

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 25 lipca 2024 r.

Poz. 7461

OGŁOSZENIE NR 1/2024
ZARZĄDU WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI
WODNEJ W WARSZAWIE

z dnia 19 lipca 2024 r.

w sprawie Sprawozdania z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie za 2023 r.

Na podstawie art. 400h ust. 1a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.) ogłasza się Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie za 2023 rok, stanowiące załącznik do niniejszego ogłoszenia.

Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Zbigniew Deptuła

Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Warszawie

**Sprawozdanie z działalności
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Warszawie za 2023 rok**

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
2. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO.....	9
3. ZAWARTE UMOWY	20
4. OCHRONA POWIETRZA.....	23
5. OCHRONA ZIEMI	37
6. OCHRONA WÓD.....	44
7. GOSPODARKA WODNA.....	51
8. EDUKACJA EKOLOGICZNA.....	52
9. OCHRONA PRZYRODY	62
10. MONITORING ŚRODOWISKA	66
11. ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA I POWAŻNYM AWARIOM ORAZ USUWANIE ICH SKUTKÓW	68
12. PAŃSTWOWE JEDNOSTKI BUDŻETOWE	75
13. PRZEPROWADZONE KONTROLE	77
14. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA I PROMOCYJNA.....	82

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa prawna działania

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie (zwany dalej również WFOŚiGW w Warszawie lub Funduszem) zajmuje się finansowaniem przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej na obszarze województwa mazowieckiego, ze szczególnym uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju.

WFOŚiGW w Warszawie działa na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 54). Działalność Funduszu dodatkowo reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie trybu działania organów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1861, z późn. zm.), które weszło w życie z dniem 21 grudnia 2017 r.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie posiada osobowość prawną, jest samorządową osobą prawną w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2023 poz. 1270). Fundusz nie jest wojewódzką samorządową jednostką organizacyjną, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094).

WFOŚiGW w Warszawie prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, udziela dofinansowania na realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a koszty prowadzonej działalności pokrywa ze środków własnych, z wpływów uzyskiwanych w szczególności z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska oraz kar za naruszanie wymagań ochrony środowiska.

Środki finansowe, którymi dysponuje Fundusz są środkami publicznymi, dlatego wydatkowane są w sposób zapewniający przejrzystość oraz wysoki standard działań podejmowanych na realizację celów określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, w szczególności zgodnie z obowiązującymi w Funduszu „Zasadami udzielania dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie”, listą przedsięwzięć priorytetowych na dany rok, planem działalności i planem finansowym. Dokumenty programowe, w tym określające zasady udzielania dofinansowania i kryteria wyboru przedsięwzięć zostały opracowywane z uwzględnieniem „Wspólnej Strategii Działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2021-2024”, celów określonych w polityce ekologicznej państwa, według regionalnych kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego i polityki ekologicznej województwa mazowieckiego oraz innych regulacji wyznaczających obszary wydatkowania przez Fundusz środków finansowych.

1.2. Skład organów Funduszu

W 2023 roku Rada Nadzorcza Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie liczyła pięć osób.

Skład Rady Nadzorczej Funduszu do dnia 4 lipca 2023 r. był następujący:

1. Sergiusz Kieruzel	-	Przewodniczący Rady,
2. Mirosław Augustyniak	-	Wiceprzewodniczący Rady,
3. Przemysław Bednarski	-	Członek Rady,
4. Maciej Kurowski	-	Członek Rady,
5. Anna Kozińska-Żywar	-	Członek Rady (do dnia 4 lipca 2023 r.).

Od dnia 5 lipca 2023 r., decyzją Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 5 lipca 2023 r. zmieniającą decyzję w sprawie powołania członków Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, skład Rady Nadzorczej Funduszu był następujący:

1. Sergiusz Kieruzel - Przewodniczący Rady,
2. Mirosław Augustyniak - Wiceprzewodniczący Rady,
3. Przemysław Bednarski - Członek Rady,
4. Maciej Kurowski - Członek Rady,
5. Norman Czarnecki - Członek Rady.

Rada Nadzorcza Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku podejmowała uchwały: na posiedzeniach (odbyło się siedem posiedzeń Rady Nadzorczej), w trybie pisemnym tzw. obiegowym (jedenastokrotnie podjęto uchwały w tym trybie) oraz z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość (dwukrotnie zarządzono podejmowanie uchwał za pośrednictwem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość - podczas wideokonferencji).

W 2023 roku Rada Nadzorcza WFOŚiGW w Warszawie podjęła 141 uchwał.

W 2023 roku Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie działał w składzie:

1. Marek Ryszka - Prezes Zarządu,
2. Kamila Mokrzycka - Zastępca Prezesa Zarządu.

W 2023 roku odbyło się 56 posiedzeń Zarządu WFOŚiGW w Warszawie (uchwały podejmowano również z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość podczas jednej przeprowadzonej wideokonferencji).

Zarząd WFOŚiGW w Warszawie w 2023 roku podjął 3 075 uchwał.

1.3. Misja i cel

Misja Funduszu wynikająca ze „Strategii działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na lata 2021-2024” to: **„Skutecznie wspieramy działania na rzecz środowiska i transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej ze szczególnym uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju w województwie mazowieckim”**.

Tak sformułowana misja ma zapewnić realizację celu generalnego działania WFOŚiGW w Warszawie, wyznaczonego jako: **„Poprawa stanu środowiska i zrównoważone gospodarowanie jego zasobami przez stabilne, skuteczne i efektywne wspieranie przedsięwzięć i inicjatyw służących środowisku oraz działania na rzecz transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej przy pełnym oraz zgodnym z zasadami zrównoważonego rozwoju wykorzystaniu środków pochodzących z Unii Europejskiej i innych środków zagranicznych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną w województwie mazowieckim”**.

1.4. Działalność Funduszu

Działalność Funduszu w 2023 roku prowadzona była w ramach dziedzin: ochrona powietrza, ochrona ziemi, ochrona wód, gospodarka wodna (realizowano jedynie zobowiązania z lat poprzednich), edukacja ekologiczna, ochrona przyrody, zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków, monitoring środowiska. Fundusz udzielał dofinansowania na realizację przedsięwzięć, w szczególności z zakresu: gospodarki ściekowej, zapobiegania powstawaniu i ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, wspierania instalacji wykorzystujących odnawialne

źródła energii, zmniejszenia zapotrzebowania na energię elektryczną, unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, zapobiegania zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków poprzez zakup samochodów pożarniczych oraz specjalistycznego sprzętu ratowniczego, wspierania edukacji ekologicznej (w tym terenowej infrastruktury), pielęgnacji i konserwacji pomników przyrody, parków, alei i terenów zielonych itd.

Zakres działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku został określony w uchwalonym przez Radę Nadzorczą planie działalności oraz planie finansowym (będącym częścią składową planu działalności). Najważniejsze w danej dziedzinie przedsięwzięcia planowane do dofinansowania ze środków Funduszu umieszczono na „Liście przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na rok 2023”, zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 42/2022 z dnia 20 czerwca 2022 r.

W 2023 roku obowiązywały:

- „Zasady udzielania dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie”, ustalone przez Radę Nadzorczą WFOŚiGW w Warszawie uchwałą nr 2/2022 z dnia 26 stycznia 2022 r., zmienioną przez Radę uchwałą nr 96/2022 z dnia 7 grudnia 2022 r.,
- „Szczegółowe warunki dofinansowania zadań ze środków WFOŚiGW w Warszawie - kwalifikacja kosztów” ustalone przez Zarząd WFOŚiGW w Warszawie uchwałą nr 1946/2022 z dnia 4 października 2022 r.,
- „Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie”, ustalone przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 97/2022 z dnia 7 grudnia 2022 r.

W celu stworzenia równych szans wnioskodawcom, Fundusz przy wyborze przedsięwzięć stosował jawne i obiektywne kryteria. Ponadto, z uwagi na zróżnicowanie przedsięwzięć, m.in. pod względem zakresu merytorycznego, formy i wysokości wnioskowanego dofinansowania – w przypadku poszczególnych dziedzin WFOŚiGW w Warszawie przygotował programy, w ramach których nabór wniosków o dofinansowanie prowadzono w trybie otwartym (na poszczególne programy została ustalona alokacja).

Część prowadzonych w 2023 roku naborów wniosków o dofinansowanie stanowiła kontynuację oferty Funduszu z lat ubiegłych. Dzięki stałym programom w ofercie WFOŚiGW w Warszawie wnioskodawcy mogli świadomie planować realizację wieloletnich inwestycji służących ochronie środowiska. Przygotowane do realizacji programy określały szczegółowe zasady, tryb udzielania dofinansowania, formę naboru, kryteria wyboru i oceny przedsięwzięć, koszty kwalifikowane i niekwalifikowane oraz sposób postępowania z wnioskami.

W 2023 roku dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Warszawie udzielane było głównie na realizację przedsięwzięć, których zakres wpisywał się w ogłoszone programy. Regulaminy ogłoszonych programów uchwalił Zarząd Funduszu, natomiast Rada Nadzorcza ustaliła szczegółowe zasady udzielania dofinansowania zadań w ramach tych programów.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku oferował dofinansowanie w ramach następujących programów:

Program	Numer i data uchwały Zarządu	Numer i data uchwały Rady Nadzorczej	Nazwa Programu
Program OW-P1	uchwała nr 2441/2022 z dnia 28.12.2022 r.	uchwała nr 11/2023 z dnia 11.01.2023 r.	Zadania z zakresu ochrony wód
Program OA-P1	uchwała nr 2440/2022 z dnia 28.12.2022 r.	uchwała nr 10/2023 z dnia 11.01.2023 r.	Zadania z zakresu ochrony powietrza
Program 2023-OA-1	uchwała nr 2437/2022 z dnia 28.12.2022 r.	uchwała nr 7/2023 z dnia 11.01.2023 r.	Przedsięwzięcia z zakresu ochrony powietrza wspierające działalność ochotniczych straży pożarnych
Program 2023-OA-2	uchwała nr 2438/2022 z dnia 28.12.2022 r.	uchwała nr 8/2023 z dnia 11.01.2023 r.	Modernizacja oświetlenia oraz wymiana źródeł ciepła
Program 2023-OA-3	uchwała nr 232/2023 z dnia 14.03.2023 r.	uchwała nr 26/2023 z dnia 29.03.2023 r.	Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych dla Komend Powiatowych i Miejskich Państwowej Straży Pożarnej
Program OZ-P1	uchwała nr 2442/2022 z dnia 28.12.2022 r.	uchwała nr 12/2023 z dnia 11.01.2023 r.	Zadania z zakresu ochrony ziemi
Program 2023-EE-1	uchwała nr 2433/2022 z dnia 28.12.2022 r.	uchwała nr 2/2023 z dnia 11.01.2023 r.	Zadania z zakresu edukacji ekologicznej
Program 2023-EE-2	uchwała nr 2434/2022 z dnia 28.12.2022 r.	uchwała nr 3/2023 z dnia 11.01.2023 r.	Ekologiczny piknik rodzinny
Program 2023-OP-1	uchwała nr 2439/2022 z dnia 28.12.2022 r.	uchwała nr 9/2023 z dnia 11.01.2023 r.	Zadania z zakresu ochrony przyrody
Program 2023-NZ-1	uchwała nr 2435/2022 z dnia 28.12.2022 r.	uchwała nr 4/2023 z dnia 11.01.2023 r.	Zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom poprzez aktywowanie i wyposażanie Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych
Program 2023-NZ-2	uchwała nr 2443/2022 z dnia 28.12.2022 r.	uchwała nr 6/2023 z dnia 11.01.2023 r.	Dofinansowanie zakupu agregatów prądotwórczych o mocy minimalnej 100 kVA wykorzystywanych przez jednostki ochotniczych straży pożarnych z terenu województwa mazowieckiego

W przypadku przedsięwzięć, których zakres uniemożliwiał ubieganie się o dofinansowanie w ramach ogłoszonych programów, Fundusz rozpatrywał wnioski o dofinansowanie w trybie indywidualnym, kierując się efektywnością ekonomiczną i ekologiczną, celowością wnioskowanego o udzielenie dofinansowania przedsięwzięcia, stosując „Zasady udzielania dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie” oraz „Szczegółowe warunki dofinansowania zadań ze środków WFOŚiGW w Warszawie - kwalifikacja kosztów”. Dofinansowaniu podlegały również przedsięwzięcia realizowane przez państwowe jednostki budżetowe zgodnie z przyjętą „Listą zadań państwowych jednostek budżetowych zakwalifikowanych do dofinansowania na 2023 rok ze środków WFOŚiGW w Warszawie”.

Udzielenie dofinansowania odbywało się na podstawie umów cywilnoprawnych, zawieranych w formie pisemnej z beneficjentami. Podstawę do zawarcia umowy o dofinansowanie stanowiła pozytywna decyzja Zarządu WFOŚiGW w Warszawie, wyrażona w formie uchwały. Wnioski o udzielenie dofinansowania, których wartość jednostkowa przekraczała 0,5% przychodów uzyskanych przez Fundusz w roku poprzednim, tj. 498 907,50 zł zatwierdzała Rada Nadzorcza WFOŚiGW w Warszawie.

Podstawowymi formami wsparcia finansowego, udzielanego przez Fundusz były:

- oprocentowane pożyczki, w tym pożyczki przeznaczone na zachowanie płynności finansowej,
- dotacje,
- przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym.

Zarząd Funduszu podejmował decyzje w sprawie częściowego umorzenia pożyczek w szczególności biorąc pod uwagę rodzaj zadania, planowany do osiągnięcia efekt ekologiczny i rzeczowy, przepisy i dopuszczalne poziomy intensywności pomocy publicznej. Z częściowego umorzenia pożyczek mogli skorzystać beneficjenci, którzy spełniali wymogi określone w „Zasadach udzielania dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie” oraz w regulaminach programów.

Ustawa - Prawo ochrony środowiska, podobnie jak dokumenty programowe Funduszu, nakłada na WFOŚiGW w Warszawie obowiązek prowadzenia gospodarki finansowej w sposób zapewniający maksymalne wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej na ochronę środowiska. Działalność Funduszu również w 2023 roku umożliwiała udzielanie pożyczek na dofinansowanie wkładu krajowego na przedsięwzięcia współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, udzielanie pożyczek zapewniających finansowanie inwestycji do czasu otrzymania przez wnioskodawcę refundacji środków z Unii Europejskiej, jak również udzielanie pożyczek na przygotowanie różnego rodzaju dokumentacji (studiów, projektów i wniosków) dla przedsięwzięć przewidzianych do wsparcia środkami unijnymi.

Podobnie jak w latach ubiegłych w 2023 roku Fundusz współpracował z instytucjami zewnętrznymi, w szczególności z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zwanym również „NFOŚiGW”). Współpraca z NFOŚiGW dotyczyła między innymi uzgadniania listy przedsięwzięć priorytetowych Funduszu. Wspólnie wdrażano także programy priorytetowe ustalone przez NFOŚiGW. WFOŚiGW w Warszawie, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa oraz poszerzenia oferty programowej, kontynuował współpracę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizując następujące programy priorytetowe, które zostały ogłoszone przez NFOŚiGW:

- „Czyste Powietrze”,
- „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie” oraz „Budownictwo Energooszczędne. Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”,
- „Agroenergia Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii”,
- „Ciepłe Mieszkanie”,
- „Ogólnopolski program gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych”,
- „Moja Woda”,
- „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest Części 1) Przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest” oraz „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów

zawierających azbest Części 2) Przedsięwzięcia w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest realizowane w gospodarstwach rolnych”,

- „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”,
- „Usuwanie wyrobów zawierających kreozot – pilotaż”,
- „Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej” oraz w ramach tego programu pilotażowy konkurs „Ekopracownia”,
- „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 1) Dofinansowanie zakupu specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w akcjach ratowniczych” oraz „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 2) Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych”.

WFOŚiGW w Warszawie posiada długoletnie doświadczenie we wspieraniu przedsięwzięć proekologicznych realizowanych przez podmioty o różnych formach organizacyjno-prawnych i różnorodnym zakresie. Fundusz jest instytucją otwartą na potrzeby beneficjentów, pełniącą misję wobec społeczeństwa i środowiska, poprzez wsparcie finansowe i merytoryczne przedsięwzięć przyczyniających się do ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Kapitał Funduszu, zgromadzony na przestrzeni lat, dzięki zachowaniu odpowiednich proporcji pomiędzy dofinansowaniem udzielanym, w szczególności w formie pożyczek (dofinansowanie zwrotne) i dotacji (dofinansowanie bezzwrotne) zapewnia stałe możliwości finansowania wielu przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska. Doświadczenie, stabilne przychody, jasne i przyjazne procedury oraz odpowiednio przygotowana kadra pracownicza - to wszystko stanowi podstawę wiarygodności i stabilności działania WFOŚiGW w Warszawie.

2. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO

Plan finansowy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na rok 2023, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 79/2022 z dnia 24.11.2022 r., przewidywał osiągnięcie przychodów Funduszu w 2023 roku na poziomie 122 080 000,00 zł oraz kosztów rządu 136 080 000,00 zł.

Uchwałami Rady Nadzorczej nr 32/2023 z dnia 29.03.2023 r., nr 66/2023 z dnia 02.08.2023 r., nr 81/2023 z dnia 20.09.2023 r. oraz nr 121/2023 z dnia 28.11.2023 r. dokonano korekt planu finansowego na 2023 rok.

Korekty związane były z koniecznością urealnienia stanu Funduszu na początek roku, wynikającego z danych bilansowych oraz potrzebą dostosowania niektórych pozycji planu do wartości, które Fundusz w miarę upływu czasu był w stanie oszacować z dużo większym prawdopodobieństwem niż zakładał to pierwotny plan.

Ostateczny plan finansowy na 2023 rok przewidywał osiągnięcie przychodów Funduszu na poziomie 121 981 000,00 zł oraz kosztów w wysokości 129 581 000,00 zł.

2.1. Przychody i wpływy

W 2023 roku przychody i wpływy WFOŚiGW w Warszawie kształtowały się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania planu	struktura % przychodów
		[zł]			
1	2	3	4	5=4/3	6
I	Przychody - ogółem, w tym:	121 981 000,00	119 749 611,66	98,17	100,00
1.	Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska	41 105 000,00	41 262 057,28	100,38	34,46
2.	Wpływy z tytułu kar za nieprzestrzeganie przepisów o ochronie środowiska	814 000,00	1 010 845,42	124,18	0,84
3.	Nadwyżki z gminnych i powiatowych foś	4 412 000,00	4 411 059,07	99,98	3,68
4.	Przychody finansowe, z tego:	56 400 000,00	55 462 929,81	98,34	46,32
	- przychody z odsetek od pożyczek	28 700 000,00	27 647 522,11	96,33	23,09
	- przychody z oprocentowania papierów wartościowych i rachunków bankowych	27 700 000,00	26 894 013,51	97,09	22,46
5.	Pozostałe przychody	19 250 000,00	17 602 720,08	91,44	14,70

Podstawowym źródłem przychodów Funduszu były wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska przekazane przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie, które stanowiły 34,46% ogółu przychodów Funduszu i wyniosły 41 262 057,28 zł. Przychody z tego tytułu zrealizowano w 100,38% wartości wynikających z planu finansowego, a w porównaniu do 2022 roku były one wyższe o 2 631 085,65 zł.

Przychody z tytułu kar administracyjnych za naruszanie wymogów środowiskowych zostały zrealizowane w 124,18% planowanych wpływów i stanowiły one 0,84% ogółu przychodów. Poziom tych wpływów w porównaniu do roku 2022 był wyższy o 236 976,53 zł.

Kolejnym źródłem przychodów Funduszu w 2023 roku były wpływy z tytułu nadwyżek z gminnych funduszy ochrony środowiska, które stanowiły 99,98% planowanych wpływów i 3,68% ogółu przychodów, tj. 4 411 059,07 zł. W porównaniu do 2022 roku były one niższe o 6 182 462,96 zł.

Zasadniczą pozycję przychodów finansowych stanowiły także przychody z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek, które wyniosły 27 647 522,11 zł (96,33% planu) i stanowiły 23,09% ogółu przychodów. W porównaniu do 2022 roku były one wyższe o 4 825 548,47 zł.

Przychody z tytułu oprocentowania rachunków bankowych ukształtowały się na poziomie 26 894 013,51 zł i stanowiły 22,46% ogółu przychodów. Poziom planowanych przychodów został osiągnięty w 97,09%. W porównaniu do 2022 roku były wyższe o 7 293 528,64 zł. Wolne środki pieniężne lokowano na krótkoterminowych, bezpiecznych lokatach bankowych oraz na lokatach typu overnight.

Do osiągniętych przychodów finansowych Funduszu w 2023 roku należy zaliczyć także przychody z tytułu aktualizacji wartości posiadanych akcji na kwotę 831 563,60 zł oraz przychody z tytułu rozwiązania rezerw (odsetki) na przyszłe zobowiązania 89 830,59 zł.

Łączne przychody finansowe Funduszu zostały osiągnięte na poziomie 55 462 929,81 zł i stanowiły 98,34% planowanych przychodów finansowych oraz 46,32% ogółu przychodów.

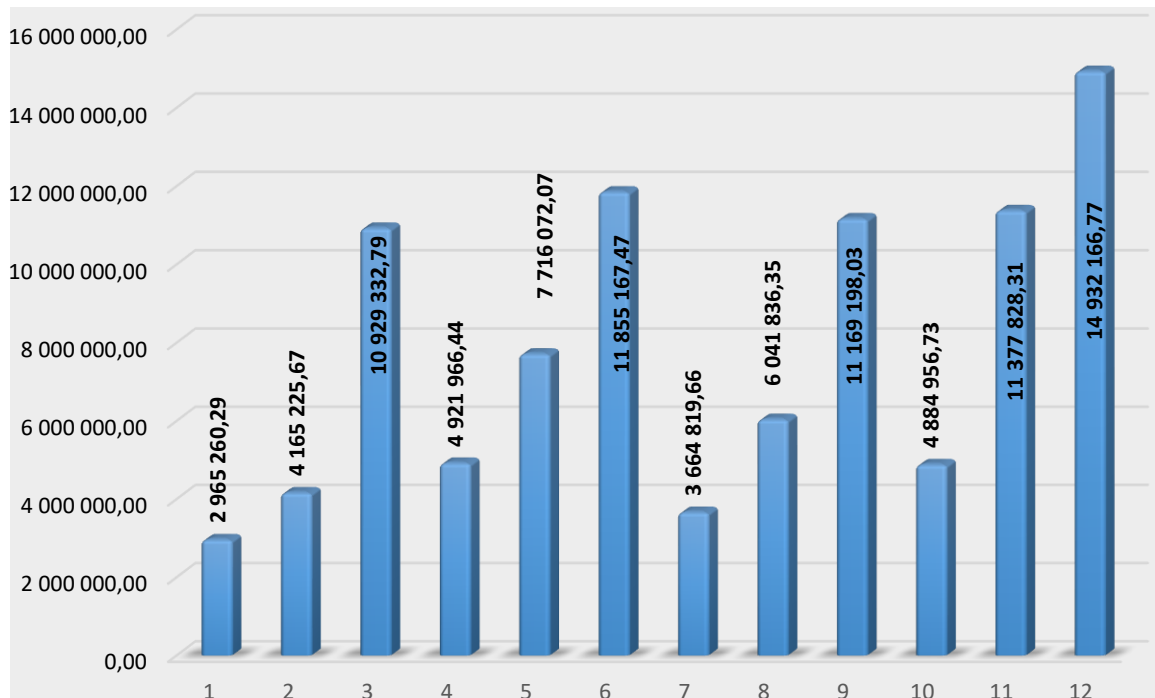
Pozostałe przychody w kwocie 17 602 720,08 zł stanowiły 91,44% planowanych z tego tytułu przychodów oraz 14,70% ogółu przychodów. Dotyczyły przede wszystkim:

- zwrotów umorzeń pożyczek oraz dotacji, w przypadku których pożyczkobiorcy nie wywiązali się z obowiązku prawidłowego rozliczenia wykorzystania środków z umorzeń na kolejne inwestycje proekologiczne lub uzyskiwali dofinansowanie danego przedsięwzięcia z innego źródła,
- refundacji kosztów poniesionych w ramach realizacji projektu pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” w ramach poddziałania 1.3.3.,
- pokrycia przez NFOŚiGW kosztów obsługi zadań związanych z realizacją przez wojewódzki fundusz przedsięwzięć dofinansowanych w formie dotacji w ramach wdrożenia Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”,
- przychodów z tytułu rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania.

W 2023 roku Fundusz osiągnął łączne przychody w kwocie 119 749 611,66 zł, co stanowiło 98,17% planu. Poziom tych wpływów w porównaniu do roku 2022 był wyższy o 19 968 111,58 zł.

Poza opisanymi powyżej przychodami WFOŚiGW w Warszawie uzyskał wpływy z tytułu spłat rat pożyczek, które wyniosły w 2023 roku 94 623 830,58 zł i stanowiły 97,55% planowanych spłat (97 000 000,00 zł). W porównaniu do 2022 roku wpływy te były niższe o 5 984 635,14 zł.

**Spłaty pożyczek w poszczególnych miesiącach w 2023 roku
ze środków WFOŚiGW w Warszawie [zł]**

2.2. Koszty i wydatki

Koszty WFOŚiGW w Warszawie w 2023 roku kształtowały się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania planu	struktura % kosztów
		[zł]			
1	2	3	4	5=4/3	6
I.1.	Koszty razem	129 581 000,00	119 675 131,92	92,36	100,00
1.	Koszty stanowiące pomoc finansową przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska	97 659 000,00	91 324 358,73	93,51	76,31
2.	Koszty funkcjonowania organów i biur z tego:	31 022 000,00	28 289 922,82	91,19	23,64
	- wynagrodzenia	18 730 000,00	17 503 279,71	93,45	14,63
	- pochodne od wynagrodzeń	3 827 000,00	3 021 359,01	78,95	2,52
	- pozostałe	8 465 000,00	7 765 284,10	91,73	6,49
3.	Koszty finansowe	600 000,00	58 791,51	9,80	0,05
4.	Pozostałe koszty operacyjne	300 000,00	2 058,86	0,69	0,00
I.2.	Środki na wydatki inwestycyjne własne	3 400 000,00	3 097 341,91	91,10	

2.2.1. Koszty i wydatki związane z dofinansowaniem przedsięwzięć

Koszty związane z dofinansowaniem przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska kształtowały się następująco:

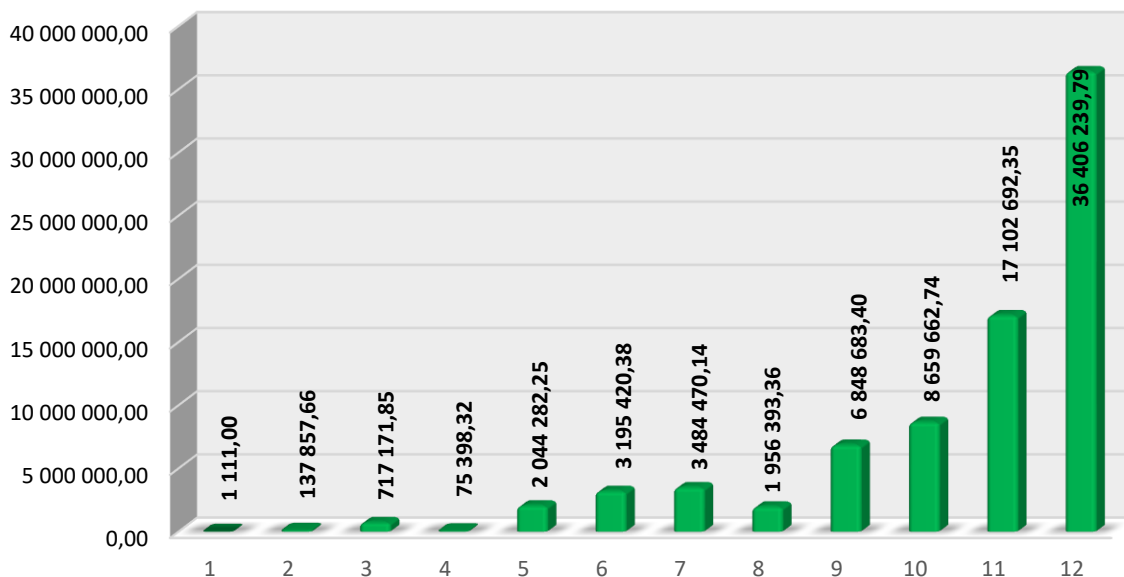
Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	%	struktura %
		[zł]		wykonania	kosztów
1	2	3	4	5=4/3	6
1.	Koszty związane z dofinansowaniem przedsięwzięć, w tym:	97 659 000,00	91 324 358,73	93,51	100,00
	- dotacje	80 902 000,00	76 271 204,82	94,28	83,52
	- umorzenia	11 778 000,00	10 546 354,94	89,54	11,55
	- środki przekazane PJB za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa	4 779 000,00	4 358 178,42	91,19	4,77
	- dopłaty do kredytów	18 000,00	16 620,55	92,34	0,02
	- nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej	132 000,00	132 000,00	100,00	0,14
	- pozostałe	50 000,00	0,00	0,00	0,00

Koszty stanowiące wsparcie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska w 2023 roku wyniosły 91 324 358,73 zł, co stanowiło 76,31% ogółu kosztów oraz 93,51% wykonania planu.

W 2023 roku WFOŚiGW w Warszawie wypłacił swoje środki na podstawie 4 348 umów dotacji (w tym umów o dofinansowanie państwowych jednostek budżetowych w formie przekazania środków) w łącznej kwocie 80 629 383,24 zł, co stanowiło 88,29% ogółu kosztów składających się na wsparcie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska. Plan finansowania dotacyjnego zrealizowano w 94,11%.

Nabory wniosków o dofinansowanie w formie dotacji Fundusz prowadził w ramach ogłoszonych programów, jak również w trybie indywidualnym (nabory wniosków składanych przez państwowe jednostki budżetowe w formie przekazania środków prowadzono zgodnie z przyjętą listą zadań państwowych jednostek budżetowych planowanych do dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku). Na podstawie powyżej opisanych naborów, WFOŚiGW w Warszawie - w ramach zawartych umów – wypłacił 886 dotacji na kwotę 55 482 265,39 zł, tj. 68,81% ogółu wypłaconych dotacji. Fundusz dodatkowo realizował porozumienia i umowy udostępnienia środków zawarte z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska, w ramach których wypłacił ze swoich środków 3 462 dotacje na kwotę 25 147 117,85 zł, tj. 31,19% ogółu wypłaconych dotacji.

Wyплаты dotacji ze środków WFOŚiGW w Warszawie w poszczególnych miesiącach w 2023 roku [zł]

Ponadto w 2023 roku udzielono dopłat do oprocentowania kredytów bankowych w kwocie 16 620,55 zł, przy czym koszty z tego tytułu stanowiły 92,34% planowanych dopłat oraz 0,02% ogółu kosztów finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska. W porównaniu do 2022 roku dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych były niższe o 176 152,65 zł. Niski poziom dopłat uwarunkowany był wstrzymaniem przez Fundusz działalności dopłatowej w roku 2014, a co za tym idzie jedynie kontynuacją dofinansowania umów zawartych już w latach poprzednich, która zakończyła się właśnie w 2023 roku.

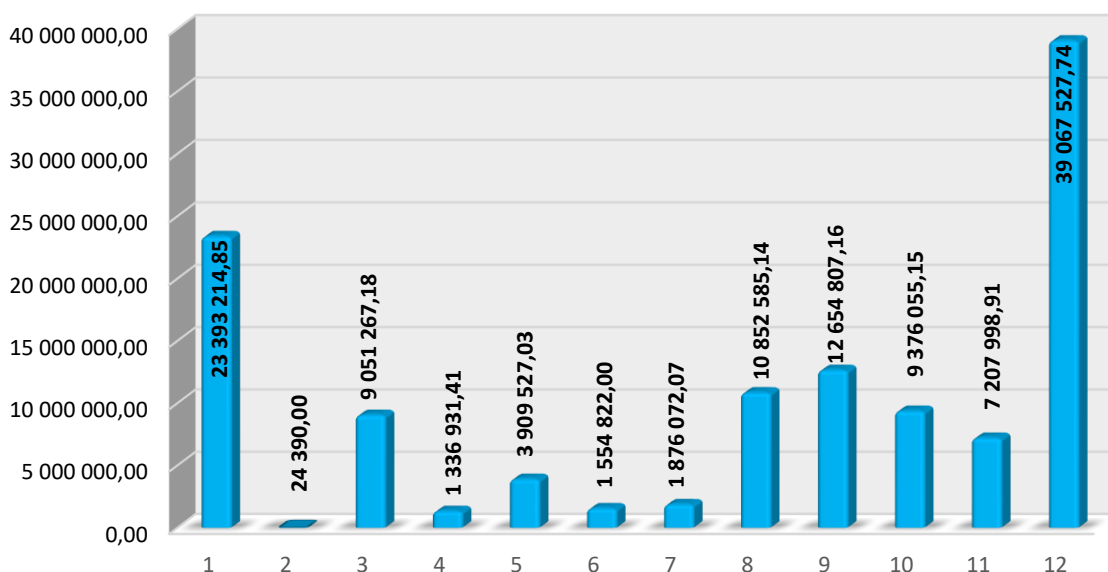
W 2023 roku Fundusz częściowo umorzył 49 pożyczek na łączną kwotę 10 546 354,94 zł, co stanowiło 11,55% ogółu kosztów składających się na wsparcie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska oraz oznaczało wykonanie planu umorzeń w 89,54%. Wartość planowanych umorzeń oszacowano na podstawie analizy zawartych umów pożyczek kwalifikujących się do hipotetycznego częściowego ich umorzenia. Częściowemu umorzeniu podlegały pożyczki, w przypadku których beneficjenci spełnili niezbędne warunki dotyczące umorzeń określone w Zasadach. Nie wszystkim beneficjentom udało się dotrzymać warunków i otrzymać częściowe umorzenie pożyczki. W porównaniu do 2022 roku umorzenia były niższe o 866 325,68 zł.

W celu upowszechniania i popularyzacji działań związanych z edukacją ekologiczną, prowadzonych w szkołach podstawowych oraz kreowania właściwych postaw dzieci i młodzieży w zakresie ochrony środowiska na terenie województwa mazowieckiego, WFOŚiGW w Warszawie zorganizował konkurs pn. „EkoSzkoła – edycja VI”, w którym przyznano nagrody pieniężne za działalność na rzecz ochrony środowiska i kształtowania postaw proekologicznych, w łącznej kwocie 132 000,00 zł. Koszt przyznanych nagród stanowił 100% planowanych na ten cel środków oraz 0,14% ogółu kosztów Funduszu związanych z dofinansowaniem przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska.

Oprócz opisanych powyżej kosztów stanowiących dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska, WFOŚiGW w Warszawie w 2023 roku udzielił także wsparcia finansowego w formie pożyczek, a wydatki Funduszu z tego tytułu wyniosły 120 305 198,64 zł. Kwota wypłaconych pożyczek obejmowała zobowiązania wynikające z umów zawartych w latach ubiegłych oraz wypłaty na podstawie umów zawartych w 2023 roku. Udział procentowy wypłaconych pożyczek w stosunku do

planu (252 500 000,00 zł) wyniósł 47,65%, natomiast w stosunku do ogółu udzielonego wsparcia finansowego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie (211 629 557,37 zł) – 56,85%. Niższe niż planowano wypłaty wynikały głównie z rezygnacji beneficjentów z przyznanego dofinansowania lub z przesunięcia planowanych wypłat na kolejny - 2024 rok, z uwagi na opóźnienia w składaniu przez pożyczkobiorców dokumentów rozliczeniowych niezbędnych do dokonania wypłat lub nieprzedłożenia wymaganych zabezpieczeń umów pożyczek.

Wypłaty pożyczek w poszczególnych miesiącach w 2023 roku ze środków WFOŚiGW w Warszawie [zł]

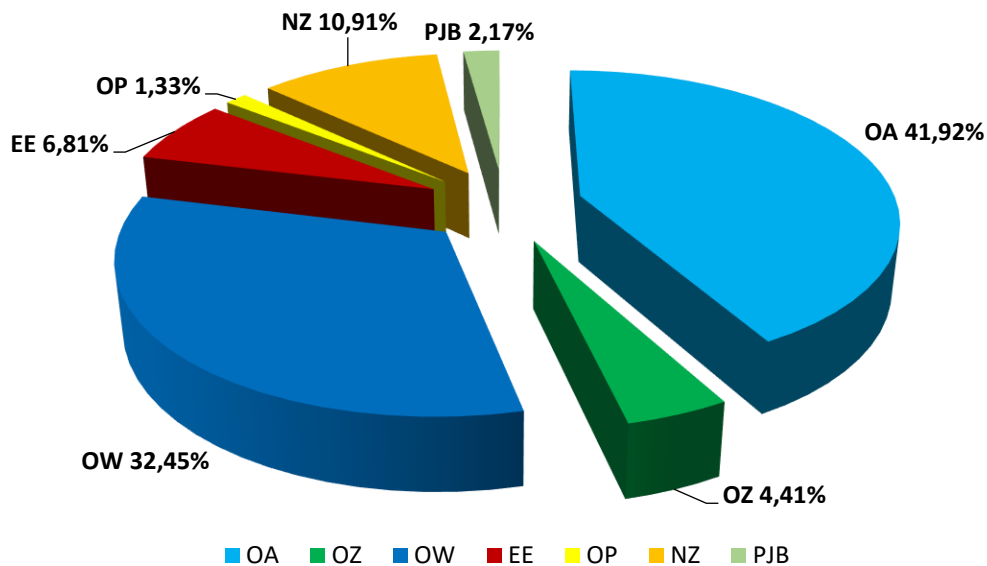

Szczegółowy podział wsparcia finansowego udzielonego przez Fundusz w formie dotacji i pożyczek, w poszczególnych dziedzinach obrazują poniższe tabele oraz wykres.

Wydatki WFOŚiGW w Warszawie przeznaczone na ochronę środowiska w 2023 roku

Lp.	Dziedzina	Skrót	Faktyczne wypłaty		
			Dotacje	Pożyczki	Suma
			[zł]		
1.	Ochrona powietrza	OA	33 047 102,12	51 176 727,91	84 223 830,03
2.	Ochrona ziemi	OZ	7 380 069,18	1 470 000,00	8 850 069,18
3.	Ochrona wód	OW	40 307,38	65 167 830,73	65 208 138,11
4.	Edukacja ekologiczna	EE	13 690 743,84	0,00	13 690 743,84
5.	Ochrona przyrody	OP	2 674 388,53	0,00	2 674 388,53
6.	Zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków	NZ	19 438 593,77	2 490 640,00	21 929 233,77
7.	Środki przekazane Państwowym Jednostkom Budżetowym	PJB	4 358 178,42	0,00	4 358 178,42
Razem			80 629 383,24	120 305 198,64	200 934 581,88

Procentowa struktura wypłaconych dotacji i pożyczek w 2023 roku

Wykonanie planu finansowego WFOŚiGW w Warszawie na 2023 rok (zestawienie wydatków wykazanych w poprzedniej tabeli – z planem finansowym)

Lp.	Dziedzina	Skrót	Plan finansowy 2023 r.			Wykonanie planu finansowego na 2023 r.		
			Dotacje	Pożyczki	Suma	Dotacje	Pożyczki	Suma
			[zł]			%		
1.	Ochrona powietrza	OA	36 278 000,00	140 000 000,00	176 278 000,00	91,09	36,55	47,78
2.	Ochrona ziemi	OZ	8 212 000,00	10 000 000,00	18 212 000,00	89,87	14,70	48,59
3.	Ochrona wód	OW	85 000,00	100 000 000,00	100 085 000,00	47,42	65,17	65,15
4.	Edukacja ekologiczna	EE	14 031 000,00	0,00	14 031 000,00	97,57	0,00	97,57
5.	Ochrona przyrody	OP	2 736 000,00	0,00	2 736 000,00	97,75	0,00	97,75
6.	Zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków	NZ	19 560 000,00	2 500 000,00	22 060 000,00	99,38	99,63	99,41
7.	Środki przekazane Państwowym Jednostkom Budżetowym	PJB	4 779 000,00	0,00	4 779 000,00	91,19	0,00	91,19
Razem			85 681 000,00	252 500 000,00	338 181 000,00	94,11	47,65	59,42

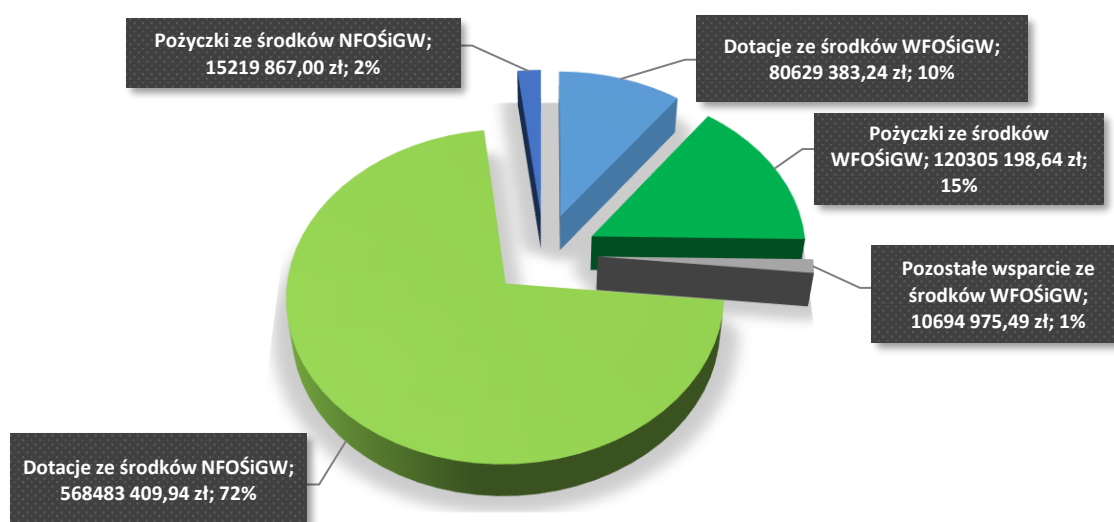

Ponadto WFOŚiGW w Warszawie w ramach zawartych z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umów udostępnienia środków wypłacił beneficjentom 568 483 409,94 zł środków dotacyjnych oraz 15 219 867,00 zł środków pożyczkowych, w tym:

- 57 dotacji na kwotę 18 834 340,46 zł w ramach programu priorytetowego „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych”,
- 3 dotacje na kwotę 2 958 183,71 zł w ramach programu priorytetowego „Poprawa jakości powietrza” Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”,
- 357 dotacji na kwotę 6 322 979,00 zł w ramach programu priorytetowego „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”,
- 2 457 dotacji na kwotę 14 044 176,84 zł w ramach programu priorytetowego „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”,
- 120 dotacji na kwotę 1 702 760,37 zł w ramach programu priorytetowego „Agroenergia Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii”,
- 414 dotacji na kwotę 1 932 727,53 zł w ramach programu priorytetowego „Moja Woda”,
- 22 005 dotacji na kwotę 516 106 693,33 zł w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”,
- 71 dotacji na kwotę 4 107 871,77 zł w ramach programu priorytetowego „Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej”,
- 141 dotacji na kwotę 2 473 676,93 zł na częściową spłatę kapitału kredytów bankowych w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”,
- 5 pożyczek na kwotę 15 219 867,00 zł w ramach programu priorytetowego „Ogólnopolski program gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych”.

Udostępnione środki z NFOŚiGW przekazywane były na rachunek WFOŚiGW w Warszawie w formie refundacji lub w formie zaliczki na podstawie składanych wniosków o udostępnienie środków.

Struktura realizowanego przez WFOŚiGW w Warszawie wsparcia finansowego w 2023 roku

Realizowane przez WFOŚiGW w Warszawie zbiorcze wsparcie finansowe przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w 2023 roku wyniosło łącznie 795 332 834,31 zł, w tym: ze środków WFOŚiGW w Warszawie wyniosło 211 629 557,37 zł, natomiast ze środków NFOŚiGW wyniosło 583 703 276,94 zł. W porównaniu do 2022 roku zbiorcze wsparcie finansowe realizowane przez Fundusz było wyższe o 468 677 191,07 zł.

Oprócz wsparcia finansowego przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w ramach umów udostępnienia środków zawartych z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, WFOŚiGW w Warszawie wypłacił ze środków NFOŚiGW:

- gminom kwotę 5 642 448,56 zł z przeznaczeniem na pokrycie kosztów uruchomienia i prowadzenia punktu konsultacyjno-informatycznego w gminach w ramach wdrażania Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”,
- gminom kwotę 1 098 075,00 zł przeznaczoną na pokrycie kosztów obsługi zadań gmin związanych z realizacją przedsięwzięć dofinansowanych w formie dotacji w ramach wdrażania Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”,
- gminom kwotę 599 842,69 zł przeznaczoną na pokrycie kosztów dodatkowego finansowania dla najbardziej aktywnych gmin wdrażających program „Czyste Powietrze”.

2.2.2. Koszty funkcjonowania organów i biura

Koszty funkcjonowania organów i biura zamknęły się w 2023 roku kwotą 28 289 922,82 zł, co stanowiło 91,19% planowanych kosztów (31 022 000,00 zł) z tego tytułu. W porównaniu do 2022 roku koszty te były wyższe o 4 497 923,18 zł.

Koszty wynagrodzeń wyniosły 17 503 279,71 zł i stanowiły 93,45% planu. W stosunku do 2022 roku były one wyższe o 1 343 877,38 zł, w tym kwota 447 429,10 zł została przeznaczona na utworzenie rezerwy z tytułu uzasadnionych biernych rozliczeń międzyokresowych na świadczenia, których obowiązek wynika z umów o pracę w tym: odprawy emerytalne, rentowe, nagrody jubileuszowe.

Pochodne od wynagrodzeń (ZUS) osiągnęły wartość 3 021 359,01 zł, co stanowiło 78,95% planu. Podobnie jak w przypadku wynagrodzeń, wartość pochodnych jest wyższa w porównaniu do 2022 roku (o 444 648,17 zł).

Na pozostałe koszty działalności złożyły się:

▪ amortyzacja	798 119,33 zł,
▪ zużycie materiałów i energii	1 617 422,14 zł,
▪ świadczenia na rzecz pracowników	608 489,89 zł,
▪ usługi obce	2 482 537,45 zł,
▪ podatki i opłaty	137 732,00 zł,
▪ inne koszty i obciążenia	2 120 983,29 zł.

Pozostałe koszty działalności wyniosły 7 765 284,10 zł, co stanowiło 91,73% planu. W porównaniu do roku 2022 były one wyższe o 2 709 397,63 zł.

2.2.3. Koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne

W 2023 roku koszty finansowe wyniosły 58 791,51 zł, co stanowiło 9,80% planu i 0,05% ogółu kosztów. W ciężar kosztów finansowych w kwocie 55 980,08 zł dokonano przeszacowania wartości udziałów Mazowieckiego Funduszu Poręczeń Kredytowych. Pozostałe koszty finansowe w kwocie 2 811,43 zł dotyczą odsetek związanych z prowadzonymi postępowaniami spornymi i egzekucyjnymi. W porównaniu do roku 2022 koszty finansowe były niższe o 495 323,08 zł.

Pozostałe koszty operacyjne wyniosły 2 058,86 zł, co stanowiło 0,69% planu. Koszty te związane były głównie z prowadzonymi postępowaniami spornymi i egzekucjami. W porównaniu do roku 2022 pozostałe koszty operacyjne były niższe o 2 989,98 zł.

Na zakupy inwestycyjne własne w 2023 roku wydatkowano kwotę 3 097 341,91 zł, co stanowiło 91,10% ogółu planu wydatków inwestycyjnych własnych (3 400 000,00 zł). Kwota ta obejmowała zakupy sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem, wyposażenia niezbędnego do bieżącego funkcjonowania biura oraz adaptacji pomieszczeń na archiwum zakładowe i remontu budynku Funduszu znajdującego się przy ul. Ogrodowej 5/7 w Warszawie.

2.3. Stan Funduszu na koniec 2023 roku

Na dzień 31.12.2023 roku stan Funduszu kształtował się w następujący sposób:

Lp.	Stan Funduszu na koniec roku	Plan	Wykonanie	% wykonania planu
		[zł]		
1	2	3	4	5=4/3
	Stan Funduszu na koniec roku ogółem	884 864 000,00	893 404 473,66	100,97
1.	Rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne i prawne	17 100 000,00	17 502 860,32	102,36
2.	Udziały i akcje	6 154 000,00	5 395 233,88	87,67
3.	Środki pieniężne	283 250 000,00	465 380 739,90	164,30
4.	Należności	678 010 000,00	539 304 847,76	79,54
5.	Pozostałe aktywa	350 000,00	110 068,08	31,45
6.	Zobowiązania (minus)	100 000 000,00	134 289 276,28	134,29

Najistotniejszą pozycją aktywów były należności o wartości 539 304 847,76 zł (co stanowiło 79,54% planu), na które składały się przede wszystkim: należności z tytułu udzielonych pożyczek przeznaczonych na cele proekologiczne w kwocie 528 401 479,25 zł, należności z tytułu należnych odsetek od udzielonych pożyczek w kwocie 5 364 524,36 zł oraz należności z tytułu udzielonych dotacji w ramach umów udostępnienia środków zawartych z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na łączną kwotę 5 414 395,12 zł.

Należności z tytułu udzielonych pożyczek były wyższe o 24 113 799,14 zł w stosunku do 2022 roku. W trakcie roku obrotowego zaszły następujące zmiany w stanie pożyczek.

Stan na 01.01.2023 r.	504 287 680,11 zł
Wypłaty ze środków WFOŚiGW	120 305 198,64 zł
Wypłaty ze środków NFOŚiGW	15 219 867,00 zł
Spłaty - środki WFOŚiGW	94 623 830,58 zł
Spłaty - środki NFOŚiGW	6 241 080,98 zł
Umorzenia	<u>10 546 354,94 zł</u>
Stan na 31.12.2023 r.	528 401 479,25 zł

Kolejną kluczową pozycją, składającą się na fundusze własne, były środki pieniężne, które na koniec 2023 roku wyniosły 465 380 739,90 zł, z czego:

- 12 051 083,22 zł - to kwota wpłaconych przez pożyczkobiorców lokat kaucyjnych, które stanowią zabezpieczenia udzielonych im pożyczek,

- 32 404,99 zł - to kwota rachunku Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- 44 826 097,02 zł - to kwota zaliczkowo udostępnionych środków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z przeznaczeniem na realizację wspólnych programów priorytetowych m.in.: „Czyste Powietrze”, „Moja Woda”, „Agroenergia” Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii” i „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych”,
- 99 808 488,07 zł - to zobowiązania wynikające z podjętych uchwał (przyrzeczeń), zawartych umów ze środków WFOŚiGW w Warszawie, których realizacja przesunęła się na 2024 rok (środki nie zostały wypłacone do końca 2023 roku), lub w których transze zostały przewidziane do wypłaty po 31.12.2023 r.,
- pozostała kwota 308 662 666,60 zł - to wolne środki, które Fundusz przeznaczy na dofinansowanie zadań związanych z ochroną środowiska w 2024 roku.

Wartość akcji znajdujących się w posiadaniu Funduszu na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 5 395 233,88 zł (tj. 87,67%) planowanej wartości. Na dzień 31.12.2023 r. WFOŚiGW w Warszawie posiadał poniżej wymienione akcje:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba akcji/udziałów	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący	Wartość bilansowa
1.	Akcje BOŚ S.A.	296 987	21 035 883,00	17 697 749,12	3 338 133,88
2.	Akcje CeMAT'70" S.A.	71	7 100,00	-	7 100,00
3.	Akcje Geotermii Mazowieckiej S.A. - Warszawa	205 000	2 050 000,00	-	2 050 000,00
	Razem		23 092 983,00	17 697 749,12	5 395 233,88

Pozostałe aktywa wykazane w kwocie 110 068,08 zł zrealizowane w 31,45% planu dotyczyły przede wszystkim prenumeraty prasy oraz ubezpieczeń majątkowych, rozliczanych w czasie, jak również stanu materiałów promocyjnych, pozostałych w magazynie Funduszu, przewidzianych do rozdysponowania na kolejny rok.

W 2023 roku stan zobowiązań Funduszu na koniec roku został osiągnięty w wysokości 134 289 276,28 zł (tj. 134,29% planu). Na wartość powyższą złożyły się przede wszystkim zobowiązania:

- z tytułu otrzymanych zaliczek z NFOŚiGW w ramach umów udostępnienia środków do programów priorytetowych: „Czyste Powietrze”, „Moja Woda” „Agroenergia” Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii” oraz „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych”, przeznaczonych na dofinansowanie dotacyjne oraz na pokrycie kosztów uruchomienia i prowadzenia punktu konsultacyjno-informatycznego w gminach,
- z tytułu refundacji środków z NFOŚiGW w ramach programu „Ogólnopolski program gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych” przeznaczonych na dofinansowanie pożyczkowe,
- z tytułu kaucji przyjętych jako zabezpieczenia pożyczek udzielonych beneficjentom,
- z tytułu podatków, ubezpieczeń, wynagrodzeń oraz dostaw towarów i usług.

Stan Funduszu na koniec 2023 roku zamknął się kwotą 893 404 473,66 zł i został zrealizowany w 100,97% w stosunku do planu.

3. ZAWARTE UMOWY

Ogółem w 2023 roku zawarto 27 937 umów o dofinansowanie na łączną kwotę 1 350 822 900,88 zł, z tego:

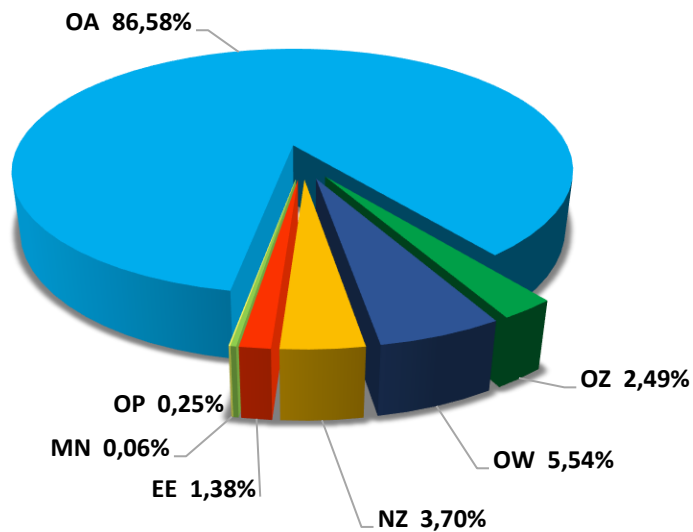
- 71 umów pożyczek - na łączną kwotę 134 027 339,65 zł,
- 27 854 umowy dotacji - na łączną kwotę 1 212 798 021,46 zł (w tym 21 168 umów dotacji na łączną kwotę 1 069 104 190,26 zł w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, z czego: 16 254 umów dotacji na łączną kwotę 664 989 942,43 zł, 4 839 umów dotacji z prefinansowaniem na łączną kwotę 401 619 643,16 zł oraz 75 umów na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego na łączną kwotę 2 494 604,67 zł),
- 12 umów przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym (PJB) - na łączną kwotę 4 057 539,77 zł.

Ponadto zawarto 47 umów o warunkowym umorzeniu pożyczek na łączną kwotę 8 964 568,89 zł (w tym 4 umowy zawarto na podstawie decyzji podjętych w roku poprzednim).

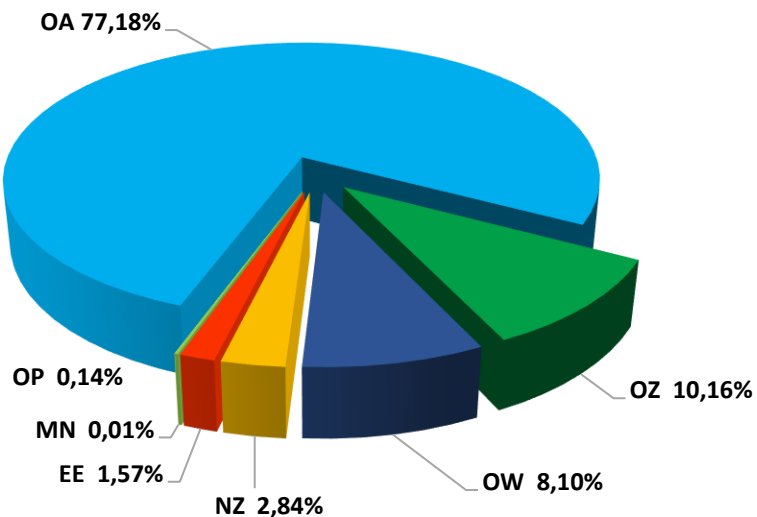
3.1. Zbiorcze zestawienie zawartych w 2023 roku umów

Dziedzina	Umowy pożyczek		Umowy dotacji		Przekazanie środków PJB		Suma [zł]	Udział [%]
	Liczba [szt.]	Kwota [zł]	Liczba [szt.]	Kwota [zł]	Liczba [szt.]	Kwota [zł]		
Ochrona powietrza	35	62 038 629,18	21 527	1 107 558 061,92	1	80 000,00	1 169 676 691,10	86,58
Ochrona ziemi	4	4 735 200,00	2 833	28 907 053,35	0	0,00	33 642 253,35	2,49
Ochrona wód	28	61 962 870,47	2 234	12 829 628,80	0	0,00	74 792 499,27	5,54
Gospodarka wodna	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Zapobieganie zagrożeniom środowiska (...)	4	5 290 640,00	789	42 628 461,77	1	2 150 000,00	50 069 101,77	3,70
Edukacja ekologiczna	0	0,00	438	18 139 022,14	2	440 000,00	18 579 022,14	1,38
Ochrona przyrody	0	0,00	33	2 735 793,48	5	617 664,27	3 353 457,75	0,25
Monitoring środowiska	0	0,00	0	0,00	3	769 875,50	769 875,50	0,06
RAZEM	71	134 027 339,65	27 854	1 212 798 021,46	12	4 057 539,77	1 350 882 900,88	100,00

**Procentowa struktura wartości zawartych w 2023 roku umów
(pożyczki, dotacje, przekazanie środków PJB)
w podziale na dziedziny**

**Procentowa struktura liczby zawartych w 2023 roku umów
(pożyczki, dotacje, przekazanie środków PJB)
w podziale na dziedziny**

Legenda:

OW – Ochrona wód

OZ – Ochrona ziemi

EE – Edukacja ekologiczna

OP – Ochrona przyrody

OA – Ochrona powietrza

NZ – Zapobieganie zagrożeniom
środowiska (...)

MN – Monitoring środowiska

**Zestawienie zawartych w 2023 roku umów pożyczek i dotacji w podziale
na środki WFOŚiGW w Warszawie i środki udostępnione przez NFOŚiGW***

Dziedzina		Umowy pożyczek		Umowy dotacji	
		Pożyczki (ze środków WFOŚiGW w Warszawie)	Pożyczki (ze środków NFOŚiGW)	Dotacje ze środków WFOŚiGW w Warszawie	Dotacje ze środków NFOŚiGW
Ochrona powietrza	Liczba umów	35		21 527	
	Łączna kwota [zł]	62 038 629,18	0,00	35 626 536,96	1 071 931 524,96
Ochrona ziemi	Liczba umów	4		2 833	
	Łączna kwota [zł]	4 735 200,00	0,00	7 959 983,23	20 947 070,12
Ochrona wód	Liczba umów	28		2 234	
	Łączna kwota [zł]	54 499 304,47	7 463 566,00	0,00	12 829 628,80
Zapobieganie zagrożeniom środowiska (...)	Liczba umów	4		789	
	Łączna kwota [zł]	5 290 640,00	0,00	19 460 656,82	23 167 804,95
Edukacja ekologiczna	Liczba umów	0		438	
	Łączna kwota [zł]	0,00	0,00	13 872 162,03	4 266 860,11
Ochrona przyrody	Liczba umów	0		33	
	Łączna kwota [zł]	0,00	0,00	2 735 793,48	0,00
RAZEM	Liczba umów	71		27 854	
	Łączna kwota [zł]	126 563 773,65	7 463 566,00	79 655 132,52	1 133 142 888,94

*nie uwzględniono umów przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym

4. OCHRONA POWIETRZA

W 2023 roku WFOŚiGW w Warszawie z zakresu ochrony powietrza prowadził nabory wniosków w ramach programów realizowanych ze środków własnych oraz programów realizowanych we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Fundusz dofinansował także przedsięwzięcia ujęte na „Liście zadań państwowych jednostek budżetowych planowanych do dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku”, jak również takie, w przypadku których wnioskodawcy ubiegali się o dofinansowanie w trybie indywidualnym.

W 2023 roku wnioskodawcy mogli składać wnioski o udzielenie dofinansowania z zakresu ochrony powietrza w ramach następujących programów WFOŚiGW w Warszawie:

- OA-P1 Programu pn. „Zadania z zakresu ochrony powietrza”

Nabór wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w formie pożyczki lub pożyczki przeznaczonej na zachowanie płynności finansowej prowadzono w trybie otwartym. Nabór wniosków rozpoczął się w dniu 01.02.2023 r. i do końca 2023 roku nie został zamknięty.

- 2023-OA-1 Program pn. „Przedsięwzięcia z zakresu ochrony powietrza wspierające działalność ochotniczych straży pożarnych”

Nabór wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w formie dotacji oraz dotacji i pożyczki rozpoczął się w dniu 14.02.2023 r. Z uwagi na wyczerpanie alokacji środków w formie dotacji, nabór wniosków został wstrzymany w dniu 06.03.2023 r. Natomiast zamknięcie naboru nastąpiło w dniu 27.12.2023 r. o godzinie 15.30.

- 2023-OA-2 Program pn. „Modernizacja oświetlenia oraz wymiana źródeł ciepła”

Nabór wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w formie dotacji rozpoczął się w dniu 13.03.2023 r. Z uwagi na wyczerpanie alokacji środków w formie dotacji, nabór wniosków został wstrzymany w dniu 27.03.2023 r., a następnie zamknięty w dniu 27.12.2023 r. o godzinie 15.30.

- 2023-OA-3 Program pn. „Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych dla Komend Powiatowych i Miejskich Państwowej Straży Pożarnej”

Nabór wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w formie dotacji rozpoczął się w dniu 20.04.2023 r. Nabór wniosków został zamknięty w dniu 27.12.2023 r. o godzinie 15.30.

- Program pn. „Współfinansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu Priorytetowego „Agroenergia”. Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii”

Nabór wniosków rozpoczął się 16.02.2022 r. Warunkiem udzielenia przez Fundusz dofinansowania w formie pożyczki było uzyskanie dofinansowania w formie dotacji w ramach Programu Priorytetowego „Agroenergia”. Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii, realizowanego we współpracy z NFOŚiGW (nabór nie został zamknięty).

Z zakresu ochrony powietrza realizowano we współpracy z NFOŚiGW następujące programy priorytetowe:

- Program Priorytetowy „Czyste Powietrze”

Nabór wniosków o dofinansowanie rozpoczął się 19.09.2018 r. i był kontynuowany przez cały 2023 rok.

- Program Priorytetowy „Agroenergia”. Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii”

Od dnia 01.10.2021 r. rozpoczęto nabór wniosków o dofinansowanie w formie dotacji (nabór nie został zamknięty).

- Program priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie” (drugi nabór)

Nabór wniosków ogłoszono od dnia 29.09.2023 r. i do końca roku 2023 nie został zamknięty.

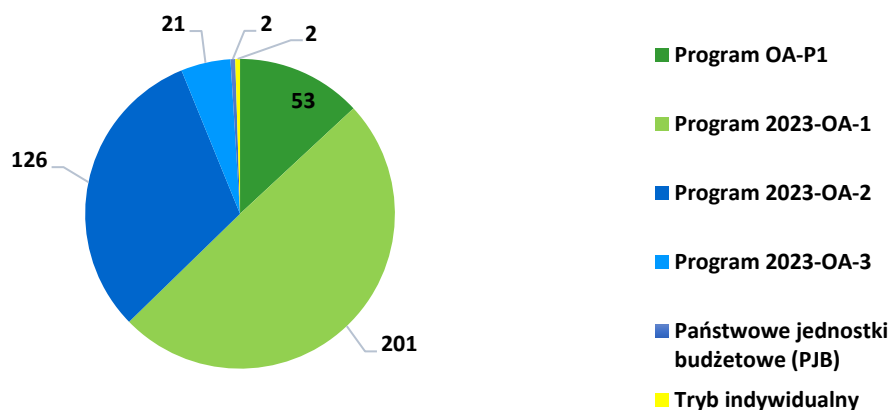
Ponadto kontynuowano realizację Programu Priorytetowego „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie” oraz „Budownictwo Energooszczędne. Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie” (nabór wniosków był prowadzony w latach poprzednich).

W ramach dziedziny ochrony powietrza (wyłączając programy realizowane we współpracy z NFOŚiGW, które omówiono w dalszej części rozdziału) w 2023 roku złożono łącznie 405 wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć na łączną kwotę 138 276 264,06 zł, z czego:

- 53 wnioski o dofinansowanie przedsięwzięcia w formie pożyczki na łączną kwotę 99 163 540,32 zł,
- 350 wniosków o udzielenie dotacji na łączną kwotę 38 907 723,74 zł,
- 2 wnioski o przekazanie środków państwowej jednostce budżetowej na łączną kwotę 205 000,00 zł.

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący podział złożonych wniosków w ramach dziedziny ochrona powietrza.

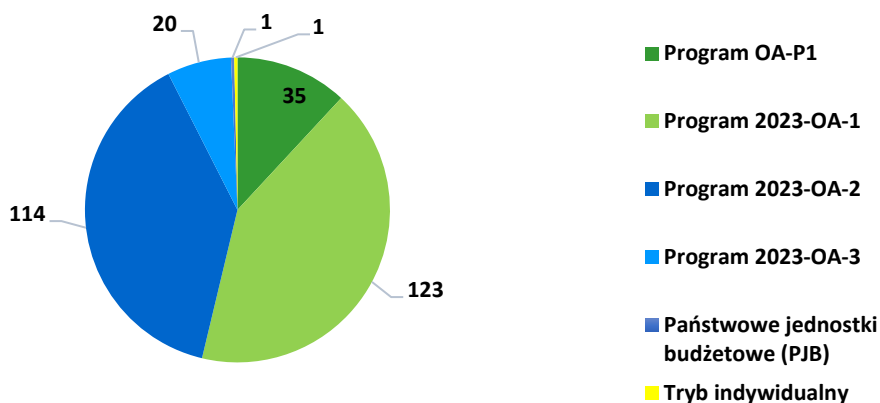
Liczba złożonych w 2023 roku wniosków o dofinansowanie z zakresu ochrony powietrza*

*dane dotyczące liczby wniosków złożonych w ramach programów realizowanych we współpracy z NFOŚiGW podano w dalszej części rozdziału

W 2023 roku ostatecznie zawarto 294 umowy na realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony powietrza na łączną kwotę 94 557 609,00 zł, w tym:

- 35 umów pożyczek na łączną kwotę 62 038 629,18 zł,
- 258 umów dotacji na łączną kwotę 32 438 979,82 zł,
- 1 umowa dotyczyła przekazania środków państwowej jednostce budżetowej na łączną kwotę 80 000,00 zł.

Liczba zawartych w 2023 roku umów z zakresu ochrony powietrza*

*nie uwzględniono umów zawartych w ramach programów realizowanych we współpracy z NFOŚiGW

4.1. Realizacja programów Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku**4.1.1. Program OA-P1 pn. „Zadania z zakresu ochrony powietrza”**

W ramach Programu dofinansowaniu podlegały przedsięwzięcia polegające na:

- termomodernizacji budynku,
- zastosowaniu wentylacji wraz z odzyskiem ciepła (rekuperacji),
- modernizacji źródła ciepła,
- likwidacji istniejącego źródła ciepła z jednoczesnym podłączeniem obiektu do sieci ciepłowniczej,
- budowie lub rozbudowie sieci ciepłowniczej w celu podłączenia istniejących obiektów do sieci,
- modernizacji sieci ciepłowniczej, modernizacji węzłów cieplnych,
- budowie lub rozbudowie sieci gazowej połączonej z likwidacją lokalnych kotłowni,
- modernizacji systemów cieplnych o niskiej sprawności lub złym stanie technicznym, budowie układów wysokosprawnej kogeneracji, wprowadzaniu nowych technologii w zakładach przemysłowych, które pozwolą na ograniczenie emisji zanieczyszczeń,
- wymianie starego taboru na tabor zeroemisyjny lub niskoemisyjny w transporcie publicznym,
- zakupie i montażu punktów ładowania pojazdów elektrycznych,
- zakupie i montażu instalacji odnawialnych źródeł energii,
- budowie elektrowni wiatrowych,
- budowie małych elektrowni wodnych,
- budowie biogazowni,
- wytwarzaniu energii elektrycznej lub ciepła z wykorzystaniem biogazu,
- modernizacji istniejącego oświetlenia.

Dofinansowaniu mogły być objęte również inne zadania przynoszące efekt ekologiczny z zakresu ochrony powietrza.

Program skierowano do jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, pozostałych osób prawnych, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, spółek prawa handlowego oraz wspólnot mieszkaniowych. Dofinansowanie można było uzyskać w formie pożyczki lub pożyczki na

zachowanie płynności finansowej (w szczególności na realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej) do 100% kosztów kwalifikowanych realizowanej inwestycji.

W 2023 roku w ramach Programu OA-P1 złożono 53 wnioski o dofinansowanie w formie pożyczki na łączną kwotę 99 163 540,32 zł. Spośród wniosków, które wpłynęły do Funduszu, w 2023 roku pozytywnie rozpatrzono 24 wnioski o dofinansowanie na łączną kwotę 33 683 888,93 zł. Różnica pomiędzy liczbą złożonych wniosków, a liczbą wniosków rozpatrzonych pozytywnie wynika z rezygnacji wnioskodawców z ubiegania się o dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Warszawie, braku uzupełnienia złożonych wniosków bądź braku zdolności kredytowej wnioskodawców.

Ponadto rozpatrzenie części złożonych w 2023 roku wniosków zostało przesunięte na rok następny.

Ostatecznie w 2023 roku zawarto 35 umów pożyczek na łączną kwotę dofinansowania w wysokości 62 038 629,18 zł, w tym:

- 3 umowy pożyczek na podstawie wniosków złożonych w 2021 roku na łączną kwotę 10 014 723,19 zł,
- 14 umów pożyczek na podstawie wniosków złożonych w 2022 roku na łączną kwotę 29 301 060,79 zł,
- 18 umów pożyczek na podstawie wniosków złożonych w 2023 roku na łączną kwotę 22 722 845,20 zł.

4.1.2. Program 2023-OA-1 pn. „Przedsięwzięcia z zakresu ochrony powietrza wspierające działalność ochotniczych straży pożarnych”

W ramach Programu dofinansowaniu podlegały przedsięwzięcia obejmujące nieruchomości użytkowane przez ochotnicze straże pożarne na ich cele statutowe, których właścicielami były ochotnicze straże pożarne lub gminy, polegające na:

- termomodernizacji budynku,
- zakupie i montażu instalacji odnawialnych źródeł energii,
- zakupie i montażu instalacji ogrzewania elektrycznego przy jednoczesnym zakupie i montażu instalacji fotowoltaicznej,
- modernizacji źródła ciepła tj. wymianie kotła lub paleniska węglowego na gazowe, olejowe, elektryczne lub opalane biomasą, zastąpieniu kotła gazowego, olejowego, elektrycznego lub opalanego biomasą na źródło o wyższej niż dotychczas sprawności wytwarzania ciepła (z wyłączeniem montażu kotła na węgiel lub ekogroszek),
- modernizacji instalacji wewnętrznej c.o. lub c.w.u.,
- likwidacji istniejącego źródła ciepła z jednoczesnym podłączeniem obiektu do sieci ciepłowniczej,
- ograniczeniu zużycia energii elektrycznej i poszanowaniu energii elektrycznej poprzez modernizację istniejącego oświetlenia.

Program skierowano do jednostek samorządu terytorialnego będących gminami oraz ochotniczych straży pożarnych.

Dofinansowanie można było uzyskać w formie dotacji lub w formie dotacji i pożyczki, przy czym Fundusz udzielał dofinansowania na przedsięwzięcia, których koszt kwalifikowany nie przekraczał 100 000,00 zł.

Intensywność dofinansowania określono następująco:

- w formie dotacji do 90% kosztów kwalifikowanych, z zastrzeżeniem, że wysokość dofinansowania ze środków Funduszu dla jednego beneficjenta w danym roku kalendarzowym nie mogła przekroczyć 40 000,00 zł,

- w formie pożyczki, z zastrzeżeniem, że łączna kwota dofinansowania w formie dotacji i pożyczki ze środków Funduszu nie mogła przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.

Maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany instalacji fotowoltaicznej wynosił do 5 000,00 zł/kW (w przypadku przekroczenia jednostkowego kosztu kwalifikowanego instalacji fotowoltaicznej, koszt ten mógł zostać zaliczony do kosztu kwalifikowanego ponoszonego przez wnioskodawcę).

Ochrona powietrza poprzez montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Lipówkach

W 2023 roku w ramach ogłoszonego naboru wniosków do WFOŚiGW w Warszawie wpłynęło 201 wniosków o dofinansowanie zadań w formie dotacji na łączną kwotę 6 965 474,59 zł. Pozytywnie rozpatrzono 123 wnioski, a następnie zawarto 123 umowy dotacji na łączną kwotę 4 189 516,99 zł.

4.1.3. Program 2023-OA-2 pn. „Modernizacja oświetlenia oraz wymiana źródeł ciepła”

Program skierowano do jednostek samorządu terytorialnego, z tym że w przypadku gmin beneficjentami programu mogły być wyłącznie gminy, które były stroną Porozumienia w sprawie realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” zawartego z WFOŚiGW w Warszawie (według stanu na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie i zawarcia umowy dotacji z Funduszem). Dofinansowanie można było uzyskać w formie dotacji do 90% kosztów kwalifikowanych, z zastrzeżeniem, że wysokość dofinansowania ze środków Funduszu dla jednego beneficjenta w danym roku kalendarzowym nie mogła przekroczyć 300 000,00 zł.

Dofinansowaniu podlegały przedsięwzięcia polegające na ograniczeniu zużycia energii elektrycznej i poszanowaniu energii elektrycznej poprzez modernizację istniejącego oświetlenia (wewnętrznego lub zewnętrznego), zakupie i montażu pomp ciepła w budynkach będących własnością beneficjenta oraz modernizacji źródła ciepła tj. wymianie kotła lub paleniska węglowego na gazowe, olejowe, elektryczne lub opalane biomasą, zastąpieniu kotła gazowego, olejowego, elektrycznego lub opalanego biomasą na źródło o wyższej niż dotychczas sprawności wytwarzania ciepła (z wyłączeniem montażu kotła na węgiel lub ekogroszek) w budynkach będących własnością beneficjenta.

Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Miasta Pułtusk

W ramach ogłoszonego naboru do Funduszu wpłynęło 126 wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w formie dotacji na łączną kwotę 30 661 439,29 zł, z czego pozytywnie rozpatrzone 114 wniosków, a następnie zawarto z beneficjentami 114 umów dotacji na łączną kwotę 27 162 155,23 zł.

Modernizacja oświetlenia w Zespole Szkół nr 1 im. Stanisława Staszica w Płońsku

4.1.4. Program 2023-OA-3 pn. „Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych dla Komend Powiatowych i Miejskich Państwowej Straży Pożarnej”

Program skierowano do jednostek samorządu terytorialnego, z tym że beneficjentem końcowym mogły być Komendy Powiatowe oraz Komendy Miejskie Państwowej Straży Pożarnej z terenu województwa mazowieckiego, wskazane przez Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z uwzględnieniem aktualnych potrzeb tych jednostek.

Dofinansowanie można było uzyskać w formie dotacji do 50% kosztów kwalifikowanych realizowanego przedsięwzięcia, lecz nie więcej niż 75 000,00 zł na jedno przedsięwzięcie. Maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany instalacji fotowoltaicznej wynosił do 5 000,00 zł/kW

(w przypadku przekroczenia jednostkowego kosztu kwalifikowanego instalacji fotowoltaicznej, koszt ten mógł zostać zaliczony do kosztu kwalifikowanego ponoszonego przez wnioskodawcę).

Dofinansowaniu podlegały przedsięwzięcia realizowane na nieruchomościach użytkowanych przez Komendy Powiatowe lub Komendy Miejskie Państwowej Straży Pożarnej, polegające na zakupie i montażu instalacji fotowoltaicznych o mocy instalacji do 30 kW.

W ramach ogłoszonego naboru zostało złożonych 21 wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w formie dotacji na łączną kwotę 1 097 309,86 zł, z czego pozytywnie rozpatrzono 20 wniosków (jeden wnioskodawca zrezygnował z dofinansowania). Zawarto 20 umów dotacji na łączną kwotę 1 014 507,60 zł.

4.1.5. Współfinansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu Priorytetowego „Agroenergia”. Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii

Program skierowany był do:

- osób fizycznych będących właścicielami lub dzierżawcami nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha oraz co najmniej rok przed złożeniem wniosku prowadzących osobiście gospodarstwo rolne,
- osób prawnych będących właścicielami lub dzierżawcami nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha oraz co najmniej rok przed złożeniem wniosku o udzielenie dofinansowania prowadzących działalność rolniczą lub działalność gospodarczą w zakresie usług rolniczych.

W ramach Programu dofinansowane mogły być przedsięwzięcia polegające na zakupie i montażu:

- instalacji fotowoltaicznych o zainstalowanej mocy elektrycznej większej niż 10 kW oraz nie większej niż 50 kW,
- instalacji wiatrowych o zainstalowanej mocy elektrycznej większej niż 10 kW oraz nie większej niż 50 kW,
- pomp ciepła o mocy większej niż 10 kW oraz nie większej niż 50 kW, przy czym złożenie wniosku jest uwarunkowane wcześniejszym przeprowadzeniem audytu energetycznego, który rekomenduje wnioskowany zakres przedsięwzięcia,
- instalacji hybrydowej, tj.: fotowoltaika wraz z pompą ciepła lub elektrownia wiatrowa wraz z pompą ciepła, sprzężone w jeden układ, przy czym złożenie wniosku jest uwarunkowane wcześniejszym przeprowadzeniem audytu energetycznego, który rekomenduje zastosowanie pompy ciepła - służących zaspokajaniu własnych potrzeb energetycznych wnioskodawcy w miejscu prowadzenia działalności rolniczej.

Ponadto dofinansowanie mogło zostać przyznane na zakup i montaż towarzyszących magazynów energii dla powyższych instalacji.

Warunkiem udzielenia przez Fundusz dofinansowania w formie pożyczki było uzyskanie dofinansowania w formie dotacji w ramach Programu Priorytetowego „Agroenergia”. Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii. Intensywność dofinansowania w formie pożyczki wynosiła do 100% kosztów kwalifikowanych, z zastrzeżeniem, że łączna kwota dofinansowania w formie pożyczki w ramach niniejszego Programu oraz dotacji udzielonej w ramach Programu Priorytetowego „Agroenergia”. Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii ze środków WFOŚiGW w Warszawie nie mogła przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.

Nabór wniosków został otwarty w dniu 16.02.2022 r. (nabór nie został zamknięty).

W 2023 roku w ramach ww. Programu nie złożono wniosków o dofinansowanie.

4.2. Realizacja programów w ramach współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2023 roku

4.2.1. Program Priorytetowy „Czyste Powietrze”

W 2023 roku WFOŚiGW w Warszawie kontynuował realizację Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, która odbywała się we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na podstawie zawartych w roku 2018 porozumień, a następnie umów udostępnienia środków (nr 334/2018/WF/US z przeznaczeniem na udzielenie dotacji wraz z aneksami, 588/2021/Wn-7/OA-po-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji na częściową spłatę kapitału kredytów bankowych wraz z aneksami oraz nr 335/2018/WF/US z przeznaczeniem na udzielenie pożyczek).

Wsparcie można było uzyskać na przedsięwzięcia mające na celu poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

W 2023 roku narzędziem w osiągnięciu celu było dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez beneficjentów uprawnionych do podstawowego, podwyższonego oraz najwyższego poziomu dofinansowania.

W dniu 03.01.2023 r. weszła w życie nowa wersja Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Zostały zwiększone progi dochodowe, zwiększone dofinansowanie oraz koszty jednostkowe. Najwyższe dofinansowanie, czyli nawet do 136 200,00 zł można było uzyskać w przypadku przeprowadzenia kompleksowej termomodernizacji.

Beneficjenci, we wszystkich trzech częściach Programu, mogli otrzymać dofinansowanie na działania termomodernizacyjne jednorodzinne budynku mieszkalnego, w szczególności na wymianę źródła ciepła, docieplenie budynku, modernizację c.o. i c.w.u., montaż wentylacji z rekuperacją lub montaż

mikroinstalacji fotowoltaicznej itd. W przypadku, gdy wnioskodawca zdecydował się na przeprowadzenie kompleksowej termomodernizacji budynku, mógł uzyskać najwyższe dofinansowanie, które mu przysługiwało i było zgodne z ofertą Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Odpowiednio wyższe dofinansowanie przewidziano w każdej z trzech części Programu, a jego wielkość była uzależniona także od dochodu jaki osiągał wnioskodawca Programu.

Aby otrzymać dofinansowanie na kompleksową termomodernizację, wymagany był audyt energetyczny dla budynku oraz wykonanie wszystkich elementów wskazanych w jednym z wariantów w przygotowanym audycie, który gwarantował zmniejszenie zużycia energii użytkowej (EU) na cele ogrzewania budynku: do wartości nie większej niż 80 kWh/(m²*rok), lub o minimum 40%.

W Programie obowiązującym od 03.01.2023 r. zaktualizowano wartości poszczególnych kosztów kwalifikowanych poprzez podniesienie maksymalnych kwot dotacji dla poszczególnych elementów finansowanych, a także maksymalnych kwot dotacji dla poszczególnych rodzajów przedsięwzięć. Utrzymany został kierunek odpowiednio wyższej intensywności dofinansowania do zakupu i montażu najbardziej efektywnych energetycznie rozwiązań.

Ponadto, ujednolicając zasady i dostosowując do przyszłych źródeł finansowania, jakimi są środki z KPO i FEniKS, wyłączono z kosztów kwalifikowanych podatek od towarów i usług (VAT) przy jednoczesnym podniesieniu intensywności dofinansowania przedsięwzięcia, w celu zrekompensowania powyższej zmiany.

W ramach oferty bankowej zmienił się termin kwalifikowalności kosztów realizowanego przedsięwzięcia oraz nastąpiło zwiększenie kwoty kredytu objętej gwarancją bankową. Umożliwiono udzielanie kredytów bankowych oraz dotacji na ich spłatę na przedsięwzięcia rozpoczęte do 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie w banku.

W 2023 roku WFOŚiGW w Warszawie kontynuował współpracę z gminami z terenu województwa mazowieckiego, które zawarły Porozumienia ustalające zasady wspólnej realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” na terenie danej gminy w celu obsługi wnioskodawców ww. Programu. Na koniec 2023 roku liczba zawartych porozumień wynosiła 278.

W ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” w 2023 roku złożono łącznie 27 561 wniosków o dofinansowanie, w tym:

- 19 714 wniosków na dofinansowanie w formie dotacji na łączną kwotę 838 482 590,65 zł,
- 7 696 wniosków na dofinansowanie w formie dotacji z prefinansowaniem na łączną kwotę 660 362 292,84 zł,
- 151 wniosków na dofinansowanie w formie dotacji z przeznaczeniem na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego w łącznej kwocie 4 964 959,59 zł.

Łączna kwota wnioskowanych dotacji to 1 503 809 843,08 zł.

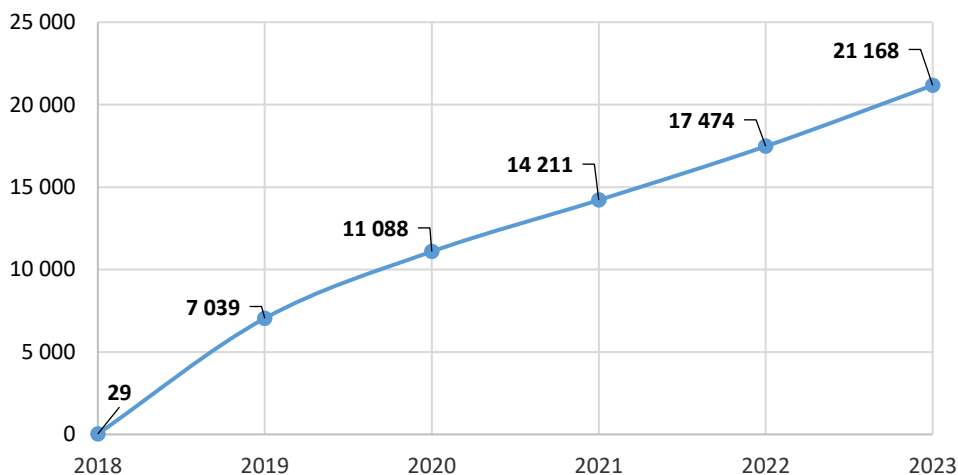
W roku 2023 udzielono dofinansowania na realizację przedsięwzięć w ramach złożonych 22 892 wniosków (część rozpatrzonych wniosków złożono w roku poprzednim).

W 2023 roku w ramach ww. Programu zawarto łącznie 21 168 umów, w tym:

- 16 254 umów dotacji na łączną kwotę 664 989 942,43 zł,
- 4 839 umów dotacji z prefinansowaniem na łączną kwotę 401 619 643,16 zł,
- 75 umów na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego na łączną kwotę 2 494 604,67 zł.

Łączna kwota zawartych umów to 1 069 104 190,26 zł.

**Liczba zawartych umów
w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”
w latach 2018 - 2023**

Ponadto w 2023 roku zawarto 171 aneksów w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, z czego 122 aneksów dotyczyło zmiany kwoty dofinansowania.

4.2.2. Program Priorytetowy „Agroenergia”. Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii”

Program realizowano na podstawie zawartej z NFOŚiGW w dniu 30.08.2021 r. umowy udostępnienia środków Nr 764/2021/Wn7/OA-mi-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólną realizację Programu Priorytetowego pn. „Agroenergia Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii” wraz z aneksem nr 1 zawartym w dniu 09.12.2022 r. (obowiązującym od dnia 13.07.2022 r.).

Celem Programu jest zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym, a skierowany został do:

- osób fizycznych będących właścicielami lub dzierżawcami nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha oraz co najmniej rok przed złożeniem wniosku prowadzących osobiście gospodarstwo rolne,
- osób prawnych będących właścicielami lub dzierżawcami nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha oraz co najmniej rok przed złożeniem wniosku o udzielenie dofinansowania prowadzących działalność rolniczą lub działalność gospodarczą w zakresie usług rolniczych (główny przedmiot działalności wnioskodawcy wskazany w odpowiednim rejestrze przedmiot działalności przedsiębiorstwa stanowi kod PKD: 01.61.Z, 01.62.Z (z wyłączeniem prowadzenia schronisk dla zwierząt gospodarskich oraz podkuwania koni) lub 01.63.Z).

W ramach Programu w 2023 roku dofinansowane mogły być:

- 1) przedsięwzięcia polegające na zakupie i montażu:
  - a) instalacji fotowoltaicznych o zainstalowanej mocy elektrycznej większej niż 10 kW oraz nie większej niż 50 kW,
  - b) instalacji wiatrowych o zainstalowanej mocy elektrycznej większej niż 10 kW oraz nie większej niż 50 kW,
  - c) pomp ciepła o mocy większej niż 10 kW oraz nie większej niż 50 kW, przy czym złożenie wniosku jest uwarunkowane wcześniejszym przeprowadzeniem audytu energetycznego, który rekomenduje wnioskowany zakres przedsięwzięcia,
  - d) instalacji hybrydowej, tj.: fotowoltaika wraz z pompą ciepła lub elektrownia wiatrowa wraz z pompą ciepła, sprzężone w jeden układ, przy czym złożenie wniosku jest uwarunkowane wcześniejszym przeprowadzeniem audytu energetycznego, który rekomenduje zastosowanie pompy ciepła

- służących zaspokajaniu własnych potrzeb energetycznych wnioskodawcy w miejscu prowadzenia działalności rolniczej.
- 2) przedsięwzięcia polegające na zakupie i montażu towarzyszących magazynów energii dla instalacji z pkt 1 lit. a, b oraz d. Warunkiem dofinansowania była obligatoryjna realizacja inwestycji dotyczącej zakresu przedsięwzięć określonych w pkt 1.

Ponadto, nie podlegały dofinansowaniu projekty polegające na zwiększeniu mocy już istniejącej instalacji.

Nabór wniosków został otwarty w dniu 01.10.2021 r. (nabór nie został zamknięty do końca 2023 roku).

W 2023 roku w ramach ww. Programu złożono 81 wniosków o dofinansowanie w formie dotacji na łączną kwotę 1 128 388,79 zł.

Beneficjenci zawarli 97 umów dotacji na łączną kwotę dofinansowania w wysokości 1 372 391,84 zł (na podstawie wniosków złożonych w roku 2023 oraz w latach poprzednich).

4.2.3. Program Priorytetowy „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie” lub „Budownictwo Energooszczędne. Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”

Program realizowany był we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W dniu 14.05.2018 r. zawarto z NFOŚiGW umowę nr 5/2018/WF-07, na podstawie której WFOŚiGW w Warszawie zobowiązał się do dokonania oceny merytorycznej złożonych wniosków, zgodnie z określonymi w Programie kryteriami.

Umowę udostępnienia środków nr 96/2018/WF/US z przeznaczeniem na udzielenie dotacji i wspólną realizację Programu „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie” zawarto z NFOŚiGW w dniu 29.05.2018 r. W dniu 25.04.2019 r. zawarto aneks nr 1/204 do powyższej umowy, który umożliwił ocenę jeszcze nierozpatrzonej wniosków w oparciu o warunki Programu Priorytetowego „Budownictwo Energooszczędne. Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”. W 2020 roku zawarto dwa kolejne aneksy (aneks nr 2/29 z dnia 16.01.2020 r. oraz aneks nr 3/643 z dnia 10.09.2020 r.). W 2023 roku zawarto aneks nr 4 z dnia 03.08.2023 r.

4.2.4. Program Priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie”

Program realizowano na podstawie zawartego pomiędzy NFOŚiGW, a wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej porozumienia w sprawie realizacji programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” oraz na podstawie zawartej z NFOŚiGW dnia 24.08.2022 r. umowy udostępnienia środków Nr 3062/2022/Wn-07/UR-wf/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólną realizację Programu Priorytetowego pn. „Ciepłe Mieszkanie” wraz z aneksami (aneks nr 1 podpisano w dniu 11.01.2023 r., natomiast aneks nr 2 w dniu 29.09.2023 r.).

Wnioski o dofinansowanie, w ramach ogłoszonego w dniu 29.09.2023 r. drugiego naboru, składały do WFOŚiGW w Warszawie gminy, natomiast beneficjentami końcowymi były osoby fizyczne spełniające warunki określone w programie priorytetowym oraz wspólnoty mieszkaniowe (w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali) obejmujące od 3 do 7 lokali mieszkalnych, spełniające warunki określone w tym programie.

W ramach Programu Priorytetowego pn. „Ciepłe Mieszkanie” dofinansowaniem mogły być objęte przedsięwzięcia polegające na demontażu wszystkich nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe służących do ogrzewania lokalu mieszkalnego oraz zakup i montaż źródła ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i ciepłej wody użytkowej lokalu mieszkalnego albo podłączenie lokalu mieszkalnego do efektywnego źródła ciepła w budynku, spełniającego wymagania, o których mowa w tym programie. W przypadku gdy wniosek beneficjenta końcowego obejmował dofinansowaniem ww. zakres prac, program dopuszczał wykonanie m.in. demontażu oraz zakupu i montażu nowej instalacji centralnego ogrzewania i/lub cwu w lokalu mieszkalnym, instalacji gazowej od przyłącza gazowego/ zbiornika na gaz do kotła, zakupu i montażu okien w lokalu mieszkalnym i/lub drzwi oddzielających lokal od przestrzeni nieogrzewanej lub środowiska zewnętrznego (zawiera również demontaż) zakupu i montażu wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła w lokalu mieszkalnym, dokumentacji projektowej dotyczącej powyższego zakresu.

W ramach ww. Programu w 2023 roku złożono 10 wniosków o dofinansowanie w formie dotacji na łączną kwotę 5 850 500,00 zł.

W 2023 roku, na podstawie wniosków złożonych w roku poprzednim, zawarto 4 umowy dotacji na łączną kwotę 4 642 500,00 zł.

4.3. Pozostałe formy składania wniosków

4.3.1. Przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym

Przedsięwzięcia były realizowane na podstawie złożonych wniosków w ramach zatwierdzonej listy zadań państwowych jednostek budżetowych planowanych do dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku.

W 2023 roku państwowe jednostki budżetowe złożyły 2 wnioski o przekazanie środków na realizację przedsięwzięć z dziedziny ochrony powietrza w łącznej kwocie 205 000,00 zł. Jeden z wnioskodawców zrezygnował z ubiegania się o dofinansowanie. Drugi ze złożonych wniosków został rozpatrzony pozytywnie, udzielono dofinansowania w wysokości 80 000,00 zł.

W 2023 roku zawarto 1 umowę na przekazanie środków państwowej jednostce budżetowej w kwocie 80 000,00 zł.

Wymiana węzła cieplnego w budynku KW PSP w Warszawie przy ul. Chłodnej 3

4.3.2. Tryb indywidualny

W ramach dziedziny ochrony powietrza w 2023 roku złożono 2 wnioski o dofinansowanie przedsięwzięcia w trybie indywidualnym na łączną kwotę 183 500,00 zł (w formie dotacji) Złożone wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

W roku 2023 zawarto jedną umowę dotacji na kwotę 72 800,00 zł. Podpisanie drugiej umowy zostało przeniesione na kolejny rok.

4.4. Aneksy

W ramach dziedziny ochrony powietrza w roku 2023 zawarto łącznie 130 aneksów do umów, w tym 5 aneksów do umów o warunkowym umorzeniu pożyczek.

4.5. Umorzenia

W ramach dziedziny ochrony powietrza w 2023 roku zostały podjęte decyzje w sprawie częściowego umorzenia 13 pożyczek na łączną kwotę 1 537 667,04 zł.

Na podstawie decyzji z roku 2023 oraz z roku poprzedniego, zostało zawartych 17 umów w sprawie częściowego umorzenia pożyczek na łączną kwotę 2 421 532,19 zł.

łącna kwota umorzenia w 2023 roku wyniosła 2 480 349,41 zł (zawarto 17 umów o warunkowym umorzeniu pożyczek, o których mowa powyżej oraz zaakceptowano częściowe umorzenie w przypadku dwóch pożyczek).

4.6. Efekt ekologiczny i rzeczowy

Efekty ekologiczne i rzeczowe przewidywane do osiągnięcia w ramach przedsięwzięć z zakresu ochrony powietrza (z wyłączeniem Programu Priorytetowego „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie” lub „Budownictwo Energooszczędne. Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”) dofinansowanych przez Fundusz w 2023 roku przedstawiają się następująco:

Efekt ekologiczny/rzeczowy	Jednostka miary	Wartość
Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza:		
- emisji CO ₂	Mg/rok	60 417,31
- emisji SO ₂	Mg/rok	3,93
- emisji CO	Mg/rok	17,84
- emisji NO _x	Mg/rok	1,72
- emisji pyłów	Mg/rok	2,77
ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	GJ/rok	2 533,45
ilość wyprodukowanej energii cieplnej	GJ/rok	6 224,67
moc zainstalowanych instalacji fotowoltaicznych	kW	12 390,85
ilość wyprodukowanej energii elektrycznej	kWh/rok	12 027 955,00
moc zainstalowanych pomp ciepła	kW	933,42
oszczędność energii elektrycznej	kWh/rok	4 707 989,92
ilość odzyskanego ciepła z rekuperacji	GJ/rok	791,95
moc zainstalowanego węzła cieplnego	kW	170,00

Efekty ekologiczne i rzeczowe przewidywane do osiągnięcia z zakresu ochrony powietrza w związku z realizacją Programu Priorytetowego „Agroenergia”. Część 1) „Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii” na podstawie umów zawartych w 2023 roku przedstawiają się następująco:

Efekt ekologiczny/rzeczowy	Jednostka miary	Wartość
Ograniczenie emisji CO ₂	Mg/rok	1 361,98
Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych	[MWh/rok]	1 923,705
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej z zainstalowanych ogniw fotowoltaicznych	[Mwe]	2,144
Ilość wytwarzanej energii cieplnej ze źródeł odnawialnych	[GJ/rok]	303,75
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej z zainstalowanych pomp ciepła	[MWt]	0,081

Efekty ekologiczne i rzeczowe przewidywane do osiągnięcia z zakresu ochrony powietrza w związku z realizacją Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” na podstawie umów zawartych w 2023 roku przedstawiają się następująco:

Efekt ekologiczny/rzeczowy	Jednostka miary	Wartość
Liczba budynków o poprawionej efektywności energetycznej	szt.	21 168
Liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła (kotłów starej generacji) na niskoemisyjne w budynkach istniejących	szt.	16 297
Ograniczenie zużycia energii końcowej	MWh/rok	165 433,30
Ograniczenie emisji pyłów o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów (PM10)	Mg/rok	527,21
Ograniczenie emisji benzo(a)pirenu	Mg/rok	0,36328
Ograniczenie emisji CO ₂	Mg/rok	90 910,87

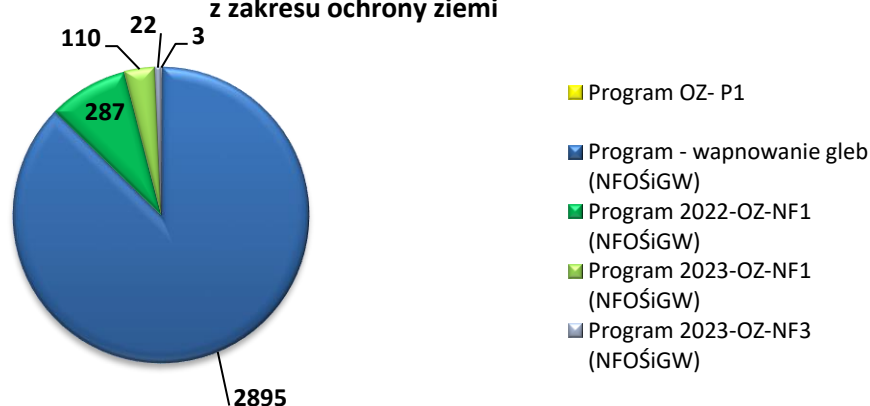
5. OCHRONA ZIEMI

W 2023 roku WFOŚiGW w Warszawie wspierał przedsięwzięcia z zakresu ochrony ziemi na podstawie ogłoszonych przez Fundusz naborów wniosków w ramach programu OZ-P1 pn. „Zadania z zakresu ochrony ziemi”. Nabór wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w formie pożyczki prowadzono w trybie otwartym do wyczerpania zaplanowanej alokacji. Nabór wniosków rozpoczął się dnia 01.02.2023 r., natomiast jego zamknięcie nastąpiło w dniu 29.12.2023 r. o godzinie 15.30.

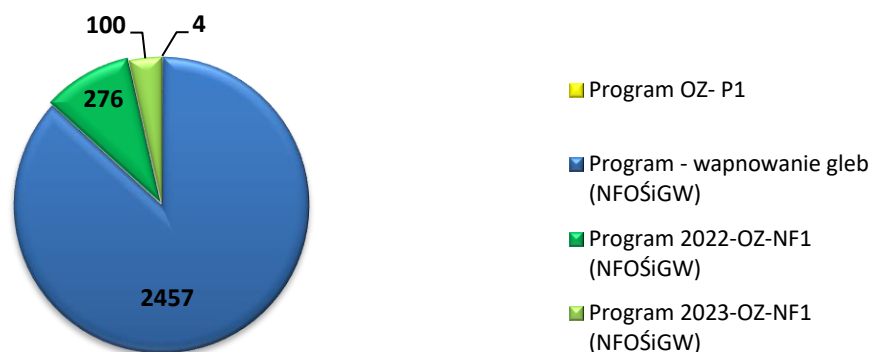
Ponadto w ramach współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wspólnie realizowano działania związane z: unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest, regeneracją gleb poprzez ich wapnowanie, a także usuwaniem wyrobów zawierających kreozot - na podstawie zawartych z NFOŚiGW umów udostępnienia środków:

- umowy nr 323/2021/Wn7/OZ-up-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”, zawartej w dniu 27.05.2021 r. (w 2023 roku podpisano 3 aneksy do ww. umowy: aneks nr 1 z dnia 30.03.2023 r., aneks nr 2 z dnia 14.04.2023 r. oraz aneks nr 3 z dnia 11.12.2023 r.),
- umowy nr 1432/2023/Wn7/OZ-up-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólną realizację Programu Priorytetowego „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest. Część 2) Przedsięwzięcia w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest realizowane w gospodarstwach rolnych”, zawartej w dniu 22.09.2023 r.,
- umowy nr 762/2020/Wn7/OZ-ur-WF/US z dnia 08.04.2020 r. z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”, zawartej w dniu 08.04.2020 r. (w 2023 roku został zawarty aneks nr 3 z dnia 16.08.2023 r. oraz aneks nr 4 z dnia 11.12.2023 r.),
- umowy nr 1321/2023/Wn-07/OZ-UP-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólną realizację Programu priorytetowego „Usuwanie wyrobów zawierających kreozot - pilotaż”, zawartej w dniu 16.08.2023 r.

Liczba złożonych w 2023 roku wniosków o dofinansowanie z zakresu ochrony ziemi

W ramach dziedziny ochrony ziemi w 2023 roku do Funduszu wpłynęło łącznie 3 317 wniosków o dofinansowanie, w tym 3 314 wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w formie dotacji oraz 3 wnioski o pożyczkę.

Liczba zawartych w 2023 roku umów z zakresu ochrony ziemi

W 2023 roku z zakresu ochrony ziemi zawarto 2 833 umowy dotacji na łączną kwotę 28 907 053,35 zł, oraz 4 umowy pożyczki na łączną kwotę 4 735 200,00 zł.

5.1. Realizacja programów Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku**5.1.1. Program OZ-P1 „Zadania z zakresu ochrony ziemi”**

Program skierowano do: podmiotów ujętych w Planie inwestycyjnym dla województwa mazowieckiego (stanowiącym załącznik do Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego realizujących przedsięwzięcia, o których mowa w art. 35 ust. 9 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach i pozostałe przedsięwzięcia ujęte w tym planie), podmiotów realizujących przedsięwzięcia polegające na budowie, rozbudowie lub modernizacji instalacji do recyklingu odpadów oraz podmiotów nieujętych w Planie inwestycyjnym dla województwa mazowieckiego, stanowiącym załącznik do Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego będących: jednostkami samorządu terytorialnego i ich związkami, pozostałymi osobami prawnymi, osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, spółkami prawa handlowego.

Dofinansowania udzielano w formie pożyczki lub pożyczki przeznaczonej na zachowanie płynności finansowej (w szczególności na realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej), a łączna kwota dofinansowania ze środków Funduszu nie mogła przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. Ostateczny poziom i forma udzielonego wsparcia były uzależnione od zgodności z przepisami o pomocy publicznej. Dofinansowaniu podlegały przedsięwzięcia ujęte w Planie inwestycyjnym dla województwa mazowieckiego, stanowiącym załącznik do Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego polegające w szczególności na budowie, rozbudowie lub modernizacji:

- punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- sortowni odpadów selektywnie zebranych,
- instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych,
- kompostowni odpadów zielonych i innych bioodpadów,
- instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów,
- instalacji do fermentacji odpadów ulegających biodegradacji, produkcji biogazu,
- instalacji do recyklingu odpadów, w tym odpadów budowlanych i rozbiórkowych,

- instalacji do odzysku innego niż recykling odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
  - instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
  - instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych,
  - składowiska odpadów komunalnych o statusie regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych,
  - innych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych,
- z tym, że warunkiem dopuszczalności finansowania budowy, rozbudowy lub modernizacji instalacji przeznaczonych do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów budowlanych i rozbiórkowych, jest ich ujęcie w Planie inwestycyjnym dla województwa mazowieckiego, stanowiącym załącznik do Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego, o którym mowa w art. 35a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach; warunek ten nie dotyczy instalacji do recyklingu odpadów.
- przedsięwzięcia związane z zamykaniem i rekultywacją składowisk odpadów.

Dofinansowaniem objęto także pozostałe przedsięwzięcia z zakresu ochrony ziemi możliwe do dofinansowania ze środków Funduszu, o których mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

W ogłoszonym w 2023 roku naborze wpłynęły 3 wnioski o dofinansowanie (2 wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie, 1 wniosek z przyczyn formalnych pozostał bez rozpatrzenia). Przyznano dofinansowanie w formie pożyczki w łącznej kwocie 3 200 000,00 zł.

W 2023 roku zawarto 4 umowy pożyczki na łączną kwotę 4 735 200,00 zł w tym: 2 umowy w ramach wniosków, które wpłynęły do Funduszu w 2022 roku na łączną kwotę 2 155 200,00 zł oraz 2 umowy na podstawie wniosków, które wpłynęły w 2023 roku na łączną kwotę 2 580 000,00 zł.

5.2. Realizacja programów w ramach współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2023 roku

5.2.1. Program Priorytetowy (2022-OZ-NF1) pn. „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”

Nabór wniosków prowadzony był na podstawie zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umowy nr 323/2021/Wn7/OZ-up-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” z dnia 27.05.2021 r. wraz z aneksem nr 1. Przyjmowanie wniosków do Funduszu rozpoczęło się dnia 13.03.2023 r., natomiast zamknięcie naboru nastąpiło w dniu 30.03.2023 r. o godzinie 15.30.

Beneficjentami „Ogólnopolskiego programu finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” (2022-OZ-NF1) były gminy, związki międzygminne i powiaty, działające na rzecz właścicieli lub posiadaczy obiektów budowlanych na jej terenie, które otrzymują wsparcie za pośrednictwem wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, przy czym dla określenia poziomu kwalifikowalności kosztów przedsięwzięć realizowanych przez powiaty i związki międzygminne brana była pod uwagę najwyższa wartość wskaźnika G spośród gmin w powiecie albo gminy wchodzącej w skład związku gmin.

Intensywność dofinansowania przedsięwzięć w formie dotacji wynosiła odpowiednio:

- do 100% kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G1 określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku nie większej niż 1500,

- do 70% kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku w przedziale powyżej 1500 do 2000,
  - do 40% kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku powyżej 2000,
- z tym, że kwota dofinansowania dla jednego beneficjenta oraz gminy wchodzącej w skład związku międzygminnego w danym naborze nie mogła przekroczyć 35 000,00 zł.

Ponadto, w przypadku przedsięwzięć realizowanych na obszarach dotkniętych klęską żywiołową lub dotkniętych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej, intensywność dofinansowania wynosiła do 100% kosztów kwalifikowanych.

Wnioskodawcy mogli starać się o dofinansowanie przedsięwzięć w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest, zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest oraz w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest na obszarach dotkniętych klęską żywiołową lub dotkniętych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej.

Unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest

W ramach powyższego programu zostało złożonych 287 wniosków o dofinansowanie zadań w formie dotacji, z czego 276 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie (10 wniosków zostało złożonych po zamknięciu naboru wniosków, natomiast jeden wnioskodawca zrezygnował z realizacji zadania przed podjęciem decyzji o udzieleniu dofinansowania).

Zawarto 276 umów dotacji na łączną kwotę 8 138 684,42 zł, z czego: 4 069 342,29 zł ze środków WFOŚiGW w Warszawie oraz 4 069 342,13 zł ze środków NFOŚiGW.

5.2.2. Program Priorytetowy (2023-OZ-NF1) pn. „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest. Część 1) Przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest”

Nabór wniosków prowadzony był na podstawie zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umowy nr 323/2021/Wn7/OZ-up-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” z dnia 27.05.2021 r. wraz z aneksami (aneks nr 2 zawarto dnia

14.04.2023 r. oraz aneks nr 3 zawarto dnia 11.12.2023 r.) Nabór ogłoszono od dnia 19.06.2023 r., natomiast jego zamknięcie nastąpiło w dniu 28.06.2023 r. o godzinie 15.30.

Beneficjentami były jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, przy czym ostatecznymi odbiorcami korzyści byli posiadacze obiektów budowlanych z wyłączeniem beneficjentów Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności.

Intensywność dofinansowania w formie dotacji wynosiła odpowiednio:

- do 100% kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G1 określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku nie większej niż 1500,
- do 70% kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku w przedziale powyżej 1500 do 2000,
- do 40% kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku powyżej 2000,

- z tym, że kwota dofinansowania dla jednego beneficjenta oraz gminy wchodzącej w skład związku międzygminnego w danym naborze nie mogła przekroczyć 100 000,00 zł.

Dofinansowaniem objęto przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest, zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z wyłączeniem przedsięwzięć realizowanych w gospodarstwach rolnych należących do beneficjentów Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, a także przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest na obszarach dotkniętych klęską żywiołową lub dotkniętych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej.

W ramach omawianego programu zostało złożonych 110 wniosków o dofinansowanie zadań w formie dotacji, z czego 104 wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie (4 wnioski zostały złożone po zamknięciu naboru wniosków, a dwóch wnioskodawców wycofało złożone wnioski). Ponadto 4 wnioskodawców zrezygnowało z realizacji przedsięwzięcia po podjęciu decyzji o przyznaniu dofinansowania.

Ostatecznie zawarto 100 umów dotacji na łączną kwotę 5 667 102,42 zł, z czego: 2 833 551,27 zł ze środków WFOŚiGW w Warszawie oraz 2 833 551,15 zł ze środków NFOŚiGW.

Jeden beneficjent zrezygnował z realizacji umowy.

5.2.3. Program Priorytetowy (2023-OZ-NF3) pn. „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest. Część 2) Przedsięwzięcia w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest realizowane w gospodarstwach rolnych”

Nabór wniosków prowadzono na podstawie zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umowy nr 1432/2023/Wn7/OZ-up-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólną realizację Programu Priorytetowego „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest. Część 2) Przedsięwzięcia w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest realizowane w gospodarstwach rolnych” zawartej w dniu 22.09.2023 r.

Nabór wniosków rozpoczął się dnia 05.10.2023 r. (do końca 2023 roku nabór nie został zamknięty).

Cele programu to unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest w gospodarstwach rolnych należących do beneficjentów Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Beneficjentami są jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, przy czym ostatecznymi odbiorcami korzyści są beneficjenci Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, którym Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wypłaciła i rozliczyła środki, na realizację przedsięwzięcia w ramach inwestycji A1.4.1 objętej Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Intensywność dofinansowania w formie dotacji wynosi do 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięć w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest, realizowanych w gospodarstwach rolnych należących do beneficjentów objętych wsparciem w ramach inwestycji A1.4.1. „Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu. Część inwestycji: wymiana pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych”.

W 2023 roku zostały złożone 22 wnioski o dofinansowanie zadań w formie dotacji (do końca 2023 roku nie udzielono dofinansowania na ich podstawie i tym samym nie zawarto żadnych umów).

5.2.4. Program Priorytetowy (2023-OZ-NF2) pn. „Usuwanie wyrobów zawierających kreozot – pilotaż”

Nabór wniosków prowadzono na podstawie zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umowy udostępnienia środków nr 1321/2023/Wn-07/OZ-UP-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólną realizację Programu priorytetowego „Usuwanie wyrobów zawierających kreozot – pilotaż” z dnia 16.08.2023 r.

Nabór wniosków o dofinansowanie rozpoczął się dnia 06.09.2023 r. i prowadzony będzie do wyczerpania ustalonej alokacji środków (nabór wniosków nie został zamknięty do końca 2023 roku).

Dofinansowanie w formie dotacji mogą otrzymać jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki, działające na rzecz ostatecznych odbiorców korzyści, wskazanych w § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 sierpnia 2022 r. w sprawie szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania wsparcia na wymianę słupów nośnych impregnowanych kreozotem na plantacjach chmielu w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. U. poz. 1729, z późn. zm.), którym Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) wypłaciła i rozliczyła środki, na realizację przedsięwzięcia w ramach inwestycji A1.4.1 objętej Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Dofinansowaniem objęto przedsięwzięcia w zakresie odbioru, transportu i unieszkodliwienia słupów impregnowanych kreozotem, usuniętych z plantacji chmielu, realizowane w ramach inwestycji A1.4.1 objętej Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększania Odporności.

W 2023 roku nie wpłynął żaden wniosek na usuwanie wyrobów zawierających kreozot.

5.2.5. Program Priorytetowy pn. „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”

Nabór wniosków prowadzono na podstawie umowy nr 762/2020/Wn7/OZ-ur-WF/US z dnia 08.04.2020 r. z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”, zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W 2023 roku zawarto dwa aneksy do ww. umowy: aneks nr 3 z dnia 16.08.2023 r. oraz aneks nr 4 z dnia 11.12.2023 r.

Wsparcie w formie dotacji w zakresie zakupu i wysiewu wapna nawozowego lub środków wapnujących mogli otrzymać posiadacze użytków rolnych z terenu województwa mazowieckiego o pH gleby poniżej lub równej 5,5. Beneficjenci posiadający gospodarstwa powyżej 75 ha użytków rolnych mogli uzyskać dofinansowanie do zakupu wapna lub środka wapnującego niezbędnego do wysiewu na powierzchni nieprzekraczającej 75 ha użytków rolnych w ciągu 1 roku kalendarzowego.

W 2023 roku wpłynęło 2 895 wniosków o dofinansowanie. Dotacji udzielono w przypadku 1 790 wniosków. Z uwagi na wyczerpanie z dniem 19 października 2023 r. krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy de minimis w rolnictwie (rozpatrzenie 493 wniosków zostało wstrzymane do czasu ogłoszenia nowego krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy de minimis w rolnictwie).

W 2023 roku na regenerację środowiskową gleb poprzez ich wapnowanie na terenie województwa mazowieckiego zawarto 2 457 umów dotacji na łączną kwotę 15 101 266,51 zł (w tym: 1 057 089,67 zł stanowiły środki WFOŚiGW w Warszawie, natomiast 14 044 176,84 zł stanowiły środki NFOŚiGW).

Spośród zawartych w 2023 roku 2 457 umów:

- 667 umów dotacji na łączną kwotę 3 921 370,64 zł zawarto na podstawie wniosków złożonych w 2022 roku, które nie były wówczas rozpatrzone, z uwagi na wykorzystanie krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy de minimis w rolnictwie na dzień 13 grudnia 2022 r. (z czego: 274 496,19 zł stanowiła kwota wsparcia ze środków WFOŚiGW w Warszawie, natomiast 3 646 874,45 zł udostępniono środki NFOŚiGW),
- 1 790 umów dotacji na łączną kwotę 11 179 895,87 zł podpisano za podstawie wniosków, które wpłynęły w 2023 roku (z czego: 782 593,48 zł stanowiła kwota wsparcia ze środków WFOŚiGW w Warszawie, a 10 397 302,39 zł dotacji udostępniono ze środków NFOŚiGW).

5.3. Pozostałe formy składania wniosków

W ramach dziedziny ochrony ziemi w 2023 roku nie udzielono wsparcia w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym, jak również nie wpłynęły wnioski o dofinansowanie w trybie indywidualnym.

5.4. Aneksy

W ramach dziedziny ochrony ziemi w 2023 roku zawarto łącznie 115 aneksów do umów.

5.5. Umorzenia

W 2023 roku umorzono 2 pożyczki z zakresu ochrony ziemi na łączną kwotę 1 891 416,00 zł. Przedmiotowe umorzenia nastąpiły po zaakceptowaniu przez Fundusz złożonego rozliczenia końcowego, po spłacie 50% kapitału pożyczki oraz po spełnieniu wszystkich warunków kwalifikujących do częściowego umorzenia zawartych w umowie pożyczki.

5.6. Efekt ekologiczny i rzeczowy

Efekt ekologiczny i rzeczowy przewidywany do osiągnięcia z tytułu realizacji dofinansowanych w 2023 roku przedsięwzięć w ramach dziedziny ochrony ziemi przedstawia się następująco:

Efekt ekologiczny/rzeczowy	Jednostka miary	Wartość
Unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest	Mg	40 007
Powierzchnia zregenerowanych gleb	ha	21 280

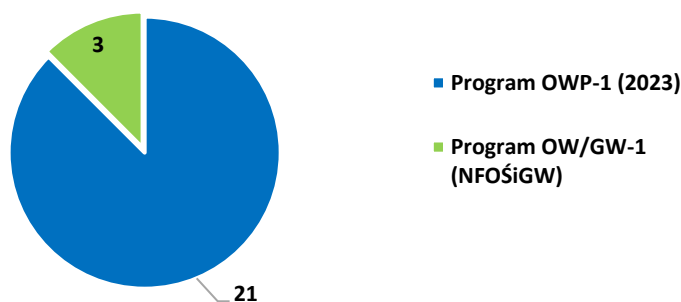
6. OCHRONA WÓD

Przedsięwzięcia z zakresu ochrony wód w 2023 roku dofinansowywane były w ramach Programu OW-P1 „Zadania z zakresu ochrony wód”. Nabór wniosków o dofinansowanie – prowadzony w trybie otwartym – rozpoczęto dnia 01.02.2023 r. Nabór wniosków do końca 2023 roku nie został zamknięty.

Ponadto w ramach współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2023 roku udzielano dofinansowania na przedsięwzięcia z zakresu ochrony wód i zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi na podstawie umów udostępnienia środków:

- nr 644/2019/Wn7/OW-op-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek w ramach realizacji „Ogólnopolskiego programu gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych”, zawartej w dniu 20.11.2019 r. wraz z aneksami (w 2023 roku zawarto aneks nr 7 z dnia 16.03.2023 r.). Nabór wniosków o dofinansowanie inwestycji prowadzony był od dnia 07.07.2020 r. do dnia 12.06.2023 r. do godziny 15.30.
- nr 1377/2020/Wn7/GW-po-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólną realizację Programu Priorytetowego „Moja Woda”, zawartej w dniu 29.06.2020 r. wraz z aneksami (I nabór wniosków o dofinansowanie zakończono w 2020 roku).
- nr 151/2021/07/GW-po-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólną realizację Programu Priorytetowego pn. „Moja Woda”, zawartej w dniu 17.03.2021 r. wraz z aneksami (II nabór wniosków o dofinansowanie ogłoszono od dnia 22.03.2021 r. i trwał do dnia 10.06.2021 r.)
- nr 1384/2023/Wn7/GW-po-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólną realizację Programu Priorytetowego pn. „Moja Woda”, zawartej w dniu 02.08.2023 r. (wraz z aneksem nr 1 z dnia 08.09.2023 r. oraz aneksem nr 2 z dnia 03.11.2023 r.). Nabór wniosków (III nabór wniosków) ogłoszono od dnia 03.08.2023 r. i do końca 2023 roku nie został zamknięty.

Liczba złożonych w 2023 roku wniosków o dofinansowanie w formie pożyczki z zakresu ochrony wód*

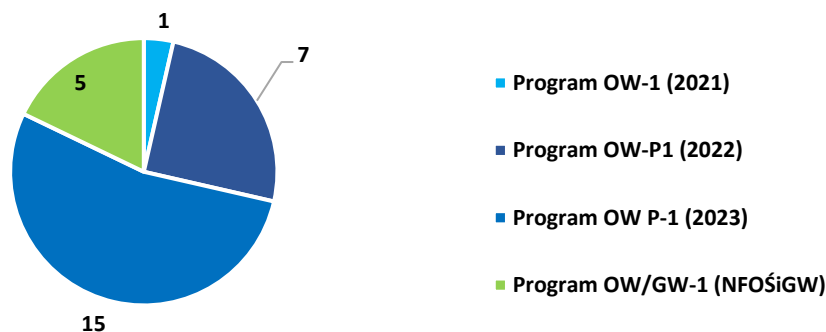

* dane dotyczące liczby złożonych wniosków o dofinansowanie w formie dotacji w ramach Programu Priorytetowego „Moja Woda” realizowanego we współpracy z NFOŚiGW podano w dalszej części rozdziału

W 2023 roku w ramach prowadzonych naborów wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w formie pożyczki (dotyczy programów: OW-P1 pn. „Zadania z zakresu ochrony wód” oraz „Ogólnopolskiego programu gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych” - realizowanego we współpracy z NFOŚiGW) złożono łącznie 24 wnioski na łączną kwotę 72 824 502,01 zł.

Pozytywnie rozpatrzono 22 wnioski, w ramach których przyznano dofinansowanie w formie pożyczki w łącznej kwocie 68 910 852,01 zł. Pozostałe 2 wnioski zostaną rozpatrzone w roku następnym.

Liczba zawartych w 2023 roku umów pożyczek z zakresu ochrony wód*

*w podziale na realizowane programy oraz terminy złożenia wniosku o dofinansowanie

W 2023 roku w ramach dziedziny ochrona wód, na podstawie wniosków złożonych w tym roku oraz w latach poprzednich, zawarto łącznie 28 umów pożyczek na łączną kwotę 61 962 870,47 zł (w tym NFOŚiGW udostępnił środki w kwocie 7 463 566,00 zł).

6.1. Realizacja programów Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku

6.1.1. Program OW-P1 pn. „Zadania z zakresu ochrony wód”

Beneficjentami programu były jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, pozostałe osoby prawne oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Beneficjenci mogli otrzymać dofinansowanie na realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony wód, w formie pożyczki lub pożyczki przeznaczonej na zachowanie płynności finansowej (w szczególności na realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej). Łączna kwota dofinansowania ze środków Funduszu nie mogła przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.

Dofinansowaniu podlegały przedsięwzięcia polegające na:

- porządkowaniu gospodarki ściekowej poprzez budowę, rozbudowę i modernizację istniejących oczyszczalni ścieków, podczyszczalni ścieków oraz budowę i przebudowę istniejących sieci kanalizacyjnych,
- zagospodarowaniu osadów ściekowych,
- budowie podłączeń budynków do sieci kanalizacji sanitarnej zbiorczej,
- budowie przydomowych oczyszczalni ścieków posiadających certyfikat zgodności z normą PN-EN 12566-3+A2:2013-10 lub nowszą,
- zakupie samochodów lub pojazdów do czyszczenia i udrażniania kanalizacji, wozów asenizacyjnych, koparko-ładowarek wykorzystywanych w procesach technologicznych oczyszczalni,
- budowie i przebudowie kanalizacji deszczowej oraz infrastruktury towarzyszącej w zakresie, który służy ochronie wód.

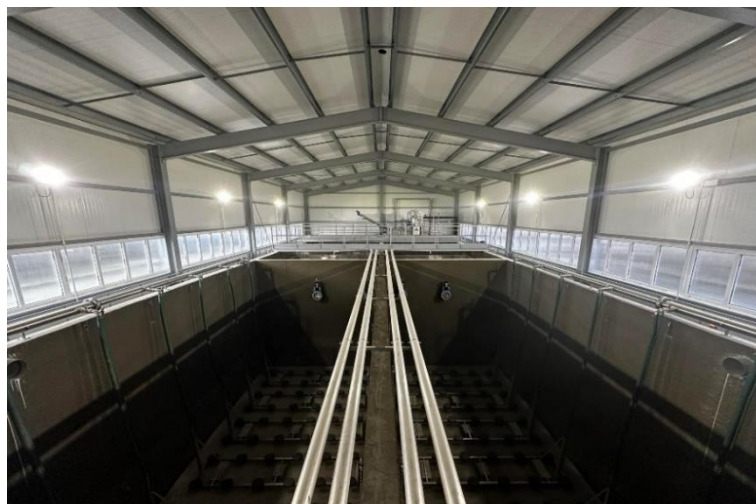
Ponadto można było uzyskać wsparcie na inne zadania przynoszące efekt ekologiczny z zakresu ochrony wód.

W ramach Programu OW-P1 w 2023 roku złożono 21 wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w formie pożyczki na łączną kwotę 65 907 402,01 zł, z czego rozpatrzenie 2 wniosków zostało przesunięte na rok następny.

W 2023 roku zawarto 23 umowy pożyczki na łączną kwotę 46 748 547,70 zł, z czego:

- 1 umowę pożyczki na kwotę 573 204,00 zł zawarto na podstawie wniosku złożonego w 2021 roku,
- 7 umów pożyczek na łączną kwotę 5 268 348,84 zł - na podstawie wniosków złożonych w 2022 roku,
- 15 umów pożyczek na łączną kwotę 40 906 994,86 zł zawarto na podstawie wniosków złożonych w 2023 roku.

Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Walendowie wraz z budową kolektora tłoczego w miejscowości Rusiec

Rozbudowa i przebudowa Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Czosnowie

6.2. Realizacja programów w ramach współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2023 roku

6.2.1. Program Priorytetowy (OW/GW-1) pn. „Ogólnopolski program gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych”

Program realizowano we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na podstawie umowy udostępnienia środków nr 644/2019/Wn7/OW-op-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek, zawartej w dniu 20.11.2019 r. wraz z aneksami (w 2023 roku zawarto aneks nr 7 z dnia 16.03.2023 r.).

Beneficjentami ww. programu były jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

Dofinansowaniu w formie pożyczki do 100% kosztów kwalifikowanych podlegały przedsięwzięcia realizowane na obszarach poza aglomeracjami ujętymi w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych polegające na:

- wykonaniu przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków (PBOŚ) o przepustowości do 50 RLM, oczyszczających ścieki bytowo-gospodarcze z gospodarstw domowych, gospodarstw agroturystycznych i obiektów użyteczności publicznej,
- wykonaniu lokalnych oczyszczalni ścieków dla budynków, osiedli mieszkaniowych oraz małych miejscowości o zwartej zabudowie,
- wykonaniu sieci kanalizacji sanitarnej na obszarach, na których gęstość zabudowy jest wystarczająca by budowę sieci kanalizacyjnej można było uznać za ekonomicznie uzasadnioną,
- wykonaniu podłączeń budynków do kanalizacji sanitarnej w systemie kanalizacji grawitacyjnej, ciśnieniowej, podciśnieniowej,
- wykonaniu stacji uzdatniania wody i ujęć wody,

- wykonaniu sieci wodociągowej,
- wykonaniu podłączeń budynków do sieci wodociągowej.

W ramach przedmiotowego programu w 2023 roku złożono 3 wnioski o dofinansowanie przedsięwzięć w formie pożyczki na łączną kwotę 6 917 100,00 zł.

W 2023 roku zawarto 5 umów pożyczek na łączną kwotę 15 214 322,77zł (z czego kwotę 7 463 566,00 zł stanowiły środki udostępnione przez NFOŚiGW), w tym:

- 1 umowę pożyczki na kwotę 1 829 455,36 zł, która została zawarta na podstawie wniosku złożonego w 2020 roku,
- 1 umowę pożyczki na kwotę 6 813 566,00 zł na podstawie wniosku złożonego w 2022 roku,
- 3 umowy pożyczki na podstawie wniosków złożonych w 2023 roku na łączną kwotę 6 571 301,41 zł.

6.2.2. Program Priorytetowy „Moja Woda”

Realizacja Programu Priorytetowego „Moja Woda” w 2023 roku odbywała się we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na podstawie umów udostępnienia środków z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji: nr 1377/2020Wn7/GW-po-WF/US zawartej w dniu 29.06.2020 r. wraz z aneksami (I nabór wniosków), nr 151/2021/07/GW-po-WF/US zawartej w dniu 17.03.2021r. wraz z aneksami (II nabór wniosków) oraz umowy nr 1384/2023/Wn7/GW-po-WF/US zawartej w dniu 02.08.2023 r. wraz z aneksem nr 1 z dnia 08.09.2023 r. oraz aneksem nr 2 z dnia 03.11.2023 r. (III nabór wniosków).

Program został skierowany do osób fizycznych będących właścicielami, współwłaścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości, na której znajduje się budynek mieszkalny jednorodzinny z wyłączeniem nieruchomości, dla której udzielono już dofinansowania z Programu „Moja Woda”.

Finansowe wsparcie mogło być przeznaczone na przedsięwzięcie, które umożliwiało zatrzymanie wód opadowych (w tym roztopowych) na terenie nieruchomości oraz wykorzystanie magazynowanej wody tak, by nie było konieczności jej odprowadzania do kanalizacji. Na obszarach wyposażonych w systemy kanalizacji deszczowej dopuszczano utrzymanie istniejącego podłączenia nieruchomości do kanalizacji deszczowej, przy aktualizacji warunków przyłączeniowych, które umożliwiają odprowadzenie nadmiaru wód opadowych, tylko w przypadku wystąpienia sytuacji ekstremalnych, długotrwałych deszczy lub deszczy nawalnych (odpływ awaryjny).

Dofinansowanie udzielane było w formie dotacji z tym, że nie więcej niż 80% kosztów kwalifikowanych instalacji wchodzących w skład przedsięwzięcia i nie więcej niż 5 000,00 zł na jedno przedsięwzięcie (w przypadku I i II naboru wniosków), a dla naboru III ogłaszanego w 2023 r. nie więcej niż 6 000,00 zł na jedno przedsięwzięcie.

W ramach III naboru wniosków w ramach Programu Priorytetowego „Moja Woda” w 2023 roku złożono 3 342 wnioski o dotację (w wymaganej formie papierowej i elektronicznej). łączna kwota wnioskowanych dotacji wyniosła 19 090 939,88 zł.

W roku 2023 pozytywnie rozpatrzono 2 603 wnioski i przyznano dofinansowanie w łącznej kwocie 14 937 036,00 zł.

Ostatecznie w 2023 roku - w ramach III naboru wniosków – WFOŚiGW w Warszawie zawarł 2 234 umowy na łączną kwotę dotacji 12 829 628,80 zł (ze środków udostępnianych przez NFOŚiGW).

6.3. Pozostałe formy składania wniosków

W ramach dziedziny ochrony wód w 2023 roku nie udzielono wsparcia w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym, jak również w trybie indywidualnym.

6.4. Aneksy

W 2023 roku zawarto 39 aneksów do umów z zakresu ochrony wód, w tym 13 aneksów dotyczyło umów o warunkowym umorzeniu pożyczek.

6.5. Umorzenia

W ramach dziedziny ochrony wód w 2023 roku zostały podjęte decyzje w sprawie częściowego umorzenia 25 pożyczek na łączną kwotę 4 394 884,83 zł (zawarto 22 umowy o warunkowym umorzeniu pożyczek na łączną kwotę 3 919 384,83 zł oraz zaakceptowano częściowe umorzenie dla trzech pożyczek na łączną kwotę 475 500,00 zł).

6.6. Efekt ekologiczny i rzeczowy

Efekt ekologiczny i rzeczowy przewidywany do osiągnięcia z tytułu realizacji przedsięwzięć dofinansowanych w 2023 roku w ramach Programu OW-1 (2021) i OW-P1 (2022 i 2023) pn. „Zadania z zakresu ochrony wód” przedstawia się następująco:

Efekt ekologiczny/rzeczowy	Jednostka miary	Wartość
Oczyszczalnie ścieków, w tym:		
- budowa	szt.	1
	m ³ /d	530
	RLM	5168
- rozbudowa/modernizacja	szt.	2
	m ³ /d	3460
	RLM	31651
Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.	26
	m ³ /d	23,1
	RLM	120
Kanalizacja sanitarna (budowa + modernizacja)	mb	40026,41
Liczba posesji, dla których stworzono możliwość przyłączenia do sieci	szt.	1035
Liczba wykonanych podłączeń w wyniku budowy kanalizacji sanitarnej	szt.	554
Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych systemu oczyszczania ścieków	RLM	2339
Szafy sterownicze w przepompowniach	szt.	19

Efekt ekologiczny i rzeczowy przewidywany do osiągnięcia w ramach przedsięwzięć dofinansowanych w 2023 roku w ramach Programu OW/GW - 1 pn. „Ogólnopolski program gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych” przedstawia się następująco:

Efekt ekologiczny/rzeczowy	Jednostka miary	Wartość (finansowanie ze środków udostępnionych)	Wartość (finansowanie ze środków Funduszu)
Oczyszczalnie ścieków, w tym:			
- budowa	szt.	2	-

	m ³ /d	230	-
	RLM	2500	-
<i>- rozbudowa/modernizacja</i>	szt.	-	2
	m ³ /d	-	9300
	RLM	-	1360
Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.	-	-
	m ³ /d	-	-
	RLM	-	-
Kanalizacja sanitarna	mb	6522,80	5834,00
Liczba posesji, dla których stworzono możliwość przyłączenia do sieci	szt.	115	19
Liczba wykonanych podłączeń w wyniku budowy kanalizacji sanitarnej	szt.	45	2
Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego systemu oczyszczania ścieków	RLM	138	307
Sieć wodociągowa	mb	-	962
Liczba posesji, dla których stworzono możliwość podłączenia do sieci	szt.	-	28
Liczba wykonanych podłączeń w wyniku budowy sieci wodociągowej	szt.	-	5
Liczba osób	szt.	-	-
Stacje uzdatniania wody, w tym:		-	-
Rozbudowa/modernizacja	szt.	-	-
	m ³ /h	-	-

Efekt ekologiczny i rzeczowy przewidywany do osiągnięcia w ramach przedsięwzięć dofinansowanych w 2023 roku w ramach Programu Priorytetowego „Moja Woda” przedstawia się następująco:

Efekt ekologiczny/rzeczowy	Jednostka miary	łącznie	Wartość (proporcjonalnie do zaangażowanych środków NFOŚiGW)	Wartość (proporcjonalnie do zaangażowanych środków WFOŚiGW w Warszawie)
Liczba instalacji służących zmniejszeniu zużycia wody	szt.	2234	-	-
Objętość retencjonowanej wody	(m ³)	14 620,27	14 620,27	0,00
Ilości zaoszczędzonej wody	m ³ /rok	174 492,00	174 492,00	0,00

7. GOSPODARKA WODNA

Z dniem 1 stycznia 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, która wprowadziła zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska w zakresie finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

W związku z powyższym, działania jakie były podejmowane w 2023 roku w ramach gospodarki wodnej obejmowały obsługę umów już zawartych, tj. rozliczanie i aneksowanie umów oraz dokonywanie częściowych umorzeń pożyczek.

Pod koniec 2023 roku, tj. w dniu 7 października 2023 roku weszły w życie zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, a tym samym wprowadzono możliwość finansowania ze środków Funduszu wspomagania realizacji zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej, w tym dotyczących instalacji lub urządzeń ochrony przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji wodnej, zaopatrzenia ludności w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz instalacji i urządzeń służących ponownemu wykorzystaniu wód.

7.1. Aneksy

W 2023 roku zawarto 10 aneksów do umów z zakresu gospodarki wodnej, w tym 3 aneksy do umów o warunkowym umorzeniu pożyczki.

7.2. Umorzenia

W 2023 roku częściowo umorzono 9 pożyczek z zakresu gospodarki wodnej na łączną kwotę 2 722 387,07 zł (zawarto 8 umów o warunkowym umorzeniu pożyczek na łączną kwotę 2 623 651,87 zł oraz zaakceptowano częściowe umorzenie w przypadku 1 pożyczki bez konieczności zawierania umowy na kwotę 98 735,20 zł).

8. EDUKACJA EKOLOGICZNA

W 2023 roku z zakresu edukacji ekologicznej WFOŚiGW w Warszawie przygotował i ogłosił dwa programy realizowane ze środków własnych: program 2023-EE-1 pn.: „Zadania z zakresu edukacji ekologicznej” oraz program 2023-EE-2 pn.: „Ekologiczny piknik rodzinny”.

Nabór wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w formie dotacji w ramach programu 2023-EE-1 pn.: „Zadania z zakresu edukacji ekologicznej” był prowadzony w trybie otwartym do wyczerpania ustalonej alokacji środków. Nabór ogłoszono w dniu 01.02.2023 r. Zamknięcie naboru wniosków w ramach ww. programu nastąpiło z dniem 10.02.2023 r. z godziną 15.30.

W przypadku programu 2023-EE-2 pn.: „Ekologiczny piknik rodzinny” wnioski o dofinansowanie przedsięwzięć w formie dotacji można było składać od dnia 01.02.2023 r. Nabór wniosków był prowadzony w trybie otwartym do wyczerpania ustalonej alokacji środków. Program skierowano do szkół podstawowych, ponadpodstawowych, artystycznych oraz placówek oświatowo-wychowawczych z terenu województwa mazowieckiego prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego - wskazanych przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty.

Na podstawie zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umowy udostępnienia środków nr 3313/2022/WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej, zawartej w dniu 17.11.2022 r., Fundusz ogłosił konkurs w trybie zamkniętym. Nabór wniosków w ramach Programu Priorytetowego „Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej” (2022-EE-NF1) trwał od dnia 07.12.2022 r. do dnia 30.12.2022 r. do godziny 15.30. Złożone wnioski rozpatrywano oraz zawierano umowy w 2023 roku.

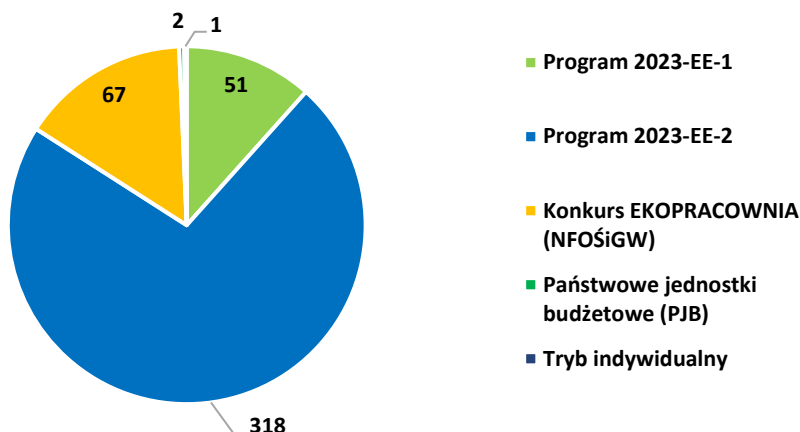
Do ww. umowy udostępnienia środków w dniu 14.02.2023 r. zawarto aneks nr 1/95. Na jego podstawie Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku ogłosił nabór wniosków o dofinansowanie w formie konkursu pn.: „EKOPRACOWNIA” realizowanego w ramach Programu Priorytetowego „Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej” (nabór wniosków podzielono na dwa etapy i trwał: od dnia 07.03.2023 r. do dnia 21.04.2023 r. do godziny 15.30 - etap I, od dnia 23.06.2023 r. do dnia 10.07.2023 r.- etap II oraz od dnia 18.07.2023 r. do dnia 28.07.2023 r. do godziny 15.30 - nabór uzupełniający w ramach etapu II).

W ramach dziedziny edukacja ekologiczna złożono również 2 wnioski o dofinansowanie zadań w formie przekazania środków państwowej jednostce budżetowej, które były ujęte na „Liście zadań państwowych jednostek budżetowych planowanych do dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku”.

Ponadto jeden wniosek został złożony w trybie indywidualnym.

Podsumowując, w 2023 roku z dziedziny edukacja ekologiczna łącznie wpłynęło 439 wniosków (w tym: 437 wniosków o dofinansowanie zadania w formie dotacji oraz 2 wnioski o przekazanie środków państwowej jednostce budżetowej). Spośród złożonych wniosków - 435 zostało rozpatrzonych pozytywnie.

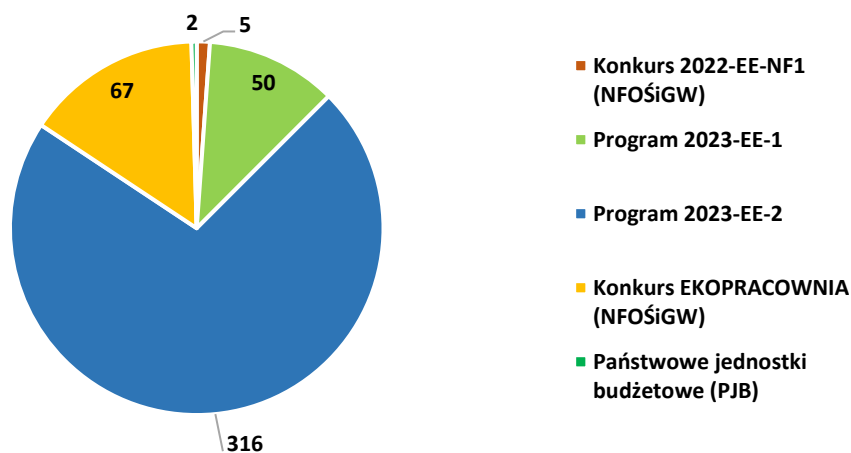
Liczba złożonych w 2023 roku wniosków o dofinansowanie z zakresu edukacji ekologicznej

W 2023 roku zawarto 440 umów na realizację zadań związanych z edukacją ekologiczną na łączną kwotę 18 579 022,14 zł, w tym:

- 438 umów dotacji na łączną kwotę 18 139 022,14 zł (w tym 5 umów na podstawie wniosków złożonych w 2022 r. w trybie konkursowym w ramach „Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej”),
- 2 umowy w formie przekazania środków PJB na łączną kwotę 440 000,00 zł.

Liczba zawartych w 2023 roku umów z zakresu edukacji ekologicznej

8.1. Realizacja programów Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku

8.1.1. Program 2023-EE-1 pn. „Zadania z zakresu edukacji ekologicznej”

W 2023 roku w ramach programu 2023-EE-1 prowadzono nabór wniosków na dofinansowanie zadań nieinwestycyjnych polegających na utworzeniu lub modernizacji infrastruktury terenowej służącej do edukacji ekologicznej. O dofinansowanie tego typu przedsięwzięć mogły ubiegać się: jednostki

samorządu terytorialnego (JST), parki narodowe, parki krajobrazowe (województwa), stowarzyszenia oraz fundacje, które na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie realizują zadania związane z ochroną środowiska nie krócej niż 3 lata, uczelnie wyższe, instytuty badawcze, jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, kościoły, kościelne osoby prawne lub związki wyznaniowe.

Intensywność dofinansowania w formie dotacji wynosiła do 90% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia dla jednego beneficjenta w danym roku kalendarzowym, z tym, że nie więcej niż 100 000,00 zł.

W ramach przedmiotowego programu zostało złożonych 51 wniosków o dofinansowanie w formie dotacji. Spośród wniosków, które wpłynęły do Funduszu, dofinansowania udzielono na realizację 50 zadań (1 wniosek pozostał bez rozpatrzenia ze względu na rezygnację wnioskodawcy z realizacji zadania).

W 2023 roku zawarto 50 umów dotacji na łączną kwotę 4 407 068,79 zł.

Poniżej przedstawiono kilka przedsięwzięć, które uzyskały dofinansowanie w 2023 roku w ramach omawianego programu.

Przedsięwzięcie pn. „Budowa Ścieżki Przyrodniczo-Edukacyjnej w miejscowości Jastrzęb” zrealizowane przez gminę Jastrzęb w 2023 roku uzyskało wsparcie ze środków Funduszu (w formie dotacji) w wysokości 90 000,00 zł.

Ścieżka przyrodniczo-edukacyjna powstała w bliskim sąsiedztwie Publicznej Szkoły Podstawowej. Ścieżka składa się z 20 elementów wyposażenia (m.in. gier i tablic edukacyjnych z zakresu ornitologii i zoologii). Pomoce edukacyjne wykorzystywane przez edukatorów i nauczycieli, stanowiąc będą doskonałe uzupełnienie zaplecza dydaktycznego dla młodych odkrywców przyrody.

Ścieżka przyrodniczo-edukacyjna utworzona w miejscowości Jastrzęb

Ścieżka przyrodniczo-edukacyjna utworzona w miejscowości Jastrząb

Gmina Latowicz dzięki wsparciu WFOŚiGW w Warszawie zrealizowała zadanie pn.: „Budowa ścieżek edukacyjnych w Gminie Latowicz - Etap II”. Na terenie miejscowości Wielgolas utworzono ścieżkę edukacyjno-ekologiczną o długości 704 m. Ścieżka obejmuje 11 urządzeń edukacyjnych: 4 z zakresu dendrologii, 3 z zakresu mykologii oraz 4 z zakresu zoologii.

Ścieżka edukacyjna w miejscowości Wielgolas zrealizowana przez gminę Latowicz

Dzięki dofinansowaniu w kwocie 90 000,00 zł powstało stałe miejsce edukacji ekologicznej dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych na terenie Gminy Latowicz.

8.1.2. Program 2023-EE-2 pn. „Ekologiczny piknik rodzinny”

W 2023 roku w ramach programu 2023-EE-2, którego celem było wspieranie lokalnych inicjatyw propagujących przedsięwzięcia polegające na budowaniu postaw proekologicznych połączonych z aktywnymi działaniami na rzecz środowiska, pogłębianiem wiedzy i wrażliwości ekologicznej na terenie województwa mazowieckiego, prowadzono nabór wniosków na dofinansowanie rodzinnych pikników edukacyjnych. O wsparcie tego typu przedsięwzięć mogły ubiegać się jednostki samorządu terytorialnego (JST), a beneficjentem końcowym mogły być szkoły podstawowe, ponadpodstawowe, artystyczne i placówki oświatowo-wychowawcze z terenu województwa mazowieckiego prowadzone przez JST, wskazane przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty w ramach porozumienia zawartego w dniu 01.02.2023 r.

Intensywność dofinansowania w formie dotacji wynosiła do 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia dla jednego beneficjenta (JST) w danym roku kalendarzowym, z tym, że nie więcej niż 30 000,00 zł.

W ramach przedmiotowego programu zostało złożonych 318 wniosków o dofinansowanie w formie dotacji. Spośród wniosków, które wpłynęły do Funduszu, dofinansowania udzielono na realizację 316 zadań (2 wnioski pozostały bez rozpatrzenia ze względu na rezygnację z realizacji zadań).

W 2023 roku zawarto 316 umów dotacji na łączną kwotę 9 465 093,24 zł.

Poniżej przedstawiono kilka przedsięwzięć, które uzyskały dofinansowanie w 2023 roku w ramach programu 2023-EE-2.

Zadanie pn. „Ekologicznie u "Przybysza" - ekologiczny piknik rodzinny” zrealizowane przez Miasto Stołeczne Warszawa - Dzielnicę Bielany w 2023 roku uzyskało wsparcie ze środków Funduszu (w formie dotacji) w wysokości 30 000,00 zł. Rodzinny piknik ekologiczny odbył się na terenie Szkoły Podstawowej nr 369 im. A. B. Dobrowolskiego w Warszawie, na warszawskich Bielanach. Uczestnicy pikniku m.in. uczyli się prawidłowo segregować odpady, poznali zasady „zero waste”. Dodatkowo prowadzone były pokazy chemiczne, fizyczne i biologiczne z wykorzystaniem materiałów ekologicznych. Chętni poznali życie pszczoł i innych owadów. Można było zbudować owadodomy i poidelka dla pszczoł. Każdy z odwiedzających, który przyniósł elektrośmieci otrzymał sadzonkę olchy.

„Ekologicznie u "Przybysza" - ekologiczny piknik rodzinny” zrealizowany przez m. st. Warszawa - Dzielnicę Bielany

Warsztaty zrealizowane w ramach zadania pn.: „Ekologicznie u „Przybysza” - ekologiczny piknik rodzinny” zrealizowane przez m. st. Warszawa - Dzielnicę Bielany

Powiat Wyszowski dzięki dofinansowaniu w kwocie 30 000,00 zł zrealizował zadanie pn.: „Ekologiczny piknik rodzinny w I Liceum Ogólnokształcącym im. Cypriana Kamila Norwida w Wyszowie”. Podczas pikniku ekologicznego przygotowano 5 stacji tematycznych, poświęconych głównym zagadnieniom z zakresu ochrony środowiska i ekologii, gdzie studenci oraz doktoranci z różnych wydziałów Politechniki Warszawskiej i innych warszawskich uczelni przeprowadzili eksperymenty, a także gry i zabawy.

„Ekologiczny piknik rodzinny w I Liceum Ogólnokształcącym im. Cypriana Kamila Norwida w Wyszowie” zrealizowany przez Powiat Wyszowski

8.2. Realizacja programów w ramach współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2023 roku

8.2.1. Konkurs (2022-EE-NF1) w ramach Programu Priorytetowego „Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej”

Konkurs był realizowany na podstawie zawartej z NFOŚiGW umowy udostępnienia środków nr 3313/2022/WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej, zawartej w dniu 17.11.2022 r. i miał na celu podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej, upowszechnianie wiedzy, aktywizację społeczną, budowanie społeczeństwa obywatelskiego i kształtowanie postaw proekologicznych społeczeństwa (w tym dzieci i młodzieży) w zakresie tematyki: przeciwdziałania emisjom, odnawialnych źródeł energii i niskoemisyjnego transportu, zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Beneficjenci mogli uzyskać dofinansowanie na realizację przedsięwzięcia związanego z jedną z czterech kategorii tematycznych wymienionych w „Programie Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej”.

Intensywność dofinansowania w formie dotacji wynosiła do 95% kosztów kwalifikowanych dla gmin, których co najmniej 10% powierzchni stanowi teren parku narodowego, bądź do 90% dla pozostałych podmiotów. Maksymalna kwota dofinansowania dla jednego beneficjenta wynosiła do 150 000,00 zł. Środki na realizację przedsięwzięć udostępniał NFOŚiGW.

Nabór wniosków zakończył się w 2022 roku (trwał od dnia 07.12.2022 r. do dnia 30.12.2022 r.). W ramach ogłoszonego konkursu (2022-EE-NF1) łącznie wpłynęło do Funduszu 26 wniosków o dofinansowanie.

W dniu 28.02.2023 r. została zatwierdzona lista rankingowa wniosków złożonych w trybie konkursowym, spełniających kryteria do dofinansowania w ramach Programu Priorytetowego „Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej”. Zakwalifikowano 5 wniosków do dofinansowania.

W 2023 roku zawarto 5 umów dotacji na łączną kwotę 469 688,06 zł.

8.2.2. Konkurs pn. EKOPRACOWNIA w ramach Programu Priorytetowego „Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej”

W dniu 14.02.2023 r. został podpisany aneks nr 1/95 do zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umowy udostępnienia środków nr 3313/2022/WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej, zawartej w dniu 17.11.2022 r.

Beneficjentem konkursu mógł być organ prowadzący szkołę podstawową lub ponadpodstawową, natomiast beneficjentem końcowym była szkoła podstawowa lub ponadpodstawowa. Beneficjenci mogli wnioskować o dofinansowanie w formie dotacji przedsięwzięcia polegającego na utworzeniu/wyposażeniu pracowni szkolnej przyrodniczej albo dotyczącej odnawialnych źródeł energii (ekopracowni) wraz ze zrealizowaniem programu edukacyjnego w utworzonej/wyposażonej ekopracowni.

Intensywność dofinansowania w formie dotacji wynosiła do 90% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia, z tym że maksymalna kwota dofinansowania utworzenia/wyposażenia pracowni szkolnej przyrodniczej wynosiła do 50 000,00 zł, natomiast maksymalna kwota dofinansowania

utworzenia/wyposażenia pracowni dotyczącej odnawialnych źródeł energii wynosiła do 75 000,00 zł. Środki na realizację przedsięwzięć udostępnił NFOŚiGW.

Prowadzony w trybie konkursowym nabór wniosków składał się z dwóch etapów (w pierwszym etapie konkursu składany był wniosek wstępny, w drugim etapie konkursu – wniosek o dofinansowanie).

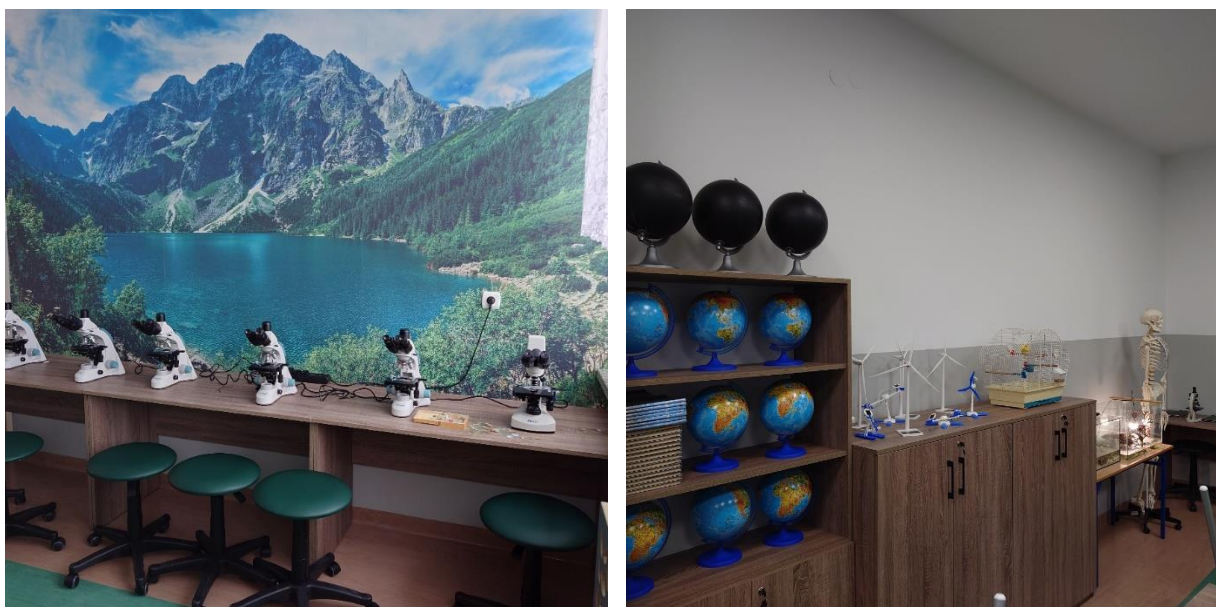

Do WFOŚiGW w Warszawie wpłynęły 143 wnioski wstępne, w tym 115 na realizację pracowni przyrodniczej oraz 28 na utworzenie lub wyposażenie pracowni dotyczącej odnawialnych źródeł energii. W ramach II etapu konkursu zostało złożonych 67 wniosków o dofinansowanie, w tym na realizację 42 pracowni przyrodniczych oraz 25 pracowni OZE. Dofinansowania udzielono na realizację 67 przedsięwzięć.

W 2023 roku zawarto 67 umów dotacji na łączną kwotę 3 797 172,05 zł.

Poniżej przedstawiono kilka przedsięwzięć, które uzyskały dofinansowanie w 2023 roku w ramach Konkursu pn. „EKOPRACOWNIA”.

Gmina Żelechów, dzięki uzyskanemu dofinansowaniu w wysokości 50 000,00 zł zrealizowała zadanie pn.: „Stworzenie w szkole pracowni ekologicznej sprzyjającej podnoszeniu w sposób praktyczny poziomu świadomości ekologicznej wśród uczniów”, polegające na utworzeniu pracowni przyrodniczej w Szkole Podstawowej im. Romualda Traugutta w Żelechowie. Dzięki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia uczniowie mogą brać udział w ciekawych, prowadzonych za pomocą współczesnych narzędzi, wykorzystujących nowoczesne technologie zajęciach edukacji ekologicznej, które będą mogły odbywać się zarówno w pracowni jak i w terenie.

Ekopracownia przyrodnicza w Szkole Podstawowej im. Romualda Traugutta w Żelechowie

Gmina Szczawin Kościelny zrealizowała zadanie polegające na utworzeniu pracowni odnawialnych źródeł energii w Szkole Podstawowej im. Andrzeja Małkowskiego w Szczawinie Kościelnym. Pracownia została wyposażona w stoliki uczniowskie, krzesła szkolne, biurko, krzesło obrotowe, okulary VR 64 (wirtualne laboratorium przedmiotowe), pakiet oprogramowania VR, fototapetę tematyczną do pracowni, monitor interaktywny, turbiny wiatrowo-słoneczne, model elektrowni wiatrowej, modele solarne - Sol Expert, zestawy do budowy elektrowni, w tym zestawy związane z energią odnawialną.

Pracownia odnawialnych źródeł energii w Szkole Podstawowej im. Andrzeja Małkowskiego w Szczawinie Kościelnym

8.3. Pozostałe formy składania wniosków

8.3.1. Przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym

W 2023 roku 2 wnioski o dofinansowanie zostały złożone przez państwowe jednostki budżetowe (zadania wskazane we wnioskach były ujęte na liście zadań państwowych jednostek budżetowych planowanych do dofinansowania). Złożone wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

Zawarto 2 umowy w formie przekazania środków na łączną kwotę 440 000,00 zł.

Przedsięwzięcie pn. „Czyste mazowieckie” zostało zrealizowane przez Wojewodę Mazowieckiego w ramach zadań państwowych jednostek budżetowych w formie przekazania środków. Na zadanie udzielono dofinansowania w wysokości 200 000,00 zł. Kampania obejmowała rozbudowany ekologiczny program edukacyjno-informacyjny dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych z terenu województwa mazowieckiego, którego celem było propagowanie wiedzy o emisji gazów i pyłów, a także dbałość o czyste powietrze.

Natomiast Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska realizowała przedsięwzięcie pod nazwą „Mazowieckie rezerwy przyrody - ochronić najcenniejsze - etap 2”, które było kontynuacją działań prowadzonych od 2018 r. Znakowanie szlaków w perspektywie długoterminowej ma ogromne znaczenie dla ograniczenia poruszania się w miejscach niedozwolonych i ochrony przyrody. Dzięki realizacji projektu możliwe będzie dotarcie z wiedzą na temat rezerwatów przyrody do grup odbiorców w różnym wieku.

8.3.2. Tryb indywidualny

W 2023 roku wpłynął 1 wniosek o dofinansowanie w ramach trybu indywidualnego. Z uwagi na fakt, iż wniosek został złożony w grudniu 2023 roku, wniosek nie został rozpatrzony do końca roku.

8.4. Aneksy

W 2023 roku zawarto 15 aneksów do umów z zakresu edukacji ekologicznej.

8.5. Efekt ekologiczny i rzeczowy

Efekt ekologiczny i rzeczowy w zakresie edukacji ekologicznej osiągnięty oraz planowany do osiągnięcia w związku z realizacją przedsięwzięć dofinansowanych w 2023 roku przedstawiony został poniżej:

- liczba osób korzystających z utworzonej infrastruktury edukacyjnej - 47 194 osoby,
- liczba elementów utworzonej lub zmodernizowanej infrastruktury edukacyjnej - 845 sztuk,
- liczba przeprowadzonych ekologicznych pikników rodzinnych - 316 sztuk,
- liczba utworzonych/wyposażonych pracowni szkolnych - 67 sztuk (w tym utworzono/wyposażono 42 pracownie przyrodnicze oraz 25 pracowni dotyczących odnawialnych źródeł energii).

9. OCHRONA PRZYRODY

W 2023 roku WFOŚiGW w Warszawie ogłosił jeden program z zakresu ochrony przyrody 2023-OP-1 pn.: „Zadania z zakresu ochrony przyrody”.

Nabór wniosków w ramach Programu „Zadania z zakresu ochrony przyrody” został ogłoszony od dnia 01.02.2023 r. do wyczerpania ustalonej alokacji. Nabór wniosków został wstrzymany w dniu 28.02.2023 r. o godzinie 15.30.

Ponadto w 2023 roku udzielono dofinansowania w formie przekazania środków na przedsięwzięcia realizowane przez państwowe jednostki budżetowe.

W 2023 roku łącznie zostały złożone 43 wnioski o dofinansowanie przedsięwzięć. Pozytywnie rozpatrzono 38 wniosków (w przypadku 3 wniosków, które wpłynęły do Funduszu złożono rezygnację z realizacji zadania, natomiast 2 wnioski pozostały bez rozpatrzenia z przyczyn formalnych).

W ramach przedmiotowej dziedziny w 2023 roku zawarto 38 umów na łączną kwotę 3 353 457,75 zł, w tym:

- 33 umowy dotacji w ramach Programu 2023-OP-1 pn.: „Zadania z zakresu ochrony przyrody”, na łączną kwotę 2 735 793,48 zł,
- 5 umów w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym na łączną kwotę 617 664,27 zł.

9.1. Realizacja programu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku

9.1.1. Program 2023-OP-1 pn. „Zadania z zakresu ochrony przyrody”

Program został skierowany do następujących beneficjentów: jednostek samorządu terytorialnego (JST), parków narodowych, parków krajobrazowych (województwa), stowarzyszeń oraz fundacji, które na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie realizowały zadania związane z ochroną środowiska nie krócej niż 3 lata, jednostek organizacyjnych Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, kościołów, kościelnych osób prawnych lub związków wyznaniowych.

Dofinansowaniu podlegały przedsięwzięcia polegające na:

- opracowaniu projektów planów ochrony dla obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- czynnej ochronie przyrody zgodnie z obowiązującymi planami ochrony dla obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- realizacji działań na rzecz utrzymania i odbudowy populacji zagrożonych lub zanikających rodzimych gatunków flory i fauny,
- renaturyzacji siedlisk przyrodniczych, zdegradowanych i zniekształconych,
- monitoringu w zakresie stanu zasobów przyrodniczych, występujących zagrożeń oraz efektów realizowanych zadań,
- pielęgnacji i konserwacji pomników przyrody, parków, alei, terenów zielonych, w tym wykonanie nasadzeń,
- usuwaniu istniejących stanowisk barszczu Sosnowskiego oraz zapobieganiu rozprzestrzeniania się tego gatunku na nowe tereny.

Intensywność dofinansowania w formie dotacji wynosiła do 90% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia dla jednego beneficjenta w danym roku kalendarzowym, z tym, że nie więcej niż 100 000,00 zł.

W ramach programu 2023-OP-1 zostało złożonych 38 wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w formie dotacji. Dofinansowania udzielono na realizację 33 zadań (w przypadku 3 wniosków, które wpłynęły do Funduszu złożono rezygnację z realizacji zadania, natomiast 2 wnioski pozostały bez rozpatrzenia z przyczyn formalnych).

Zawarto 33 umowy dotacji na łączną kwotę 2 735 793,48 zł.

Realizacja Krajowego Planu Ochrony Błotniaka Łąkowego w województwie mazowieckim przez Towarzystwo Przyrodnicze Bocian

Ochrona ptaków, nietoperzy i pilchów poprzez zwiększenie miejsc schronienia w postaci budek oraz miejsc karmienia w Mazowieckim Zespole Parków Krajobrazowych

9.2. Pozostałe formy składania wniosków

9.2.1. Przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym

W 2023 roku, zgodnie z przyjętą na ten rok listą zadań państwowych jednostek budżetowych, zostało złożonych 5 wniosków z zakresu ochrony przyrody. Fundusz na ich realizację zawarł umowy i przekazał środki w łącznej kwocie 617 664,27 zł.

Montaż nowego słupa wraz z platformą i gniazdem bocianim w miejscowości Jadwiniew realizowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Warszawie

9.3. Aneksy

W ramach dziedziny ochrony przyrody w 2023 roku zawarto 4 aneksy.

9.4. Efekt ekologiczny i rzeczowy

Efekt ekologiczny i rzeczowy osiągnięty oraz planowany do osiągnięcia na podstawie przedsięwzięć dofinansowanych w 2023 roku przedstawiony został poniżej.

W ramach pielęgnacji i konserwacji pomników przyrody oraz parków, alei i terenów zielonych wykonano:

- pielęgnację 1 410 sztuk drzew,
- nasadzenia 20 472 sztuk drzew, krzewów i roślin wieloletnich.

W ramach ochrony gatunkowej roślin, zwierząt, grzybów oraz ich siedlisk osiągnięto między innymi następujący efekt ekologiczny:

- wykonano i zamontowano 1 600 sztuk budek lęgowych i karmników dla ptaków oraz specjalistycznych budek dla nietoperzy,
- wykonano działania ochronne mające na celu zapewnienie skutecznej i stabilnej ochrony w 14 rezerwach przyrody,
- zrealizowano czynną ochronę 90 stanowisk lęgowych bielika, bociana czarnego, orlika krzykliwego oraz puchacza,
- wykonano i umieszczono tablice informujące o nazwach obszarów dla 31 obszarów chronionych,
- wykonano 3 900 mb zabezpieczeń gospodarstw rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez bobry oraz wilki,
- poddano czynnej ochronie 20 sztuk gniazd kulika wielkiego,
- poddano czynnej ochronie 20 sztuk gniazd błotniaka łąkowego,
- wykonano i zamontowano lub poddano renowacji 31 sztuk gniazd i podestów bociana białego,
- przeprowadzono monitoring cennych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych w otoczeniu Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego na powierzchni ok. 1 000 ha.

Ponadto przeprowadzono zabiegi zwalczania barszczu Sosnowskiego na powierzchni 3,35 ha.

10. MONITORING ŚRODOWISKA

Realizacja zadań w ramach dziedziny monitoring środowiska w 2023 roku dotyczyła dofinansowania zakupu samochodów do celów kontrolno-pomiarowych wraz z wyposażeniem oraz zakupu sprzętu komputerowego z oprogramowaniem, a beneficjentem środków był Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie. Ponadto Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu uzyskała dofinansowanie na zakup ambulansu kryminalistycznego służącego do wykrywania przestępstw przeciwko środowisku naturalnemu.

10.1. Formy składania wniosków

10.1.1. Przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym

W 2023 roku państwowe jednostki budżetowe złożyły - w ramach zatwierdzonej listy - 3 wnioski o dofinansowanie. Wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Zawarto 3 umowy na łączną kwotę 769 875,50 zł.

Zakup sprzętu komputerowego z oprogramowaniem dla Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie w celu realizacji zadań ustawowych

Zakup samochodów dla Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie w celu realizacji zadań ustawowych

Zakup ambulansu kryminalistycznego służącego do wykrywania przestępstw przeciwko środowisku naturalnemu dla Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu

10.2. Aneksy

W ramach dziedziny monitoring środowiska w 2023 roku zawarto 3 aneksy, które dotyczyły umów z 2023 roku.

10.3. Efekt ekologiczny i rzeczowy

Efekty ekologiczne i rzeczowe osiągnięte oraz planowane do osiągnięcia w wyniku zadań realizowanych i dofinansowanych w 2023 roku przedstawione zostały poniżej:

- zakupiono 2 sztuki serwerów do centralnej serwerowni Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska,
- zakupiono 5 sztuk laptopów z dodatkowym monitorem wraz z oprogramowaniem,
- zakupiono 3 sztuki nowych samochodów osobowych do realizacji zadań ustawowych spełniające aktualnie obowiązujące normy emisji zanieczyszczeń,
- zakupiono jeden ambulans kryminalistyczny służący do wykrywania przestępstw przeciwko środowisku naturalnemu.

11. ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA I POWAŻNYM AWARIOM ORAZ USUWANIE ICH SKUTKÓW

W 2023 roku z zakresu zapobiegania zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie przygotował i ogłosił dwa programy: program 2023-NZ-1 pn. „Zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom poprzez aktywowanie i doposażanie Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych” oraz program 2023-NZ-2 pn. „Dofinansowanie zakupu agregatów prądotwórczych o mocy minimalnej 100 kVA wykorzystywanych przez jednostki ochotniczych straży pożarnych z terenu województwa mazowieckiego”.

Nabór wniosków w ramach programu 2023-NZ-1 ustalono w terminie od dnia 14.02.2023 r. do dnia 06.03.2023 r. do godziny 15.30.

Natomiast nabór wniosków w ramach Programu 2023-NZ-2 został ogłoszony od dnia 20.04.2023 r. Nabór został zamknięty z dniem 27.12.2023 r. o godzinie 15.30.

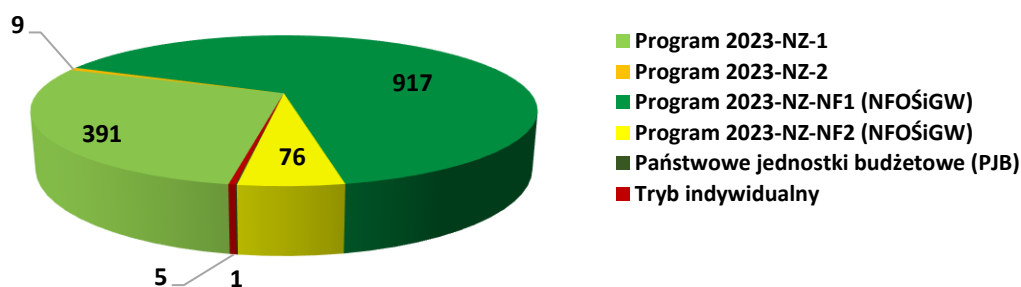
W 2023 roku we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizowano przedsięwzięcia na podstawie zawartych umów udostępnienia środków:

- nr 125/2023/Wn7/NZ-po-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 2) Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych”, zawartej dnia 09.02.2023 r. (nabór wniosków w ramach program 2023-NZ-NF1 został ogłoszony w terminie od dnia 14.02.2023 r. do dnia 06.03.2023 r. do godziny 15.30).
- nr 230/2023/Wn-07/NZ-ur-WF/US z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 1) Dofinansowanie zakupu specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w akcjach ratowniczych”, zawartej dnia 28.04.2023 r. (nabór wniosków w ramach programu 2022-NZ-NF2 rozpoczęto dnia 28.04.2023 r., natomiast zamknięcie naboru nastąpiło dnia 27.12.2023 r. o godzinie 15.30).

Ponadto w 2023 roku udzielono dofinansowania w formie pożyczki - w trybie indywidualnym oraz w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym.

W 2023 roku wnioskodawcy złożyli łącznie 1 399 wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu zapobiegania zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków.

Liczba złożonych w 2023 roku wniosków o dofinansowanie z zakresu zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków

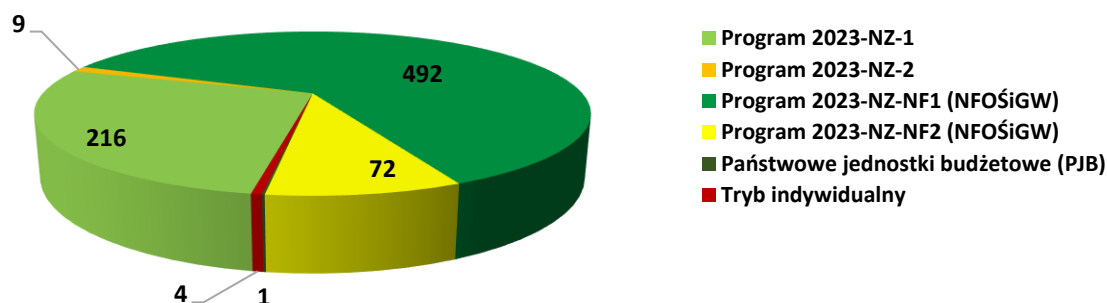

Pozytywnie zostały rozpatrzone 794 wnioski (w tym: 789 wniosków w formie dotacji, 4 wnioski w formie pożyczki i 1 wniosek w formie przekazania środków państwowej jednostce budżetowej). Ponadto, w przypadku pozostałych złożonych wniosków: jeden wnioskodawca zrezygnował z ubiegania się o dofinansowanie, 3 wnioski z przyczyn formalnych pozostały bez rozpatrzenia, rozpatrzenie jednego wniosku zostało przesunięte na kolejny rok, natomiast 600 wniosków o dofinansowanie złożonych w ramach programu 2023-NZ-NF1 i programu 2023-NZ-1 nie uzyskało pozytywnej rekomendacji Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej.

W 2023 roku zawarto łącznie 794 umowy na łączną kwotę 50 069 101,77 zł, w tym:

- 4 umowy pożyczki na kwotę 5 290 640,00 zł,
- 789 umów dotacji na łączną kwotę 42 628 461,77 zł,
- 1 umowę w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym na kwotę 2 150 000,00 zł.

Liczba zawartych w 2023 roku umów z zakresu zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków

11.1. Realizacja programu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku

11.1.1. Program 2023-NZ-1 pn. „Zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom poprzez aktywowanie i doposażanie Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych”

Program skierowany był do ochotniczych straży pożarnych, które posiadają albo nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zawarcia umowy z Funduszem powołują Młodzieżową Drużynę Pożarniczą.

W ramach programu 2023-NZ-1 dofinansowaniu podlegały przedsięwzięcia polegające na: zakupie sprzętu ratowniczego służącego zapobieganiu, ograniczaniu lub likwidacji skutków nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i poważnych awarii, a także wsparciu udziału Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych w zawodach sportowo-pożarniczych.

Intensywność dofinansowania w formie dotacji wynosiła do 90% kosztów kwalifikowanych dla jednego beneficjenta w danym roku kalendarzowym, z tym, że nie więcej niż 15 000,00 zł.

W ramach przedmiotowego programu w 2023 roku złożono do Funduszu 391 wniosków. Dofinansowanie w formie dotacji zostało udzielone na realizację 216 zadań (175 przedsięwzięć, na realizację których złożono wnioski, nie uzyskało pozytywnej rekomendacji Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej).

W 2023 roku zawarto 216 umów dotacji na łączną kwotę 3 014 937,28 zł.

Ochotnicza Straż Pożarna w Borzęcinie Dużym zakupiła wyposażenie osobiste oraz sprzęt dla Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej

Ochotnicza Straż Pożarna Bogate dzięki dofinansowaniu z WFOŚiGW w Warszawie dla swojej Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej zakupiła m.in. ubrania specjalne

11.1.2. Program 2023-NZ-2 pn. „Dofinansowanie zakupu agregatów prądotwórczych o mocy minimalnej 100 kVA wykorzystywanych przez jednostki ochotniczych straży pożarnych z terenu województwa mazowieckiego”

Program miał na celu wsparcie jednostek ochotniczych straży pożarnych z terenu województwa mazowieckiego w zakupie agregatów prądotwórczych o mocy minimalnej 100 kVA wykorzystywanych w akcjach ratowniczych podczas działań polegających na likwidowaniu poważnych awarii oraz usuwaniu skutków zagrożeń dla środowiska.

W ramach Programu 2023-NZ-2 jednostki ochotniczych straży pożarnych z terenu województwa mazowieckiego wskazane przez Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z uwzględnieniem aktualnych potrzeb tych jednostek, mogły wnioskować o dofinansowanie przedsięwzięć polegających na zakupie nowych agregatów prądotwórczych o mocy minimalnej 100 kVA oraz zakupie przyczep do ich przewozu.

Intensywność dofinansowania w formie dotacji wynosiła do 50% kosztów kwalifikowanych dla jednego beneficjenta w danym roku kalendarzowym, z tym, że nie więcej niż 60 000,00 zł. Łączne dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie i środków finansowych będących w dyspozycji Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej nie mogła przekroczyć 75% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.

W ramach przedmiotowego programu w 2023 roku złożono do Funduszu 9 wniosków. Dofinansowanie w formie dotacji zostało udzielone na realizację wszystkich wnioskowanych zadań.

W 2023 roku zawarto 9 umów dotacji na łączną kwotę 500 557,00 zł.

Ochotnicza Straż Pożarna w Raszynie otrzymała dofinansowanie na zakup nowego agregatu prądowłórczego wraz z przyczepką do jego przewozu

11.2. Realizacja programów w ramach współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2023 roku

11.2.1. Program priorytetowy (2023-NZ-NF1) pn. „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 2) Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych”

Program miał za zadanie podniesienie gotowości bojowej lokalnych służb ratowniczych poprzez doposażenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu województwa mazowieckiego w sprzęt niezbędny do zapobiegania i likwidacji skutków katastrof naturalnych, ekstremalnych zjawisk atmosferycznych lub awarii technicznych, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu osób, mieniu albo środowisku naturalnemu. Program realizowany był na podstawie zawartej z NFOŚiGW umowy udostępnienia środków nr 125/2023/Wn7/NZ-po-WF/US z dnia 09.02.2023 r.

Jednostki ochotniczych straży pożarnych mogły uzyskać dofinansowanie na zakup sprzętu, wyposażenia oraz środków ochrony indywidualnej służących do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń wyszczególnionych w „Wykazie rzeczowym sprzętu i wyposażenia dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych,” stanowiącym załącznik nr 1 do Programu „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 2) Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych”.

Intensywność dofinansowania w formie dotacji wynosiła do 90% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia, lecz nie więcej niż 15 000,00 zł dla jednej jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej.

Sprzęt ratowniczo-gaśniczy oraz ochrony osobistej zakupiony przez Ochotniczą Straż Pożarną w Klembowie

W ramach Programu 2023-NZ-NF1 łącznie wpłynęło 917 wniosków o dofinansowanie, z czego pozytywnie zostały rozpatrzone 492 wnioski (425 wniosków pozostało bez rozpatrzenia, z uwagi na nieuzyskanie pozytywnej rekomendacji Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej).

W 2023 roku zawarto 492 umowy dotacji na łączną kwotę 7 024 400,33 zł, w tym: ze środków WFOŚiGW w Warszawie na kwotę 6 024 223,46 zł, natomiast ze środków NFOŚiGW 1 000 176,87 zł (wsparcie NFOŚiGW ostatecznie wyniosło 1 000 000,00 zł).

Sprzęt ratowniczo-gaśniczy zakupiony przez Ochotniczą Straż Pożarną w Woli Starogrodzkiej

11.2.2. Program priorytetowy (2023-NZ-NF2) pn. „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 1) Dofinansowanie zakupu specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w akcjach ratowniczych”

Program został skierowany do podmiotów (z wykluczeniem państwowych jednostek budżetowych) realizujących przedsięwzięcia polegające na zakupie specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w akcjach ratowniczych oraz podczas usuwania skutków zagrożeń, które zostały umieszczone na liście w ramach porozumienia w ramach Porozumienia w sprawie współdziałania w zakresie zwalczania zagrożeń dla środowiska, zawarte w dniu 23.02.2021 r. pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministrem Klimatu i Środowiska.

WFOŚiGW w Warszawie zawarł z NFOŚiGW w dniu 28.04.2023 r. umowę udostępnienia środków nr 230/2023/Wn-07/NZ-ur-WF/US.

W ramach przedmiotowego Programu do WFOŚiGW w Warszawie wpłynęło 76 wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w formie dotacji. Jeden wnioskodawca zrezygnował z ubiegania się o dofinansowanie, natomiast 3 wnioski nie uzyskały dofinansowania z przyczyn formalnych.

Ostatecznie zawarto 72 umowy dotacji na łączną kwotę 32 088 567,16 zł, w tym dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Warszawie wyniosło 9 920 939,08 zł, natomiast ze środków NFOŚiGW 22 167 628,08 zł.

Nowy średni samochód ratowniczo-gaśniczy zakupiony dla Ochotniczej Staży Pożarnej w Machcinie

Nowy lekki samochód ratowniczo-gaśniczy zakupiony dla Ochotniczej Staży Pożarnej w Górze Kalwarii

11.3. Pozostałe formy składania wniosków

11.3.1. Przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym

Na liście zadań państwowych jednostek budżetowych na 2023 rok, wśród beneficjentów Funduszu znalazła się Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie, która zrealizowała 1 przedsięwzięcie obejmujące zakresem zakup 7 pojazdów specjalistycznych na potrzeby jednostek Państwowej Straży Pożarnej województwa mazowieckiego.

Zawarto 1 umowę na przekazanie środków państwowej jednostce budżetowej w kwocie 2 150 000,00 zł.

11.3.2. Tryb indywidualny

W 2023 roku w trybie indywidualnym zostało złożonych 5 wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć, w tym 4 wnioski w formie pożyczki i 1 wniosek w formie dotacji (wniosek w formie dotacji nie został rozpatrzony w 2023 roku). Zawarto 4 umowy pożyczki na łączną kwotę 5 290 640,00 zł.

11.4. Aneksy

W ramach dziedziny zapobiegania zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwania ich skutków w 2023 roku zawarto łącznie 24 aneksy.

11.5. Umorzenia

W 2023 roku nie zawarto umów dotyczących częściowego umorzenia pożyczki.

11.6. Efekt ekologiczny i rzeczowy

W 2023 roku został osiągnięty następujący efekt ekologiczny i rzeczowy:

- zakupiono 81 samochodów ratowniczych różnego typu (w tym ciężkie, średnie, lekkie samochody ratowniczo-gaśnicze, stanowiące samodzielne jednostki ratownicze),
- w ramach 717 zadań zakupiono sprzęt pożarniczy i ratownictwa chemiczno-ekologicznego, w tym: agregaty prądotwórcze o mocy minimalnej 100 kVA, węże pożarnicze, motopompy, pompy specjalistyczne - w tym pompy pływające, szlamowe, hydrauliczne, zestawy ratownictwa drogowego i technicznego, agregaty prądotwórcze, itp. oraz specjalistyczne wyposażenie osobiste strażaków, w tym: aparaty powietrzne oraz ubrania specjalne typu NOMEX zarówno dla strażaków ochotników jak i Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych - łącznie 11 787 szt.

12. PAŃSTWOWE JEDNOSTKI BUDŻETOWE

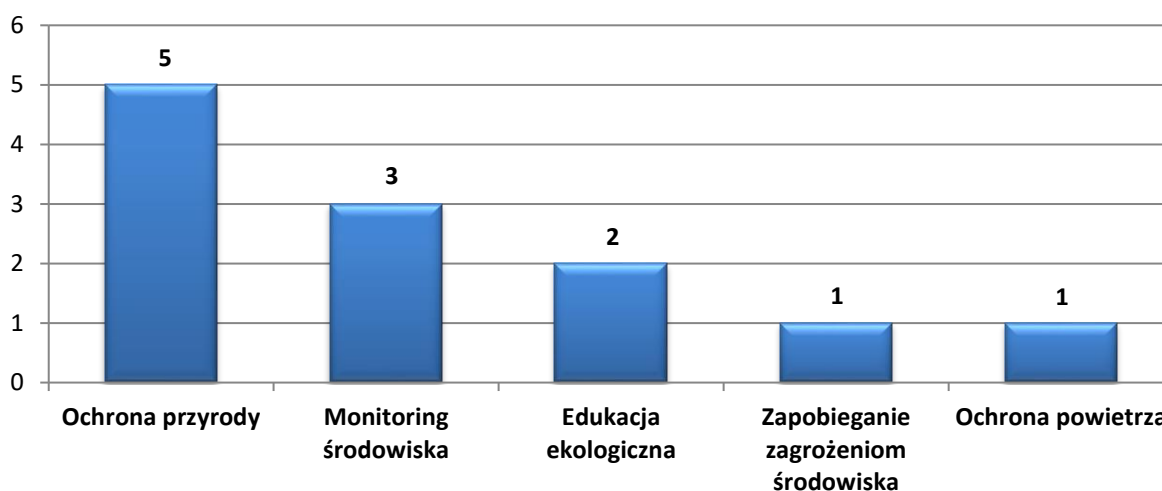
12.1. Realizacja przedsięwzięć w 2023 roku

Przedsięwzięcia realizowane były na podstawie wniosków złożonych w ramach zatwierdzonej listy zadań państwowych jednostek budżetowych planowanych do dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku (zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16.11.2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej).

W 2023 roku lista zadań państwowych jednostek budżetowych planowanych do dofinansowania zawierała 16 przedsięwzięć, w tym na realizację 3 przedsięwzięć umowy były już zawarte.

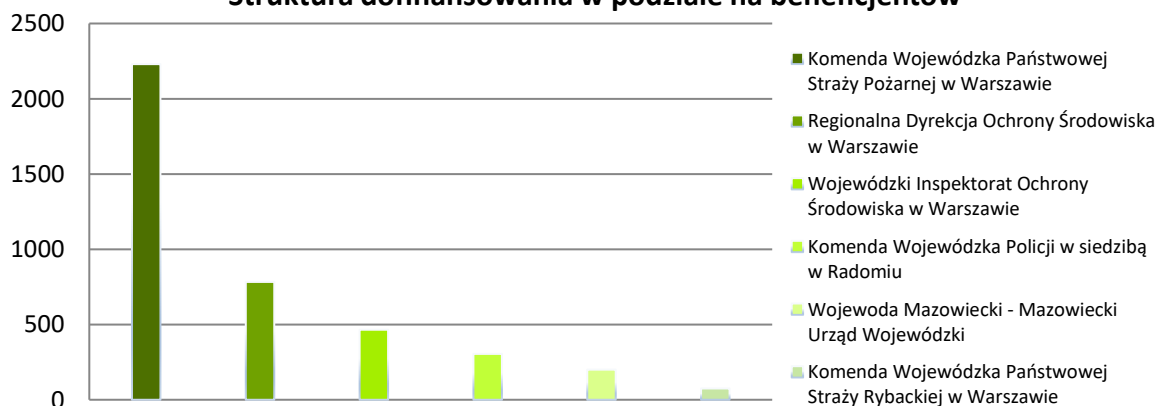
Ostatecznie w 2023 roku zawarto 12 umów udostępnienia środków na łączną kwotę 4 057 539,77 zł, z tego kwota w wysokości 597 000,00 zł zostanie udostępniona w 2024 roku.

Liczba umów zawartych w 2023 roku przez państwowe jednostki budżetowe w podziale na poszczególne dziedziny

Pod względem liczby zawartych umów najwięcej przedsięwzięć uzyskało wsparcie z zakresu ochrony przyrody.

Struktura dofinansowania w podziale na beneficjentów

Z analizy powyższego diagramu wynika, że największa pula środków trafiła do Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie, która otrzymane wsparcie przeznaczyła głównie na zakup nowych pojazdów specjalnych. Drugim odbiorcą środków była Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie, która realizowała zadania z zakresu ochrony przyrody.

12.2. Efekt ekologiczny i rzeczowy

Efekt ekologiczny i rzeczowy osiągnięty dzięki realizacji zadań przez państwowe jednostki budżetowe został przedstawiony w części sprawozdania poświęconej poszczególnym dziedzinom działalności Funduszu - w zależności od rodzaju zadania.

13. PRZEPROWADZONE KONTROLE

13.1. Kontrole zewnętrzne

13.1.1. Cele kontroli zewnętrznej WFOŚiGW w Warszawie

Celem kontroli zewnętrznej jest zabezpieczenie prawidłowości wydatkowania przez beneficjentów środków pochodzących z Funduszu, przeznaczonych na zadania proekologiczne, badanie prawidłowości realizacji przedmiotowych zadań pod względem ich terminowości, zakresu rzeczowego oraz efektu ekologicznego, a także trwałości i właściwej promocji Funduszu jako dysponenta przyznanych dofinansowań. Fakt właściwej promocji Funduszu jest o tyle istotny, że poprzez trwałą i rzetelną informację o dofinansowanych zadaniach proekologicznych propagowany jest nie tylko WFOŚiGW w Warszawie, ale w szczególności przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska realizowane na terenie województwa mazowieckiego.

13.1.2. Podstawy prawne kontroli zewnętrznych

Podstawą prawną do prowadzenia kontroli zewnętrznych w 2022 roku był art. 400k ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, a także „Instrukcja kontroli zewnętrznej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie” wprowadzona uchwałą nr 362/2021 Zarządu WFOŚiGW w Warszawie z dnia 18.05.2021 r. oraz „Plan kontroli i inspekcji na 2023 rok” i „Metodyka doboru próby do kontroli zewnętrznej w 2023 r.” zatwierdzone uchwałą Zarządu Funduszu Nr 99/2023 z dnia 07.02.2023 r.

13.1.3. Plan kontroli i realizacja kontroli zewnętrznych w 2023 roku

Plan kontroli opracowywany jest corocznie i obejmuje umowy zawarte w roku poprzedzającym rok przeprowadzenia kontroli (w tym wszystkie przedsięwzięcia wspierane przez Fundusz, których udzielenie dofinansowania zatwierdziła Rada Nadzorcza). W 2022 roku WFOŚiGW w Warszawie zawarł z beneficjentami 1852 umowy o dofinansowanie przedsięwzięć (z wyłączeniem umów w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” oraz Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie), w tym 43, w przypadku których udzielenie dofinansowania podlegało zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą Funduszu. „Instrukcja kontroli...” wskazuje, iż kontroli powinno być poddanych co najmniej 5% umów zawartych w roku ubiegłym. Zatem WFOŚiGW w Warszawie zaplanował na 2023 rok 93 kontrole, co stanowiło 5% wszystkich zawartych umów.

Ponadto w planie kontroli i inspekcji na 2023 rok uwzględniono (wskazując liczbę, a nie konkretne umowy) kontrole trwałości, które realizowane były w odniesieniu do umów, w których zadania zakończone zostały w okresie ostatnich 5 lat. Przyjęto, że liczba kontroli trwałości stanowić będzie minimum 10% planowych kontroli i ostatecznie określono, że zostanie wykonanych minimum 10 kontroli trwałości.

Plan kontroli na 2023 rok uwzględniał także kontrole umów zawartych w ramach Programu Priorytetowego „Moja Woda”. Zgodnie z wytycznymi NFOŚiGW dla ww. programu, Fundusz zobowiązany jest do kontroli minimum 10% dofinansowanych przedsięwzięć (w tym będących w okresie trwałości). Pulę, z której dokonywano losowania, stanowiły zadania zakończone w 2022 roku, a ich liczba wyniosła 1618. Tym samym skontrolowaniu w 2023 roku miały podlegać minimum 162 zawarte umowy.

W 2023 r. pracownicy Funduszu zrealizowali 271 kontroli, tj. 102,3% kontroli ujętych w rocznym planie, w tym 261 kontroli planowych (z czego m.in. 15 kontroli wykonano w ramach Programu Priorytetowego „Agroenergia” i 168 w ramach Programu Priorytetowego „Moja Woda”) i 10 kontroli trwałości (100% w stosunku do liczby wskazanej w planie). Dodatkowo – jako doraźne – wykonanych zostało 13 zaległych kontroli z planu na 2022 rok, których nie udało się przeprowadzić w roku poprzednim.

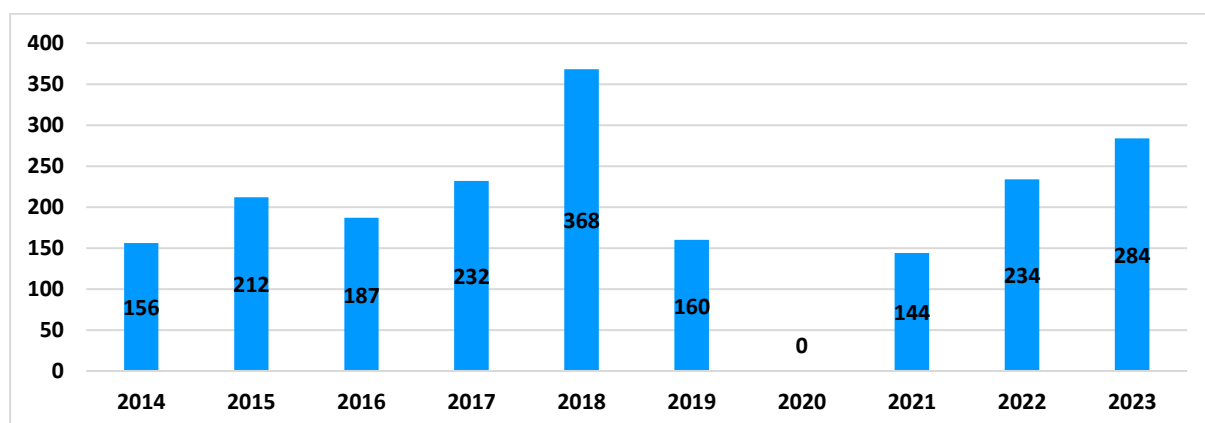
Kontrole zewnętrzne były prowadzone jako:

- planowe – wynikające z Roczego Planu Kontroli i Inspekcji zatwierdzonego przez Zarząd Funduszu, mające charakter kompleksowy, obejmujący całość przebiegu zadań realizowanych przez wnioskodawców/beneficjentów Funduszu,
- trwałości – wskazane liczbowo w Rocznym Planie Kontroli i Inspekcji, sprawdzające przestrzeganie przez Beneficjentów Funduszu warunków umowy w 5-letnim okresie trwałości,
- doraźne – podejmowane poza planem kontroli, mające charakter interwencyjny, wynikający z potrzeby pilnego zbadania zdarzeń (problemowe lub sprawdzające).

Spśród 284 przeprowadzonych kontroli, w 9 przypadkach wykazano uchybienia związane z realizacją działań informacyjno-promocyjnych, które zostały na bieżąco skorygowane. W kolejnych 12 przypadkach ujawniono nieprawidłowości w stosunku do innych zapisów i warunków zawartych umów (dotyczyły one niedotrzymania terminów określonych w umowie, nieścisłości związanych z zakresem rzeczowym i/lub osiągnięciem efektu ekologicznego oraz niezgodności z warunkami programu).

O stwierdzonych nieprawidłowościach poinformowano Zarząd Funduszu. W efekcie, w stosunku do siedmiu skontrolowanych umów, gdzie ujawniono nieprawidłowości, nie wydano zaleceń pokontrolnych, w trzech przypadkach zdecydowano o zmniejszeniu lub uchyleniu umorzenia pożyczki, do dwóch umów zawarte zostały aneksy (w tym jeden dotyczył również kwestii częściowego umorzenia pożyczki), jedna umowa została przez Fundusz wypowiedziana.

Porównanie liczby kontroli zewnętrznych (doraźnych oraz ujętych w Planie kontroli i inspekcji) przeprowadzonych przez WFOŚiGW w Warszawie w latach 2014-2023 przedstawia poniższy wykres.

13.2. Kontrole w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”

13.2.1. Cele kontroli inwestycji w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”

Celem kontroli jest ustalenie stanu faktycznego realizacji kontrolowanego przedsięwzięcia i porównanie go ze stanem pożądanym, w tym z danymi zawartymi w dokumentacji sprawy, a następnie ustalenie zgodności albo braku zgodności stwierdzonego stanu faktycznego z warunkami określonymi w dokumentacji sprawy.

13.2.2. Zakres i okoliczności prowadzenia kontroli inwestycji w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”

Prowadzone kontrole dotyczyły w szczególności:

- zakresu rzeczowego przedsięwzięcia oraz jego zaawansowania pod względem rzeczowym,
- efektu ekologicznego,
- trwałości przedsięwzięcia.

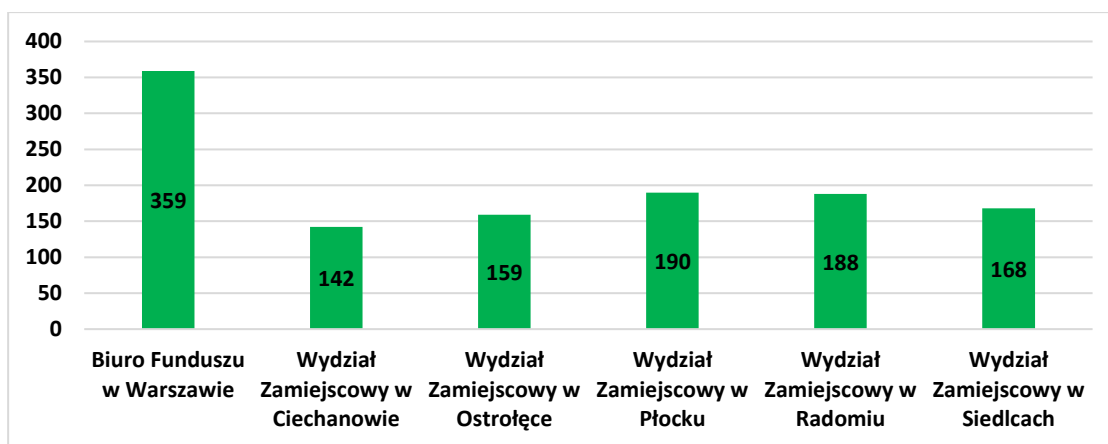
Kontrole były prowadzone:

- przed lub w trakcie realizacji przedsięwzięcia (celem była weryfikacja danych przedstawionych we wniosku o dofinansowanie lub wniosku o płatność częściową),
- po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia i przekazaniu do Funduszu wniosku o płatność końcową tj. wizytacja końcowa (w celu potwierdzenia wykonania zakresu rzeczowego przedsięwzięcia określonego w umowie),
- w okresie trwałości (weryfikowano czy beneficjent przestrzega zapisów umownych w zakresie trwałości przedsięwzięcia).

Zgodnie z zapisami Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, przeprowadzone w 2023 roku kontrole miały charakter obligatoryjny - przed wypłatą środków - w odniesieniu do zadań realizowanych przez beneficjenta w części lub w całości siłami własnymi. Dodatkowo Program przewidywał przeprowadzenie wizytacji końcowej dla pozostałych zakończonych przedsięwzięć (w tym będących w okresie trwałości), w przypadku wybranej losowo próby stanowiącej nie mniej niż 5% tych przedsięwzięć.

W 2023 roku w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” Fundusz przeprowadził łącznie 1206 kontroli, w tym 664 dla inwestycji wykonanych częściowo lub w całości siłami własnymi. Kontrole prowadzone były zarówno w terenie, jak i w formie zdalnej, tj. na dokumentach w siedzibie Funduszu.

Liczba wykonanych kontroli w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, w podziale na poszczególne wydziały Funduszu, przedstawiona została poniżej na wykresie.

13.2.3. Kontrole w Gminach, które zawarły z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie porozumienia ustalające zasady wspólnej realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”

Zgodnie z zapisami Zasad przekazywania udostępnianych środków, Fundusz dokonuje kontroli w losowo wybranych gminach, które podpisały z WFOŚiGW w Warszawie porozumienia, ustalające zasady wspólnej realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, przy czym wskaźnik

wykonanych kontroli nie może być mniejszy niż 5%, gdzie pulę stanowią wszystkie gminy z województwa mazowieckiego, z którymi zawarto Porozumienie. Fundusz prowadzi kontrole w gminach, którym udostępniane są środki na pokrycie kosztów uruchomienia i prowadzenia punktu konsultacyjno-informacyjnego. W 2023 roku pulę stanowiło 276 gmin, a do kontroli wytypowano 14 spośród nich. Ostatecznie kontrolę przeprowadzono w 11 gminach.

13.3. Kontrole wewnętrzne

Kontrole wewnętrzne w 2023 roku prowadzone były zgodnie z „Rocznym planem kontroli wewnętrznej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na 2023 rok”, zatwierdzonym przez Prezesa Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w dniu 26.01.2023 r.

Realizując plan w 2023 roku przeprowadzono następujące kontrole:

- Terminowość rozpatrywania wniosków o dofinansowanie w formie dotacji na częściową spłatę kapitału kredytu w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” w 2022 r. – I kwartał 2023 r.;
- Prawdopodobność realizacji umowy Nr 644/2019/Wn-7/OW-op-WF/US z 20.11.2019 r. o udostępnienie środków z NFOŚiGW z przeznaczeniem na udzielenie pożyczek w ramach realizacji „Ogólnopolskiego programu gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych” w 2022 r. – II kwartał 2023 r.;
- Prawdopodobność gospodarowania odpadami w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2022 r. i I kwartale 2023 r. – IV kwartał 2023 r.

Stwierdzone podczas przeprowadzania czynności kontrolnych uchybienia nie wpłynęły na ostateczne wyniki przeprowadzonych kontroli i nie naraziły Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na stratę, naruszenie dyscypliny finansów publicznych, czy też popełnienia przestępstwa lub wykroczenia.

13.4. Kontrola zarządcza i zarządzanie ryzykiem

Na podstawie art. 69 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz zgodnie z Komunikatem nr 1 Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie kontroli zarządczej dla działów administracji rządowej – energia, klimat i środowisko w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2023 roku prowadzono działania mające na celu dokonanie oceny stanu funkcjonowania systemu kontroli zarządczej za 2023 rok, w tym m.in.:

- prowadzono monitoring realizacji celów i zadań określonych w planie działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na 2023 rok,
- dokonano analizy ryzyk (podstawą do budowania rejestru ryzyk były cele określone w planie działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na 2023 rok),
- przeprowadzono ankietę samooceny kontroli zarządczej za 2023 rok,
- przeprowadzono kontrole wewnętrzne zgodnie z „Rocznym planem kontroli wewnętrznej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na 2023 r.”.

Na podstawie wyników powyższych działań oraz na podstawie wyników kontroli zewnętrznych, sporządzono „Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej Prezesa Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za rok 2023”, w którym wskazano, iż w ograniczonym

stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

13.4.1. Ochrona danych osobowych

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, zgodnie z obowiązującymi przepisami wdrożył i na bieżąco aktualizował wewnętrzne dokumenty regulujące przetwarzanie danych osobowych. Uwzględniając stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania, charakter, zakres i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby zapewnić stopień bezpieczeństwa odpowiadający temu ryzyku. Ponadto Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie prowadzi bieżący monitoring prawidłowości przetwarzania danych osobowych, m.in. poprzez przeprowadzenie sprawdzeń, kontroli.

14. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA I PROMOCYJNA

14.1. Bieżąca działalność informacyjna i promocyjna

W 2023 roku działania informacyjne i promocyjne Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie koncentrowały się w szczególności na informowaniu o możliwości uzyskania wsparcia w ramach programów ogłaszanych ze środków Funduszu lub programów priorytetowych realizowanych we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w tym Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”.

Podjęto szereg działań przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych kanałów informacyjnych, aby pakiet niezbędnych informacji dotarł do jak największej liczby mieszkańców województwa mazowieckiego i beneficjentów wsparcia udzielanego przez WFOŚiGW w Warszawie. Informowano również o zmianach, jakie zaszły na Mazowszu w efekcie wdrażanych programów pomocowych.

14.1.1. Strona Internetowa

Najważniejszym i podstawowym kanałem informacji WFOŚiGW w Warszawie była strona internetowa: wfosigw.pl

Strona internetowa dostosowana jest do pobierania jej treści na urządzeniach mobilnych. Ponadto przystosowana jest do wyświetlania filmów i treści medialnych. Strona internetowa WFOŚiGW w Warszawie dostosowana jest również do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (dostępna jest opcja powiększania tekstu oraz zaciemnienia tekstu). Treści na stronie mają jasną strukturę, a kolorystyka jest przyjazna. Filmy instruktażowe posiadają napisy, a zdjęcia i grafiki uzupełniono o tzw. opisy alternatywne.

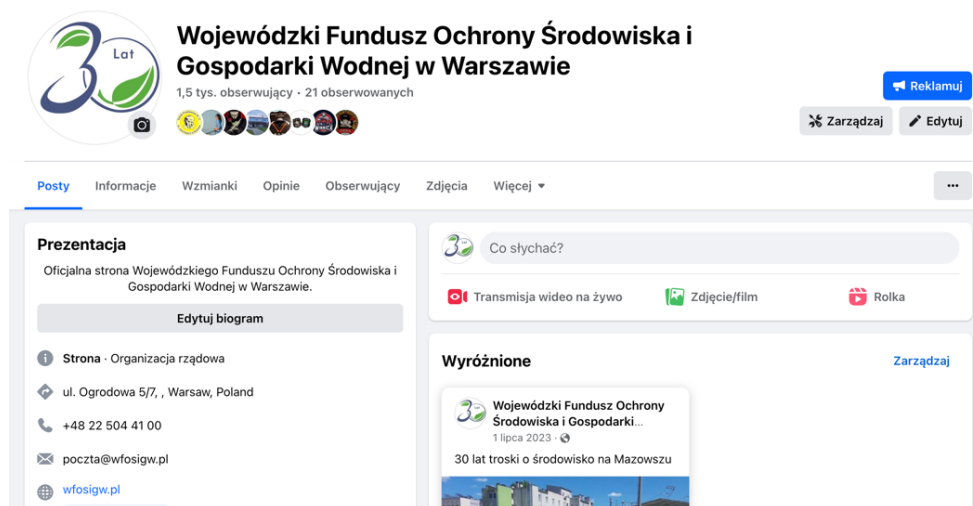
Na stronie wfosigw.pl w zakładce „Aktualności” w 2023 roku publikowane były komunikaty o naborach wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć, zasadach udzielania dofinansowania, efektach i realizacji zadań oraz relacje z ważnych wydarzeń. Wnioskodawcom przypominano także o kończących się terminach naborów i zachęcano do korzystania z oferowanego wsparcia. Na portalu internetowym Funduszu prezentowane były również przykłady inwestycji lub projektów realizowanych ze środków Funduszu. Informowano również o działaniach Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i innych instytucji współpracujących z WFOŚiGW w Warszawie.

łącznie w 2023 roku na stronie internetowej Funduszu zamieszczono ponad 150 artykułów i komunikatów. Wszystkie podstrony portalu miały blisko 1,8 mln odston (o 0,4 mln - więcej niż w 2022 roku). Średnia dzienna liczba odston wyniosła ponad 4,8 tysięcy (o 1,1 tysięcy - więcej niż w 2022 roku).

14.1.2. Media społecznościowe

Profil WFOŚiGW w Warszawie na portalu Facebook

Strona Funduszu na Facebook'u jest dostępna dla użytkowników portalu od początku września 2021 roku.

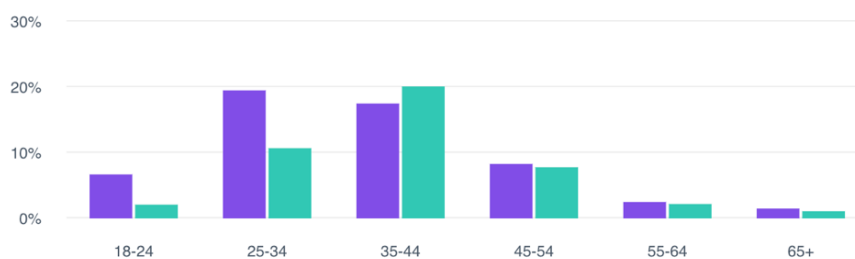
W dniu 31 grudnia 2023 r. strona była obserwowana przez 1589 użytkowników portalu Facebook (43,7% stanowiły kobiety, a 56,3% mężczyźni).

Grupa odbiorców

1589 obserwujących na Facebooku

Wiek i płeć

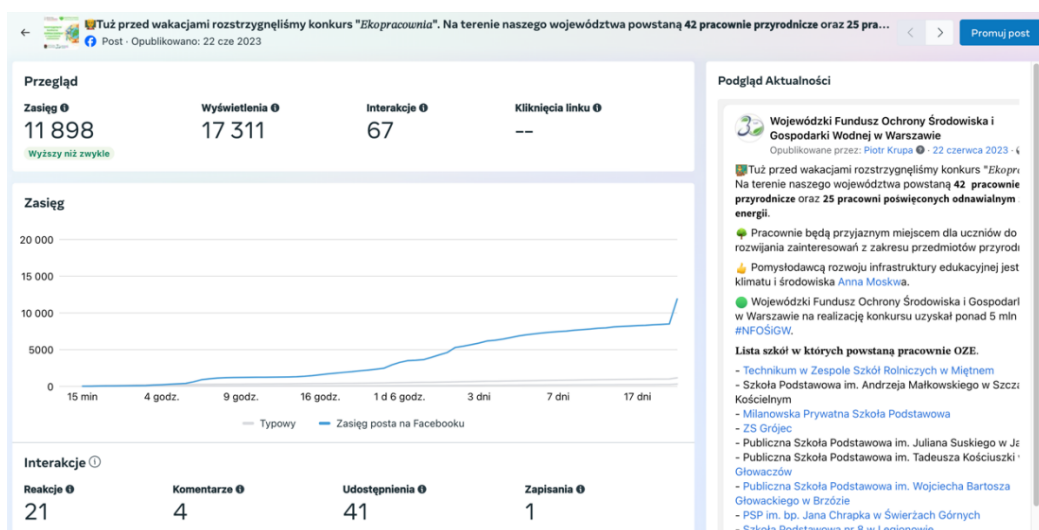
■ Mężczyźni 56.30%
■ Kobiety 43.70%

Zasięg strony w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. osiągnął 110 722 (to liczba osób, które widziały treści ze strony lub dotyczące strony WFOŚiGW w Warszawie łącznie z postami, relacjami, informacjami społecznościowymi od osób wchodzących w interakcję ze stroną). Liczba odwiedzin strony osiągnęła 55 073 (ponad 24 000 więcej niż w 2022 roku).

W 2023 roku na stronie WFOŚiGW w Warszawie pojawiło się 267 postów. Większość z nich została opatrzona zdjęciami oraz infografikami. Pojawiły się też nagrania wideo. Największe zainteresowanie wzbudził post dotyczący rozstrzygnięcia konkursu „Ekopracownia”.

Strona WFOŚiGW w Warszawie na portalu Facebook wchodziła ponadto w interakcje z profilami Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz podległych mu jednostek, NFOŚiGW, a także profilem Programu Doradztwa Energetycznego i Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Interakcje polegały „na lajkowaniu” oraz „podawaniu dalej” postów udostępnionych przez wyżej wymienione profile.

Profil WFOŚiGW w Warszawie na portalu (Twitter)

Od początku września 2021 roku rozwijany jest profil WFOŚiGW w Warszawie na portalu X (Twitter). Ma on mniejszy zasięg niż profil na portalu Facebook, ale jest kluczowy w szybkim przekazywaniu informacji. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. opublikowanych zostało ponad 243 tweet'ów. Profil WFOŚiGW w Warszawie wchodził w interakcje z profilami m.in. Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz podległych mu jednostek, NFOŚiGW, a także Programu Doradztwa Energetycznego i Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Interakcje polegały „na lajkowaniu” oraz „podawaniu dalej” tweet'ów udostępnionych przez wyżej wymienione profile.

WFOŚiGW w Warszawie

@WfosigwW

Oficjalny profil Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

📍 Warszawa 🌐 wfosigw.pl 📅 Dołączył/a czerwiec 2021

89 Obserwowanych 325 Obserwujących

👤 Obserwowany przez Magdalena Zapalacz, Artur Michalski i 31 innych użytkowników. których obserwujesz

Profil WFOŚiGW w Warszawie na portalu Youtube

W 2023 r. na kanale Youtube WFOŚiGW w Warszawie udostępnione zostały 44 filmy prezentujące działalność Funduszu. Materiały udostępnione w 2023 r. zostały wyświetlone 10 686 razy. Wszystkie dostępne filmy zostały odtworzone w 2023 roku 58 808 razy.

W 2023 roku Twoje filmy uzyskały 58 808 wyświetleń

14.1.3. Środki masowego przekazu

W 2023 roku WFOŚiGW w Warszawie współpracował z mediami ogólnopolskimi i lokalnymi: prasą, stacjami telewizyjnymi, rozgłośniami radiowymi oraz portalami internetowymi. Fundusz przekazywał mediom informacje o bieżącej działalności oraz realizowanych programach priorytetowych m.in. „Czyste Powietrze”. Dziennikarze otrzymywali komunikaty prasowe, a także tzw. Press Pack'i

zawierające komunikaty tekstowe oraz nagrania audio i wideo. Informacje prasowe były przekazywane również w formie drukowanej w trakcie wydarzeń z udziałem przedstawicieli Funduszu. Członkowie Zarządu WFOŚiGW w Warszawie oraz pracownicy Funduszu udzielali wywiadów prasowych, telewizyjnych i radiowych, uczestniczyli również w konferencjach prasowych.

Kampania informacyjna nt. Projektu Doradztwa Energetycznego

W ramach realizacji Projektu Doradztwa Energetycznego w celu promowania Projektu „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” finansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Oś priorytetowa I, Poddziałanie 1.3.3 „Zmniejszenie emisyjności gospodarki” przeprowadzono i zrealizowano zadanie pn. „Produkcja i emisja audycji radiowych oraz spotów radiowych na temat Projektu Doradztwa Energetycznego w rozgłośniach radiowych na terenie województwa mazowieckiego - zasięg działania Warszawa, Ciechanów, Radom i Siedlce”. W ramach regionów: Ostrołęka i Płock - w ramach prowadzonego postępowania przetargowego nie złożono żadnej oferty, i w związku z tym faktem nie wyłoniono wykonawców zadania.

Kampania radiowa dla regionu warszawskiego została przeprowadzona na antenie *Radia Warszawa*, dla regionu ciechanowskiego - na antenie *Radia Rekord*, dla regionu radomskiego - na antenie *Radia Plus Radom*, a dla regionu siedleckiego - na antenie *Katolickiego Radia Podlasie*. Kampania radiowa odbyła się na przełomie września i października 2023 r. (łącznie wyemitowano 16 różnych audycji radiowych wraz ze spotami informacyjno-promocyjnymi oraz tzw. zajawkami na temat Projektu Doradztwa Energetycznego i zagadnień związanych z aktualnymi źródłami finansowania działań związanych ze zwiększeniem efektywności energetycznej oraz odnawialnymi źródłami energii).

14.1.4. Publikacje drukowane

W 2023 roku wydrukowano ulotki dotyczące Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” (można było w nich znaleźć m.in. informacje gdzie należy składać wnioski, kto może ubiegać się o wsparcie, jakie są warunki dofinansowania oraz o dofinansowanie jakich inwestycji można się ubiegać). Beneficjenci oraz zainteresowani działalnością Funduszu mogli otrzymać publikacje i materiały promocyjne m.in. w biurze WFOŚiGW w Warszawie, wydziałach zamiejscowych Funduszu oraz podczas innych wydarzeń.

W ramach działań promocyjnych wydrukowano kalendarze na 2024 rok, w których promowany jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz Program Priorytetowy „Czyste Powietrze”.

14.1.5. Wybrane działania edukacyjne

Konkurs „EkoSzkoła - edycja VI”

Celem konkursu było upowszechnianie i popularyzacja działań związanych z edukacją ekologiczną i ochroną środowiska, prowadzonych w szkołach podstawowych oraz kreowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży w zakresie ochrony środowiska na terenie województwa mazowieckiego.

W ramach VI edycji konkursu wpłynęło łącznie 596 prac, w tym 182 prace plastyczne oraz 414 fotografii, z 43 placówek oświatowych z terenu Mazowsza. Konkurs realizowany był w dwóch kategoriach: uczniowie klas I-III przygotowywali prace plastyczne, a uczniowie klas IV-VIII wykonywali fotografie. Nagrodzone prace przedstawiały dotychczasowe działania szkoły na rzecz ochrony środowiska i kształtowania postaw proekologicznych.

Komisja konkursowa wybrała 33 najlepsze prace, oceniając m.in. ich nawiązanie do celu konkursu, kreatywność oraz estetykę wykonania. Ważna była także ocena dotychczasowej działalności szkoły na rzecz ochrony środowiska i kształtowania postaw proekologicznych. Najlepsze prace były wybierane z uwzględnieniem podziału na sześć regionów, które odpowiadały zasięgowi działania: Biura Funduszu w Warszawie oraz pięciu wydziałów zamiejscowych Funduszu w: Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu i Siedlcach.

Fundusz nagroził „EkoBonami” szkoły za dotychczasową działalność na rzecz ochrony środowiska i kształtowania postaw proekologicznych, których uczniowie zostali laureatami w kategoriach konkursowych: I miejsca - bony o wartości 5 000 zł, II miejsca - bony o wartości 4 000 zł oraz III miejsca - bony o wartości 3 000 zł. Uzyskane środki placówki mogą przeznaczyć na działania i inwestycje związane z ochroną środowiska i ekologią. Nagrodzeni uczniowie otrzymali cenne nagrody w postaci kart podarunkowych. Za zajęcie pierwszego miejsca - o wartości 800 zł, za zajęcie drugiego - 600 zł, a za zajęcie trzeciego 400 zł.

Uroczysta gala konkursu połączona z prezentacją prac i wręczeniem nagród odbyła się 10.10.2023 r. w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie. Wzięli w niej udział nagrodzeni uczniowie wraz z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i dyrektorami szkół. W uroczystości uczestniczyli także przedstawiciele władz państwowych i samorządowych.

14.1.6. Jubileusz 30-lecia szesnastu Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

W 2023 roku 16 Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej obchodziło swój jubileusz 30-lecia działalności. Ogólnopolskie obchody jubileuszowe odbyły się 30.06.2023 r. w Pałacu Staszica w Warszawie. Jubileusz swoim honorowym patronatem objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda.

W ciągu 30 lat Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przekazały łącznie ponad 80 mld zł na wsparcie blisko 700 tys. zadań inwestycyjnych oraz projektów edukacyjnych i badawczych.

Szesnaście Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wspólnie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej stanowią polski model finansowania ochrony środowiska i ekologii. Jest on uważany za wyjątkowy w skali europejskiej, a nawet światowej. W systemie tym finansowanie ochrony środowiska polega na ściśle określonym wydatkowaniu środków pochodzących z opłat za korzystanie z zasobów naturalnych i kar za zanieczyszczanie środowiska naturalnego. Uzyskane w ten sposób środki przekazywane są na inwestycje proekologiczne. Tak skonstruowany system funduszy ekologicznych stanowi instrument finansowy dla Ministra Klimatu i Środowiska wspierający realizację polityki ekologicznej państwa.

14.1.7. Jubileusz 30-lecia Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

W Filharmonii Narodowej w Warszawie w dniu 30.06.2023 r. odbyła się uroczysta gala z okazji jubileuszu 30-lecia Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele rządu, parlamentarzyści, samorządowcy, instytucje współpracujące z Funduszem, przedstawiciele 15 Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z całej Polski oraz byli i obecni pracownicy Funduszu.

Prezes Zarządu WFOŚiGW w Warszawie podsumował trzy dekady działalności Funduszu. W tym czasie zostało zawartych ponad 46 tysięcy umów na kwotę prawie 6 miliardów złotych. Najbardziej zasłużeni pracownicy otrzymali z rąk minister Anny Moskwy odznaki honorowe za Zasługi dla Ochrony Środowiska i Klimatu.

W trakcie uroczystości zostały wręczone także statuetki „Przyjaciół Funduszu”. Nagrodzony został Mazowiecki Komendant Państwowej Straży Pożarnej (w latach 2018-2022 do mazowieckich jednostek Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej trafiło z Funduszu ponad 134 mln zł, głównie na zakup pojazdów i nowoczesnego sprzętu). Statuetkę otrzymał Instytut „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka” w Warszawie, który dzięki pożyczce z Funduszu w wysokości 27 mln zł realizował termomodernizację swoich budynków oraz zainstalował odnawialne źródła energii. Fundusz nagrodził również za dobrą współpracę Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie, który dzięki przekazanym środkom w wysokości 600 tys. zł w latach 2019, 2021 i 2022 zrealizował kampanię „Czyste Mazowieckie”. Za współpracę przy realizacji ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie Fundusz nagrodził Krajową Stację Chemiczno-Rolniczą.

14.1.8. Ekologiczne pikniki rodzinne na terenie województwa mazowieckiego

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie ogłosił w 2023 roku nowy program pod nazwą „Ekologiczny piknik rodzinny” z budżetem 10,5 mln zł w formie dotacji. Program skierowany był do wszystkich samorządów z województwa mazowieckiego.

14.1.9. Rada ds. Środowiska, Energii i Zasobów Naturalnych o aktualnej sytuacji na rynku energii

Prezes Zarządu WFOŚiGW w Warszawie w 2021 r. został powołany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę do prezydenckiej rady ds. Środowiska, Energii i Zasobów Naturalnych. W 2023 r. Prezes Funduszu regularnie uczestniczył w posiedzeniach rady poświęconym bieżącym wyzwaniom w zakresie m.in. ochrony środowiska i bezpieczeństwa energetycznego.

14.1.10. Kampania edukacyjno-informacyjna „Sołtys Ambasadorem Czystego Powietrza”

Kampania została zorganizowana i przeprowadzona w ramach dotacji z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Głównym celem Kampanii było zwiększenie wiedzy społeczeństwa nt. ogólnopolskich programów wsparcia przedsięwzięć przyczyniających się do poprawy jakości powietrza oraz poprawy efektywności energetycznej budynków ze szczególną koncentracją na Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze”.

W ramach Kampanii przeprowadzono 13 szkoleń/warsztatów dla sołtysów z województwa mazowieckiego, podczas których łącznie przeszkolono 980 osób. Celem każdego szkolenia, było kształtowanie postaw prośrodowiskowych, w tym zmiana codziennych nawyków wpływających na poprawę jakości powietrza. W ramach tego działania zakupione zostały i wręczone uczestnikom szkoleń/warsztatów tabliczki „Sołtys Ambasadorem Czystego Powietrza” oraz gadżety promocyjne.

Fundusz przeprowadził również Kampanię informacyjną z programu „Czyste Powietrze” w szkołach z terenu województwa mazowieckiego, które uczestniczyły w programie „Ekopracownia - zielone serce szkoły”. W ramach Kampanii zorganizowanych zostało 5 EkoWeekendów: 15.09.2023 r. - w Broku; 23.09.2023 r. - w Grójcu; 30.09.2023 r. w Ursusie i w Radomiu oraz 08.10.2023 r. w Przysusze. Podczas tych wydarzeń Doradcy Energetyczni WFOŚiGW w Warszawie udzielali informacji nt. Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, odpowiadali na pytania zainteresowanych osób, rozdawali ulotki. Dla zajęcia czasu wolnego dla dzieci, na każde wydarzenie wynajęci byli animatorzy, którzy zapewniali dzieciom atrakcje. Łącznie stoiska podczas EkoWeekendów odwiedziło ok. 2 300 osób.

Kampania przeprowadzona została również w mediach. W ramach tego działania odbywały się audycje na temat Kampanii edukacyjno-informacyjnej „Sołtys Ambasadorem Czystego Powietrza” i zagadnień związanych z Programem Priorytetowym „Czyste Powietrze”, w których były również wywiady z sołtysami. Wyprodukowane audycje, spoty informacyjno-promocyjne, zajawki, na temat Kampanii edukacyjno-informacyjnej „Sołtys Ambasadorem Czystego Powietrza” i zagadnień związanych z Programem Priorytetowym „Czyste Powietrze” emitowane były w następujących rozgłośniach radiowych: *Radio Warszawa*; *Radio Rekord Mazowsze 88.7 FM*; *Radio Nadzieja*; *Radio Płock*; *Radio Rekord Radom 106.2 FM* oraz *Katolickie Radio Podlasie*. Kampania medialna w prasie publikowana była na łamach wydań: *Gazety Wyborczej* - wydanie Stołeczne, *Tygodnika Ciechanowskiego*, *Tygodnika Ostrołęckiego*, *Tygodnika Płockiego*, *Tygodnika Siedem dni* oraz *Echa Katolickiego*. W każdym ww. wydaniu były zamieszczone po 4 różne artykuły na temat zagadnień związanych z Programem Priorytetowym „Czyste Powietrze”.